C:\Users\Plazma\Desktop\A\Arnaud_G_J-05-Ledová_společnost-Dítě.pdb

PDB Name: LS 05 - Dite
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 19.9.2004
Modification Date: 19.9.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

═══

G. J. Arnaud
5. LEDOVÁ SPOLEČNOST - DÍTĚ
OCR: 15/2/2004 Knihomol,knihomol@seznam.cz
Corrections: 1:29/6/2004 Libor,libor.ansorge@volny.cz
Version: Palm.1.0.final
ISBN 80-85632-05-5
PalmBookZ

═══

1

Dítě

Večírky, které pořádal přednosta stanice Knot S., platily v celém severozápadním okrsku železniční sítě malého polárního kruhu a v posledním městě před frontou za nejpodařenější. Od té doby, co Společnost napadla Panamerickou, byly za linií měst už jen vojenské posádky, sklady vojenského materiálu a tranzitní střediska pro vojáky. Knot Station využívala tohoto sousedství ke skvělým obchodům. I když se sem hrnuli jen důstojníci a poddůstojníci na dovolené, protože obyčejní vojáci povolení k pobytu pro Knot nedostávali. Mnozí totiž byli v minulosti znechuceni, když po příjezdu z fronty objevovali s hořkostí všudypřítomný přepych, výstřelky a hýření, pohoršovali se nad tím a Vojenská Bezpečnost byla nucena zasáhnout, aby zabránila drancování v řadě lahůdkářských obchodů a butiků s luxusními oděvy. Od té doby musel mít každý přinejmenším sto dolarů a poddůstojnickou hodnost, aby mu byl k přeludům tohoto města udělen přístup.
Do staničních salónů se vešlo několik stovek osob a většina patřila k železničnímu personálu. Vedle parádních uniforem a lichotivých vyznamenání činovníků Společnosti vypadalo oblečení přítomných důstojníků skromně. Cítili svou podřadnost vlastně ve všem. Společnosti vévodili jiní, Kelt, přednosta téhle skvělé paternalisticky řízené stanice, a jeho zástupci, nadmutí pýchou nad svěřenými funkcemi. Dále tu byl sbor Výhybkářů, jejichž černostříbrné uniformy se pochmurně skvěly pod lustry zalitými světlem. Ale dobře vypadali i inženýři Trakce v přehlídkovém červenohnědém odění. Konduktoři v modrošedém vypadali skromněji, ale byl to jenom klam, protože patřili ve sboru k největším nafoukancům. Někteří, místo aby svou proslulou bachratou čepici odkládali v šatně, nechávali si ji klidně na hlavě a nesmekali ji ani před dámou ani před důstojníky armády.
V zadní části salónů bylo zřízeno divadelní jeviště. Měl tu vystupovat proslulý symfonický orchestr Trakce, soubor anachronického divadla, což znamenalo, že hrál jen divadelní kusy zpřed doby ledové, a nakonec několik vybraných tanečnic ve stálém angažmá kabaretu Miki, který pobýval v Knot Station už celý týden. Vybrána byla i Yeuze, ale nijak šťastná z toho nebyla. Ředitel požadoval, aby dívky posléze sestoupily mezi hosty, a herečka věděla, že půjde o nanejvýš nepříjemnou službu. Zaměstnanci Společnosti se uměli předvádět s odpudivou sprostotou a jejich manželky na oplátku projevovaly žárlivou jízlivost.
„To je mi fuk," řekla jí na to jedna z kolegyň, „jsme dobře placené a jsou tu fešáci. Já bych si klidně vzala inženýra od Trakce. Moc jim ta červená a hnědá sluší. Říká se, že vydělávají tisíc dolarů měsíčně i víc… Ale zato Výhybkáři… V té své černostříbrné uniformě vypadají všichni zavile."
„Mně se zase nelíbí konduktorská čepice," řeklo jiné děvče, které spolu s nimi nakukovalo skrz dírku v oponě. „Viděla jsem staré rytiny a tyhle čepce nosily kdysi kojné. Ale jednoho bych si docela vzala. Předně nejsou pořád doma," vyprskla smíchy, „a zadně si na své živobytí dobře vydělávají."
„Drahoušková, nechte toho snění," řekla na to Yeuze. „Společnost by nikdy nedovolila, aby se někdo z úředníků oženil s tanečnicí… V tomhle vládne přísnost."
Po představení měl následovat tanec a otevřené bary s občerstvením. Trpaslík, který dělal konferenciéra kabaretního představem, potvrdil, že šel tím směrem na obhlídku a spatřil hromady jídla:
„Úplně neznámá drůbež, obrovské kusy masa. A taky láhve vodky, vína a šampaňského."
„Neplácej nesmysly," řekl někdo…„Vodka, no dobře, ale víno a šampaňské… Sice se na několika farmách pěstuje, ale za jaké ceny."
„Přednosta Kelt je u vrchnosti dobře zapsaný," řekl trpaslík. „Velí nejdůležitějšímu dopravnímu uzlu na celé železniční

síti… Takže je normální, když mu Společnost dovolí, aby své hosty řádně uctil.“
Yeuze se vrátila do šatny, aby dokončila své líčení. Toho večera představovala Marilyn Monroe. Tato herečka se stala nadmíru slavnou nejen díky starým filmům, které se našly pod ledem, ale i díky novým televizním seriálům, které byly s řadou dvojnic někdejší hvězdy natočeny. Byly příšerné, ale diváci po nich šíleli. Yeuze, která viděla staré filmy nejméně desetkrát, dobře věděla, že její číslo je fascinující a strhující a že vyvolává v srdcích diváků nostalgii po dávno ztracených časech, po zemi, kde se pod sluncem tak báječně žilo.
Prohlížela si tvář v zrcadle a snila o svém příteli Lienu Ragovi, který nakonec odešel s kmenem dívky Jdrou a žil s ní na městské kopuli Purple Station. Přestrojen za Zrzavce a oděn v izotermické kombinéze, snášel s nimi jejich primitivní způsob existence. Pokoušela se mu pomáhat. Bylo třeba sehnat nějaké oblečení pro Jdriena, dítě, které se mu narodilo se Zrzavou Dívkou. Děcko strádalo zimou, nemělo odolnost své matky, která se stejně jako ostatní Zrzavci mohla procházet nahá při mínus padesáti stupních. Tady v Knot Station viděla Yeuze, jak Zrzavci seškrabují hromadící se led na kopuli. Po raziích, nařízených Společností, byli Zrzavci už zase všude. Hnali je až úplně na sever a nutili je za ubohoučký příděl potravy pracovat na průhledných střechách měst. Za necelých tisíc kalorií.
Chvíli před představením si je svolal ředitel:
„Buďte zdvořilé a držte se raději zpátky. Tohle město řídí spíš ženy železničářů, kteří jsou na vedoucích postech. Úplnou volnost mají vojáci, přesněji řečeno důstojníci, ale lidi ze Společnosti ne.“
„Ale vždyť všichni patříme ke Společnosti,“ ozval se trpaslík. „Proč má teda svoje mazánky?“
„Jsou nenahraditelní. Je to naše nová aristokracie a my se s tím musíme smířit… Takže žádnou neopatrnost. Mohli bychom mít vážné problémy.“
„To není Knot Station,“ řekl trpaslík, „ale pěkná Knuta Station.“
Pro jednou zas měla Yeuze na jevišti trému. V pohledech manželek se skutečně zračila odmítavá obezřetnost. Věděla, že její číslo nemá chybu, jenže pro tyhle ženské bylo nepřijatelné, stejně jako by pro ně byla před třemi sty lety nepřijatelná M.M.
Byla šťastná, když skončila, o to víc se však obávala přejít do sálu. Zmocnila se jí trojice Konduktorů v baňatých čepicích, kteří si ji odvedli k baru. Nabídli jí sklenku šampaňského. Čekala, že víno bude mít jako obvykle pachuť, byla však mile překvapena.
„Já a mí přátelé,“ řekl jeden z Konduktorů, který tvrdil, že se jmenuje Sam, „bychom vás rádi pozvali do našeho soukromého vozu na sousedním nástupišti. Ani si nemusíme brát drezínu, je to odtud kousek.“
Všichni tři měli v plánu, že si ji odvedou na tajný mejdan.
„Přes Knot S. jen projíždíme, není to náš okrsek. Máme ve voze jídlo a pití a pro vás i moc pěkné dárky.“
„Kožich z mladého tuleně, uvidíte“ řekl nato druhý. „Je nádherný.“
Postavila sklenici, zavrtěla hlavou a chtěla odejít, ale třetí z nich, obr s brunátným obličejem a čepicí ještě baňatější než jeho kumpáni, jí zastoupil cestu.
„Pomalu, holčičko. Snad nechcete zdrhnout po naší čestné nabídce?“
„Jenže ona není čestná…“ řekla. „A budete-li naléhat, zvýším hlas a všechny nóbl dámy ze Společnosti se dozvědí, co se dá od vás čekat.“
Výhrůžka byla pochopena, a tak se mohla vzdálit, ovšem stejně nevěděla, kam se podít, a propadla zmatku, který se mohl zvrtnout už jen v paniku.
„Nechcete si zatančit?“ obrátil se na ni vojenský poručík.
Nenáviděla sice vojáky, ale přijala s radostí. V porovnání s Konduktory to byl skutečný gentleman. K tomu všemu jí vyprávěl o válce, o své jednotce a zázračném křižníku, který se byl schopen přesouvat jen po dvaadvaceti kolejích.
„Je to skutečný kolos s fantastickým atomovým srdcem. Nebojí se žádného nepřítele.“
„Pak tedy,“ řekla posměšně, „byste už museli být na druhém konci zeměkoule.“
„Máme jediný problém, pobřežní kru,“ řekl, „a vy to dobře víte… Všichni už to vědí. Přešlapujeme na místě, postoupili jsme jen o pár kilometrů.“
„Glass Station pořád odolává?“
Otřáslo to s ním, přestal tančit a podíval se na ni:
„Vy jste slyšela něco o Glass Station?“
„Samozřejmě, jako všichni. Říká se, že jsou tam vývojově pokročilí Zrzaví Lidé, kteří si hodlají zřídit no man’s land, nezávislý stát.“
„To je absurdní… Směšné. Jde čistě o problém pobřežní kry.“
„Promiňte,“ odvětila s líčenou naivitou, „věřila jsem tomu. Říká se toho tolik od té doby, co byla vyhlášena válka. Jako s tou východní frontou proti Sibiřské, tam se taky dvakrát nedaří.“
Když hudba dohrála, zmizel a Yeuze zamířila k baru pro občerstvení. Všechny její přítelkyně už se uchytily, takže hrozilo, že bude se svou osamělostí nápadná.
„Ochutnejte šunku, je to skutečně vepřové… Je ze vzdáleného chovu.“
Zachvěla se; usmíval se na ni Výhybkář. Límec černostříbrného kabátce měl upjatý ke krku, takže ve tváři vypadal ještě strnuleji. Uklonil se:
„Mauron, Výhybkář první třídy.“
Yeuze si ihned povšimla mírně spláclého nosu a plných rtů. Dojem, že Mauron pochází z černých rodičů, se tak potvrdil. A to se říkalo, že ke sboru Výhybkářů přijímají jen blonďáky s bílou pletí.
„Vaše vystoupení se mi moc líbilo. Jsem obdivovatelem M.M…. Mám u sebe ve voze úryvky z jejích filmů.“
Pomyslela si, že jí teď navrhne, aby se šli na ně spolu podívat, a připravovala si co možná nejméně kousavou odpověď, ale on dál mluvil o Marilyn a o své funkci v Knot Station.

„Musím vlastně za dvě hodiny zase do práce… Je mi líto, ale je to tak… Teď je v Knot S. velký provoz. Kvůli té zatracené kře se spolyká obrovské množství materiálu. Ještě štěstí, že nedochází k žádným velkým obětem. To není jako na východní frontě. Víte, že tudy teď projíždí spousta lazaretních vlaků? Společnost už se je neodvažuje posílat do vnitrozemí Koncese. Zajímalo by mě, co se s nimi děje potom.“
„Jezdí pořád i vlaky se Zrzavými Lidmi v klecích?“
„Je jich čím dál míň. Myslím, že Lovci už nenacházejí tolik kořisti. Hordy se musely stáhnout až úplně na sever nebo sestoupit někam k jihu. Říká se, že tam s nimi lépe zacházejí. Původně pocházím z Africania Company, do Transevropské Společnosti jsem se dostal jako malý chlapec. Otce poslali do diplomatických služeb. Rodiče mi zahynuli při vykolejení vlaku a já vyrostl v sirotčinci Transevropské… Bylo by bývalo zřejmě složité pátrat po zbytku rodiny,“ dodal poněkud trpce. „Vděčím Společnosti za všechno, dokonce i za tuhle pohřební uniformu. Co vám říkají tyhle stříbrné větvičky na límci saka?“
Yeuze se usmála:
„Je to označení Výhybkáře první třídy?“
„Přesně tak. Ale existuje i postavení mimo jakoukoliv třídu… Hierarchie se u nás Výhybkářů přísně dodržuje. Mnohem víc než u inženýrů Trakce nebo Konduktorů… Nedáte si něco k pití?“
Vzala si pivo. Namíchané s troškou vodky.
„Nejmenuji se Mauron, to si jen zažertoval ředitel sirotčince,“ řekl pojednou. „Zábavné. Vy se opravdu jmenujete Yeuze?“
„Ano. Je to moje jediné jméno… Kdysi se tak jmenoval zelený dub, nádherný strom, který rostl ve Středomoří. Matka ho měla na jednom takovém obraze, a tak mě po něm pojmenovala.“
„Nechtěla byste mě doprovodit na výhybkářské stanoviště? Ukážu vám ho a pak budete volná.“
Bylo to nečekané. Všichni si budou myslet, že si na noc vybrala Výhybkáře, a bude tudíž volná, aby se mohla vrátit do svého obytného kupé v kabaretním vlaku.
„Vezmu si kabát a půjdu s vámi.“
Mimo administrativní vozy panovalo venku pod klenbou citelné chladno. Války se tvrdě projevily v podobě krácení energetických dodávek. Yeuze, zimomřivě schoulená v kožichu z umělého vlka, pozvedla oči ke kopuli.
„Co hledáte? Hvězdu?“ zeptal se Mauron.
„Už dvě stě padesát let žádná nezazářila.“
Neodvážila se mu říci, že pátrá po obrysech Zrzavých Lidí na kopuli. Někdy projevovali zájem o to, co dělají lidé, a osvětlená stanice mohla přilákat jejich zvědavost.
„Mám tu svůj osobní lokocar,“ řekl Výhybkář. „Ale stanoviště je ještě uvnitř stanice.“
Knot S. nebyla žádná rozsáhlá aglomerace, nýbrž křižovatka stovek, možná tisíců tratí. Projížděli mezi obřími nákladními, povětšinou vojenskými konvoji, mezi vlaky kasárenskými a továrními, i mezi nemocničními soupravami, na jejichž konci jely spalovací pece krematoria, mezi dílnami i transportéry menších jednotek, jako byly průzkumné obrněnce. Bylo cítit kuchyňské pachy, minuli vlak, kde se pekl chléb. V jiném zase rostly bezpůdní kultury a celá umělá vegetace vydávala kyselý zápach. Mauron jel pomalu, měl hnědou prioritní skříňku, která umožňovala měnit na dálku návěstidla a nastavovat výhybky, vyjma případů, kdy jel někdo s černou skříňkou.
„Tak to je moje stanoviště.“
Tyčilo se vzhůru ke kopuli nad složitým klubkem kolejišť. Když ji zavedl dovnitř, ocitla se ve fantastickém světě blikajících kontrolek a cvakání. Konvoje se tu zjevovaly na rozměrných panelech, světelní hadi se plazili z místa na místo, občas strnuli nebo dočista zmizeli. Před panely seděly desítky mlčenlivých a přesně pracujících lidí.
„Jednou se vrátím na G.S.S.,“ řekl, „možná, že mě jmenují i někam na jih. Prý jsou tam na některých místech snesitelnější teploty, takže se dá vycházet bez izotermické kombinézy, jen tak v kožichu.“
Nebylo by to ideální místo pro Liena Raga, Zrzavou Dívku a jejich dítě? Možná, že by se tam jejich problémy vyřešily. Dítě by mohlo žít jakžtakž normálně. A rodiče… Nesnesla ovšem pomyšlení, že by mohl jednoho dne zmizet a ona už ho nikdy neuviděla.
„Vypadáte sklíčeně,“ poznamenal Mauron. „To při pohledu na naše výhybkářské pracoviště?“
„Myslím na vaše jižní kraje. Skutečně je tam tepleji?“
„Minus patnáct místo minus třiceti, minus padesáti. Jak vidíte, všechno je relativní.“
Náhle ho odvolali k jednomu z panelů a Yeuze vyslechla rozhovor o malé vlakové soupravě, která se objevila u vyrovnávací komory N.N.O.
„Je to divné, ale doposud nebyla identifikována.“
Se zájmem přistoupila blíž, Mauron právě rozsvítil kontrolní obrazovku. Na vnější straně vyrovnávací komory N.N.O. přejel kužel světlometu celé pásmo za současného snímání kamerou.
„Nějaká šalupa,“ řekl muž u obsluhy.
„Asi tak desetimetrová lokomotiva, špatně vybavená proti mrazu. A na palubě…“
„Vidíte to?“ vykřikl znenadání muž.
Na palubě byli Zrzavci, Zrzavci ozbrojení až po zuby. Yeuze se ještě dlouho vybavoval pohled na plavého obra, který se ohánět laserovou puškou a pálil směrem na kameru. Vypadalo to jako by obrazovka vybuchla, pak zhasla.
„Zdá se nám to, nebo co?“
„Vyhlašte poplach,“ nařídil Mauron.
Současně se napojil na stejnou vyrovnávací komoru, ale zevnitř kopule. Mohl tak dál pozorovat blížící se šalupu, když vtom vyšlehly ohnivé blesky, něco na způsob tiché exploze, jako by na obrazovku vyšplíchla rozžhavená tekutina.
„Roztavili komoru,“ oznámil nevzrušeně.

Pod kopulí ječely sirény. Přidaly se i výstražné hlásiče na drezínách Bezpečnosti a ostrý jekot poplachových stanovišť.
„Podívejte se na teploměr. Hlídá přístup studeného vzduchu přes tuhle komoru.“
Yeuze spatřila, jak prudce klesá. Už byl na minus deseti.
„Všichni, kdo jsou na ulicích bez izotermické kombinézy, do pěti minut zemřou,“ pronesl Výhybkář první třídy.
Kamera nepřestávala pracovat, snímala šalupu obsazenou Zrzavci, která pomalu postupovala dál a dál.
„Parovůz, takže zcela nezávislý.“
V případě, že by šlo o lokotraktor, fungující na elektřinu, bylo možné přerušit dodávku proudu. Byly zablokované i výhybky, což ukazovalo na to, že vetřelci použili černé skříňky nebo dokázali měnit rozpisy.
„Myslíte, že přijeli z Glass Station?“
„Až potom… Míří ke staničním domům, ke Keltovu paláci.“
„Tady máme Bezpečnost.“
Na několika panelech, které právě zapnuli, se řítily dva obrněnce. Byly zabírány ze všech úhlů, takže Yeuze měla potíže rozeznat, že jich není víc než dva. Zdálo se jí, že se jich Zrzavcům žene vstříc celá dvacítka.
„Jsme dvě stě padesát kilometrů od západní fronty,“ pronesl zčistajasna Mauron. „Pokud skutečně jedou z Glass Station, jak se mohli dostat až sem, aniž bychom je zachytili?“
„To je mela.“
Z laserových pušek střídavě šlehaly záblesky, ale šalupa právě zmizela za rozsáhlou čtvrtí mobilních domů Knot S., kde bydlely rodiny železničářů, takže Bezpečnost byla nucena jednat s rozvahou.
Kamera dál sledovala šalupu, mohli proto rozpoznat trojici obličejů Zrzavých Mužů. Stáli zpříma, opovržlivě a bez pohnutí. Dole byla nerozeznatelná masa.
Ve stejném okamžiku přijel do přednostova paláce policista, aby Kelta varoval, že právě došlo k odpálení vyrovnávací komory N.N.O. a že město bude za pouhých několik minut zaplaveno mrazem.
„Tvrdí se dále, že útočí Zrzaví Muži, ale dosud se mi tuhle podezřelou informaci nepodařilo prověřit.“
„Komora musí být zacelena v co nejkratší době tvrdící pěnou. Jako jediná není vybavena automatickými difuzéry.“
Dobíhal další člen Bezpečnosti a polohlasně sděloval, že se ke komoře nedá dostat. Na každého, kdo se chce přiblížit, je odtud zahájena palba.
„Kdo střílí?“
„Říká se,“ zaváhal muž, „že jsou to Zrzavci.“
V tu chvíli nastala ve slavnostním sále vřava a shlukování do skupin. Vojáci měli pocit, že se jich to zatím nijak zvlášť netýká. Jakožto hosté přednosty stanice se domnívali, že pouze pánové od Společnosti jsou s to daný problém vyřešit.
„Je třeba vyjet jinými komorami a pokusit se je obklíčit. O Zrzavcích nemluvte.“
Vtom se však rozlehlo ženské ječeni a orchestr naráz umlkl. Trojici Zrzavců, která právě vtrhla do salónu, tvořili obři barvy mědi a každý z nich třímal laserovou pušku. A pak se zlý sen dál měnil v noční můru, to když se dovnitř vřítil obrovský vrčící pes, kterého držel na vodítku další Zrzavec. Pes s lidským obličejem a obřími vyceněnými tesáky.
„Vlkodlak,“ zablekotal Kelt.
Zvíře si to namířilo přímo ke stolům s občerstvením. Před stolem se zvedlo na zadní nohy, natáhlo chlupatou pracku a chňaplo po velkém kusu masa.

2

Dítě

Z výhybkářského stanoviště se prostřednictvím četných televizních obrazovek, přenášejících záběry ze všech tratí, dalo sledovat obsazování Knot S. komandy Zrzavců. Zpočátku si všichni mysleli, že se jedná jen o jednu mobilní jednotku, ale pak se objevovaly další stroje, rychlé hlídkové a doprovodné vozy, a Mauron si mohl vydávat rozkazy jak chtěl, už ani jedna výhybka, ani jediná točna věži neodpovídala. Návěstidla, relé, i počítače se vypínaly jeden po druhém. Nejdřív ze všeho došla energie a už jen baterie a agregáty na výrobu proudu dodávaly minimum elektřiny pro zařízení na stanovišti.
„Okolní teplota neustále klesá,“ křikl kdosi.
Několik Výhybkářů se naráz zvedlo a opustilo operační místnost. Mauron neudělal nic, aby je zadržel. To, že se raději vystavili všanc obvinění z dezerce, potvrzovalo, že jde do tuhého.
„Pojďte,“ řekl zničehonic Mauron.
Zavedl ji do šatny a našel pro ni izotermickou kombinézu. Byli tu i další, kteří na sebe zrovna navlékali ochranný oděv. Po návratu do kontrolního sálu zjistili, že už je obklíčeno celé město. A že se zaskočené síly Bezpečnosti musely kvůli poklesu teploty rychle vrátit zpět na svá stanoviště. Zatímco na sebe všichni natahovali kombinézy, stačili Zrzavci opanovat město.
„Zrzavců je tak stovka,“ řekl Mauron, „víc ne. Další šance, že možná zdemolovali jen jednu komoru.“
„Nemohli útočit při teplotě nad nulou,“ hlesla Yeuze. „Poškodili hlavní elektrárnu a další energetické zdroje.“
„Nemůžeme doufat, že nám někdo rychle přijde na pomoc… Můžeme se jí dočkat jen z Transit Station, obsazené armádou, nebo z jihu… Nevíme, co chtějí.“
Všechny obrazovky byly dosud v chodu a na každém záběru se objevovali dva i více Zrzavců. Většinou byli vyzbrojeni laserovými puškami, ale hodně z nich mělo starší výzbroj, pásové kulometné zbraně. Yeuze zahlédla jakéhosi chlupatého obra, jehož tělo bylo opásáno zásobníky starého typu.
„Nejsou úplně nazí,“ konstatoval Mauron. „Mají na sobě něco jako spodky.“

Yeuze si vzpomněla na vyprávění Liena Raga, který se dostal do nárazníkového pásma mezi Transevropskou a Panamerickou Společností, až tam, kde se vyspělí Zrzavci pokoušeli vymezit svoje území. Glaciolog se zmiňoval o oblečených Zrzavcích, o puritánech.
Primitivní Zrzavci na kopulích pracovali nazí, což nepřestávalo některé osoby pohoršovat. Zejména manželky činovníků Společnosti, odhodlané vyvíjet mravoučný a puritánský tlak na všeobecnou morálku, v čemž jim byli nápomocni misionáři a stoupenci Neokatolicismu.
Na stanovišti poklesla teplota na nulu a zůstali tu jen lidé vybavení kombinézami. Na třech obrazovkách se objevily první oběti mrazu, šlo o záběry z okrajových částí kopule, kde žilo nejchudší obyvatelstvo. Desítky těl na kolejích už pokrývala tenká ledová vrstva. V těchto zónách vzdálených od centra bývala už tak dost nízká teplota. Běžně tu byl rozdíl deseti stupňů. Mnozí nešťastníci, snažící se proniknout do spalovny odpadků, stáli nalepeni na zdech závodu, který produkoval pouze páru a žádnou elektřinu. Proto se tu Zrzavci neobjevili. Soustředili se na nejbohatší čtvrtě. Pod přísnou ostrahou byl například palác přednosty stanice. Právě tady si všimli oné neuvěřitelné věci. Obrovitých psů, zvířat s lidskou tváří. Obličej vlastně připomínal cosi mezi lidskou a opičí podobou, působilo to děsuplným dojmem.
„Vlkodlaci," hlesla. Lien Rag tedy ve svém vyprávění o cestě na sever nepřeháněl.
Napočítali asi půl tuctu obrovských chlupatých vlkodlaků a ukázalo se, že jejich přední tlapy mají tvar paží, zakončených zakrnělýma, nicméně chápavýma rukama. Jeden z nich sebral cosi na nástupišti a strčil to do úst.
„Přivedli je, aby nás vyděsili," řekl Mauron. „A já z nich mám opravdu hrůzu. Kdyby sem podobná obluda vtrhla, nesnesl bych to."
„Vy zůstanete tady?" zeptala se.
„Ano. Nemůžu opustit své stanoviště. I když je systém zablokovaný, musím se pokusit něco udělat, snad všechno kromě jejich zdržování, kdyby se snad rozhodli odjet."
Na další obrazovce bylo vidět komando, jak cpe do podpalubí hlídkového vozu dokořán otevřenými dveřmi zbraně.
„Oni nakonec skutečně odjedou," ujistil se Mauron, „jenže to bude ze všeho nejhorší. Jestli vyhodí do vzduchu další komory, budeme tu mít stovky a tisíce mrtvých v mobilních vozech."
„Podívejte se na tyhle."
Ukázala na jednu z obrazovek, Mauron se naklonil a svraštil husté obočí:
„Mají na sobě oblečené kožichy, nejsou to opravdoví Zrzavci."
„Míšenci," řekla Yeuze. „Nezdá se, že by měli dominantní postavení."
Pak se objevili první primitivní Zrzavci z kopulí. Nechali po nich pátrat a oni teď pomalu přicházeli za svými ozbrojenými druhy.
„Že by pro ně poslali?" otázal se Mauron.
Byly tu ženy, děti, celý kmen, který byl přidělen na čištění kopule. Několik stovek Zrzavců. Yeuze si pomyslela, že k jejich vypátrání postačilo, aby sestoupili ze svých výšin. Kdo by si jich jinak všiml kromě několika zakomplexovaných paniček.
„No jistě, odvezou si je, ale situaci to nijak nevyřeší. Námraza neuvěřitelně rychle sílí. Za pár hodin už kopule neunese tíhu ledu. A jak jednou začne praskat, bude ještě hůř…"
Primitivní Zrzavci nastupovali po malých hloučcích do doprovodných a rychlých průzkumných vozů. Pohlédli vzhůru k báni a měli pocit, že hromadění ledu už začalo.
„To je halucinace," řekl Mauron.
„Zrzavci tu přece nebyli odedávna," řekla Yeuze, „jak se dřív čistily kopule?"
Mauron neodpovídal. Možná nebyly ani války mezi železničními Společnostmi a zbývalo dost energie na vyhřívání skleněných poklopů. Na začátku doby ledové bývaly jen jakési prosklené poklopy, protože malé továrny dokázaly vyrobit pouze maloformátové skleněné tabule. Dosud celá řada stanic spočívala pod těmito skleněnými kryty, z nichž mnohé byly v nádherném neogotickém stylu s kovovými konstrukcemi lodí a příčnými transepty protkanými ocelí. Možnosti jejich zateplení byly omezenější než u kopulí z plastických materiálů, ale životní podmínky ve starých stanicích byly často příjemnější než v nových. Žilo tu ostatně i víc intelektuálů, kteří trávili čas sněním a vůči Společnosti se chovali vzpurně. Skleněné kryty byly postupně vyměňovány, ale od té doby, co se válčilo, se tempo značně zpomalilo.
„Někteří už odjíždějí," řekl Mauron. „Že by přišli z takové dálky jen kvůli tomuhle? Osvobodit pár přátel a nakrást zbraně?"
„Nezapomínejte, že tu taky způsobili pozdvižení," řekla Yeuze. „Zpráva se rozšíří po celé Koncesi…"
Výhybkář první třídy se po ní úkosem podíval:
„Vy tomu věříte?"
„Ale to, co jsme právě viděli, viděly tisíce lidí, nakonec to musí někudy prosáknout."
Mauron potřásl hlavou:
„Kroťte svoje nadšení!" ucedil suše. „Není nutno děsit obyvatelstvo kvůli nějakému plácnutí do vody."
Yeuze uhnula pohledem, aby zakryla své zklamání. Domnívala se, že Výhybkář bude mít jiný názor. Jenže on patřil k elitnímu sboru a jeho reakce byly podmíněny výchovou. Sirotek, vychovaný Společností a obdařený záviděníhodným povoláním, zůstával Transevropské věrný. U těchto lidí se zrodil jistý druh nového vlastenectví.
„Nedomnívám se, že budete moct o těchto událostech kdekomu vyprávět," dodal. „Bezpečnost si to pohlídá. Uděláme ostatně nejlíp, když se o tom přestaneme bavit."
„Ale na kolejích v okrajových zónách leží čím dál víc lidí," řekla a ukázala na obrazovky.
Mauron musel dát nějaký nenápadný povel, protože obrazovky ve stejném okamžiku potemněly. Zachovala chladnou hlavu, pomalu před ní vytanula její případná budoucnost, pokud by od tohoto okamžiku projevila sebemenší

neopatrnost.
„Už dva doprovodné vozy zamířily severozápadním směrem," hlásil jeden z kontrolorů oblečený do kombinézy.
„Neznáme přesný počet vozů, které sem vtrhly komorou, ale je jasné, že tu nemůžou dlouho zůstat."
Dokonce i v méně odlehlých čtvrtích byli lidé zaskočeni prudkým poklesem teploty a bylo vidět, jak se některá mobilní obydlí pokrývají ledem. V oknech se ještě objevilo pár nezřetelných tváří, ale po několika minutách zmizely.
Pojednou se objevil policejní vůz: obrněnec opatřený na všech stranách blikajícími majáky. Začal boj se Zrzavci, kteří hájili dobytý palác přednosty stanice, a kontroloři zajásali, když dva Zrzaví padli ubití k smrti. Obrněné vozidlo však záhy znehybnělo.
„Vystřelili po něm z bazuky," řekl někdo.
Strnulý obrněnec připomínal neživou skořápku obrovitého korýše. Yeuze si představila těla usmrcená explozí tepelného projektilu uvnitř vozu.
„V paláci nebude dvakrát velké teplo," podotkl hlas kdesi u pultu.
Ženy s odhalenými rameny a hlubokými výstřihy musely pěkně zmodrat zimou, pomyslela si Yeuze bez stopy lítosti. Hnusily se jí.
„Čety jsou připraveny k opravě komor, ale jsou pořád zablokovány na nástupištích 53 a 54… Jen co vetřelci zmizí…"
Mauron jako první pronesl slovo vetřelec a jeho podřízení hned pochopili, že se musí vyjadřovat stejně. Slovo Zrzavec z jejich komentářů a sdělení zmizelo a přednosta stanice později sepsal vysvětlující hlášení o překvapivém útoku vetřelců ze severozápadu. Pro většinu obyvatel Koncese to bude znamenat Panameričany a kdo by si ostatně uměl představit, že by Zrzavci mohli vést útok z takové dálky, tak rychle a s takovou účinností?
Vtom vyletěla do povětří i druhá vyrovnávací komora a po ní třetí. Do města na kolejích vtrhl prudký vítr a silný mráz všechno spálil. V této oblasti se teplota nikdy nedostala na minus třicet.
„Tak to je katastrofa," pravil Mauron. „Táhnou sice pryč, ale doufají, že vychcípeme."
Podle toho, co se pak vyprávělo, propukla v paláci hrůzná panika. Přednostova ochranka si musela probíjet cestu pálením z laserových pistolí, aby mohla šéfa odvést do jeho izotermického apartmá, vybaveného nezávislým topením. Několik osob bylo zabito, další utrpěly silné omrzliny. Někteří si dokázali obstarat teplé oblečení, kombinézy nebo speciální prášky, způsobující změny v metabolismu, či léky stahující cévy. Už nějaký čas se povídalo o kryohormonech, ale vedlejší účinky těchto léků nebyly známy.
Zrzavci odjeli a zvláštní čety rychle utěsnily přístupové komory. Tři z deseti byly zničeny. Teplota ve městě však zůstávala nadále nízká, na minus dvaceti stupních, a čekalo se, až budou elektrárny znovu rychle uvedeny do provozu.
Když se chtěla Yeuze vrátit do svého kupé kabaretního vlaku, Mauron váhal, má-li ji nechat odjet.
„Stala jste se svědkem příliš mnoha událostí," řekl. „Díky obrazovkám, které pokrývají celé město. Lidé, kteří uvízli doma, nemají ponětí ani o setině toho, co se přihodilo. A ještě budou muset počkat nejmíň týden, než se situace normalizuje a bude možné odvážit se na perón."
„Přesto všechno viděli ozbrojené Zrzavce a vlkodlačí psy."
„Halucinace vyvolané ztrátou tepelné odolnosti."
„Rozumím," řekla Yeuze.
„Jeďte tedy, ale jsem nucen nahlásit vás Bezpečnosti."
„Buďte klidný, umím držet jazyk za zuby."
Venku byly jen oddíly Bezpečnosti a metaři v kombinézách, a nikdo jí nevěnoval pozornost. Všimla si, jak cpou mrtvoly do kontejnerů na odpadky. Všechna okna a dveře byly pokryty vrstvou ledu. Vodní pára držící se ve vzduchu stanice zmrzla v jediný ráz, takže v okolí panovalo ukrutné sucho.
Celá divadelní společnost se vrátila do kabaretního vlaku bez větších pohrom. Vyskytlo se však i pár případů silnějších omrzlin. Překvapeně na ni zírali, příčinou byla její izotermická kombinéza.
„Ty sis uměla najít teplé místečko, co? Výhybkáře první třídy, bravo," řekl jí ředitel.
U sebe v kupé si nalila sklenici vodky a popíjela ji přes zvláštní otvor v kukle. Natáhla se na lehátko a nakonec usnula. Když se probudila, domnívala se, že je dosud noc, pokoušela se znovu usnout, ale vyburcoval ji hluk. Vyšla do chodby a našla tu lidi zachumlané do všeho, co se jim podařilo najít. Ve vlaku, jemuž chyběly jakékoliv nezávislé instalace, bylo minus deset stupňů.
„Trochu elektřiny sem přichází po trati," řekl jí trpaslík, „ale to je všechno. Hlásili to v rádiu… Nedá se vycházet, vrata vyrovnávací komory zablokoval led."
Aby mohla popít trochu teplého čaje a sníst suchar, musela otevřít kuklu a měla okamžitě pocit, že jí tvář pukne jako zmrzlý kámen. Vrátila se do kabiny a lehla si. Chvílemi měla dojem, že kombinéza špatně pracuje. Nohy měla zmrzlé, ale protože se i ta trocha odpařovaného tělesného tepla měnila ve vodu a vylučovací systém nefungoval, měla nohy ve vlhku. Musela si pomoci zvláštním malým čerpadlem, které vodu odsálo, ovšem v podobě ledových krupiček.
Čekala, až budou vysvobozeni, a seškrabovala led z oken, ale jakmile se propracovala až ke sklu, objevila zvenčí stejnou vrstvu. Rozpoznávala jen nezřetelné stíny, z barev zbyla jen více či méně temná šeď. Na kolejích vládl nicméně čilý provoz, vlaky přejížděly sem a tam. Vzpomněla si na Maurona. Zůstal dál na svém výhybkářském stanovišti? Nebo si šel odpočinout? Vzhledem k událostem museli vzburcovat všechny a tenhle elitní sbor mezi prvními.
Soubor čekal tři dny ve vlaku, až ho přijdou vysvobodit. Teplota nakonec vystoupila až na nulu a začínali si pozvolna přivykat. Nadmíru se jim ulevilo, když mohli vystoupit na perón a udělat pár kroků.
„Jdu na dispečink," oznámil jim ředitel, „chci vědět, kdy budeme moct z tohohle ďáblova města odjet."
Yeuze si všimla, že nikdo nemluví o Zrzavých Lidech. Rádio bez přestání chrlilo cosi o „vetřelcích ze severozápadu" a každý rychle pochopil, že musí tenhle výraz vzít za svůj. Ani vlkodlačí psi nepřicházeli v úvahu. Kolektivní halucinace, budou tvrdit lidé od Společnosti, pokud snad nějaká ta zvěst prosákne ven.

Ředitel se vrátil hluboce zklamán:
„Zákaz opouštět nástupiště, dokonce i pěšky. Drezíny nejezdí z důvodů jiných priorit. Na dispečink nemá nikdo přístup, jak mi potvrdil jeden gardista. Jezdit mohou pouze vojenské vlaky.“
Dokonce ani v tak pochybovačných a nactiutrhačných kruzích, jako byl kabaret, neměl nikdo chuť mluvit o tom, co se stalo, a sám trpaslík odmítl Yeuze odpovídat, když mluvila o Zrzavých Mužích a psech s lidskou tváří.
„Radši bys na to všechno měla zapomenout,“ řekl jí. „Nebo jít radši k doktorovi. Možná, že ti zima trochu pohmoždila mozek.“
„Nech si toho, ty tajtrlíku… Viděl jsi je stejně jako já… A navíc jsem si jako první navlíkla kombinézu. Mráz se ke mně vůbec nedostal!“
Bylo to stejně nanic. Kolektivní ztráta paměti, jak se zdálo, pohřbila hrůzné hodiny do nenávratna. Všechny zajímalo jen zásobování, návrat do tepla a možnost opustit Knot Station.
„Sušené maso a suchary, to není žádný pořádný jídelníček. Když si vzpomenu na občerstvení na přednostově recepci… Tehdy večer jsme se měli pořádně napráskat.“
Dozvěděli se, že od té památné noci platil pro město zákaz. Člověk nemohl ani dovnitř ani ven a běžné osobní vlaky, rychlíky a omnibusy přestaly přijíždět.
Konečné přece jen dostali právo opustit nástupiště a mohli se vydat na procházku do města. V jednom baru Yeuze z rozhovoru nějaké dvojice vyrozuměla, že mrtvoly zmrzlých lidí byly likvidovány ve spalovně odpadků, a takto získanými dodávkami páry se vytápěly některé čtvrtě. Hluboce ji to rozrušilo, vzpomněla si přitom na těla, která viděla zhroucená na tratích, hlavně v okrajových částech města.
Jednou večer ji navštívil Mauron. Bylo mu trochu trapně a vysvětloval jí, že s ní musel jednat úsečně, protože se obával nejhoršího:
„Neměl jsem právo vás zavést na výhybkářské stanoviště…“
„Myslela jsem, že ano.“
„Jistě, pokud by se nic nestalo, nikdo by mi to nevyčítal, ale po tomhle útoku Panameričanů…“
Naklonila hlavu na stranu a pousmála se.
„Panameričanů…“ řekla zasněně.
„Snažně vás prosím,“ zašeptal a nahlédl do chodby jejího oddělení.
„Ujišťuji vás, že na vás nic neprozradím…“
„Brzy už odjedete, už zítra. Dostali jsme rozpis vaší trasy. Jedete směrem na sever.“
„Ale vždyť jsme se přece měli naopak vracet zpátky na jih, máme smlouvy!…“ vykřikla.
„Jedete na sever. Do Salt Station, mám pocit. Nestěžujte si, máte skvělý rozpis. A takové priority, že se tam dostanete v nejkratším možném termínu.“
„Co nejdál a co nejrychleji,“ hlesla, „to se dalo čekat. Není to vlastně něco jako deportace?“
„Nemusela byste přece jen tolik přehánět… I ti, co dolují Sůl, se chtějí bavit, ne?“
„Nevíte, jak se teď čistí kopule?“ zeptala se.
Od té doby, co Zrzaví opustili báň, se nezdálo, že by vrstva ledu narůstala, ale nebylo už vidět, kdo nad jejich hlavami pracuje.
„Nasazení civilisti z nejchudších čtvrtí. Za jídlo a pár dolarů.“
„Všichni Zrzavci se vytratili?“
„Ano, ale přijdou další… Přednosta stanice poslal požadavek nejmíň na stovku párů.“
„Kolik mrtvých bylo v okrajových zónách? Spalují je zároveň s odpadky, aby se zpráva nerozšířila, viďte?“
Mauron se zvedl a naznačil krok do uličky mezi lehátky. Místa tu bylo opravdu poskrovnu. Sám měl k dispozici pohodlný byt desetkrát větší než tohle kupé a s veškerým komfortem. A ve společné budově byla sauna a bazén. Rád by si tam přivedl Yeuze, ale manželky by ho udaly. Společnost na ně spoléhala při udržování mravní úrovně svých činitelů a ženy za tuhle práci požívaly dokonce jistých výhod.
„Jste nenapravitelná,“ řekl, „proč chcete všechno vědět, kritizovat a zpochybňovat? Co je vám po těch zmrzlých lidech, a zvlášť po jejich počtu. Máte víc soucitu s tisícem nebo s jedním?“
„S tisícem,“ řekla vyplašeně.
Máchl podrážděně rukou:
„To jsou jen takové řeči. Takže vás dojímá jen ten počet?“
„Trápí mě. Jeden mrtvý se nedostane ani do novin, ale tisíc, to už je politická záležitost.“
Mauron pokrčil rozložitými rameny. Když ho ostatní viděli vcházet v jeho krásné černostříbrné uniformě, vzbudilo to pořádný rozruch, pro Yeuze lichotivý. Ano, asi na dvě vteřiny pocítila něco jako pýchu, ale teď si už nedokázala představit, že by s Mauronem mohla normálně vycházet. Byla si jistá, že svou návštěvou sleduje jediný cíl: zjistit její další úmysly.
„Jsem už taková,“ řekla, „ale žádné zvláštní cíle nemám a nehodlám se ani dostat do potíží. Mluvím takhle otevřeně jen s vámi, před ostatními mlčím.“
Vypadal potěšené a pozval ji na tentýž večer do luxusní restaurace.
„Dlužím vám to,“ řekl, „ale budeme mluvit o jiných věcech, o vašem představení, anebo třeba o našich dalších schůzkách, budete-li chtít, až se za několik měsíců vrátíte ze severu.“
„Za několik měsíců?“
Mauron vypadal rozmrzele. Tím, co řekl, se nejspíš dopustil pěkné pitomosti.
„Ano, myslím, že na severu zůstanete poměrně dlouho.“
„Ale tam už jsou jen samá malá městečka, za jeden za dva večery vyčerpáme představení, která přicházejí v úvahu…

Neříkejte mi, že to byla Společnost, kdo zosnoval náš exil?“
„Mluvme, prosím, o něčem jiném. Přijel jsem pro vás vlastním lokocarem. Hezky se nastrojte. Bude pro mne velkým potěšením vyjít si s vámi do společnosti.

3

Dítě
Celé dny a týdny si Lien Rag opakoval, že tenhle život už nevydrží bez újmy na zdraví dlouho. Pokud nepracoval s ostatními Zrzavci na kopuli Purple Station, uchyloval se do díry v ledu, do páchnoucího a málo příjemného hnízda, ve kterém přebývala Jdrou s dítětem, jež se usilovala zahřát, poněkud vykolejená úlohou matky. Matky děcka, které se bálo zimy, zatímco jiná zrzavá nemluvňata se přátelila s ledem od prvních okamžiků své existence. Jdrou byla často zmožena svými povinnostmi, takže musel zasahovat Lien, pomáhal dítě přebalovat, pokoušel se ho mýt, nebo alespoň čistit tak, aby nenastydlo, jakmile ho svlékl z teplého oblečení, které se Yeuze podařilo zaslat.
Lien mu různými prostředky léčil i oznobeniny a omrzliny. Pod nepravým kožichem nosil izotermickou kombinézu, ze které se často musel z různých důvodů svlékat. Přitom teplota se v jejich ledové noře držela velmi nízko, nehledě na všechny huňaté chlupy, které jim Zrzaví darovali, nejdřív dítěti a pak i jemu. Jdrou nemohla vyhřívání vystát a jen co se Lien vrátil, utekla vždycky za svými přáteli; snad aby se s tím či oním i pomilovala.
Roztápěl led na malém plynovém vařiči, rozmíchával sušené mléko a umělý čaj a připravoval si nápoj, aby se trochu zahřál. Dítě spalo klidně vedle něj, v huňatých chlupech a kožešinách. Všechny dodala Yeuze, kousek po kousku, aby nevzbudila pozornost zvědavců a Bezpečnosti.
Potravu jedl stejnou spolu s ostatními Zrzavci; směs kostní moučky, masa a sóji. Dostávali ji ve formě sucharů, které byly docela výživné, ale Lien potřeboval víc kalorií. Yeuze mu kdysi přinesla potravinové koncentráty, umělý cukr, med, marmeládu a syntetické cukrovinky, zmražené maso a příděl vojenských sušenek. Zásoby už pomalu docházely a kabaretní vlak Miki se nevracel. Yeuze mu slíbila, že se do dvou měsíců na stanici vrátí, ale termín už dávno vypršel. Snížil svoje potravinové přídavky a pocítil, že mu v práci ubývají síly. Měl rovněž léky, které vyvolávaly změny v metabolismu a působily na stahování cév. Jenže po jejich požití cítil divné potíže. Bral je pouze tehdy, když se chtěl se Jdrou pomilovat nebo se trochu omýt. K tomu si vyhloubil třímetrový tunel do ledu, na jehož konci nechal vždycky přes hodinu hořet vařič. Led tál a vytvářel louži, v níž si s drkotáním zubů pokoušel umýt celé tělo. Každých čtrnáct dní.
Práce nebyla nijak těžká, avšak s rostoucí slabostí pomalu ale jistě cítil, že je nad jeho síly. O čištění kopule se dělily dva kmeny. Jediný rozdíl spočíval v jejich způsobu stravování. Kmen Jdrou jedl výrazně slanou potravu, druhý nikoliv. Už dlouhou dobu se nečistila celá kopule, ale pouze její vrchlík o průměru asi tak dvou set metrů. Proto na zbývající části polokoule zůstávaly rozsáhlé ledové útesy. Aby bylo možné vymanit se z jejich sevření, vysvětlili jim Lidé z Tepla, že v nich musí prorážet hluboké komíny. Lien se brzy stal obvyklým prostředníkem ve styku s úřady, aniž by se nechal odhalit.
Vůbec se však nepovažoval za vůdce kmene a ostatní Zrzavci ho s pobavenou shovívavostí pozorovali, jak minutu po minutě svádí neustálý boj s mrazem, jak zalézá do smradlavé díry, aby unikl nástrahám nízké teploty, skryl svůj styk se Jdrou a především aby vyměnil plenky dítěti. Pro muže zůstával jakousi hybridní bytostí, ani samcem ani samicí, a Zrzky se mu posmívaly. Především nikdy nespatřily jeho přirození, takže ani nevěděly, jestli ho vůbec má, a navíc dělal ženskou práci. Jdrou mu často dávala hrubě najevo, že je se stávající situací nespokojená.
Pohled na spoluobčany z Tepla skrze stěnu plastikové kopule ho nepřestával naplňovat úžasem. Ale po prvních dnech štěstí, že znovu našel Jdrou a stal se otcem dítěte, začal propadat jisté nostalgii. Záviděl lidem, kteří žili pod ním při teplotách kolem nuly. Všechno se stávalo relativním. Viděl je chodit po nástupištích, jezdit tramvajemi, drezínami, navštěvovat butiky, bary a restaurace. Všechna ta místa, kde bylo nejmíň patnáct stupňů, ho naplňovala sněním, takže v noci ve své ledové noře, kde se drkotal nehledě na důmyslnou kombinézu, snil o návratu do snadnějšího života a litoval, že se stal nepřítelem Společnosti.
Nikdo nikdy nezvedl oči, aby pohlédl do kopule na chlupaté bytosti, které pro ně oškrabovaly led. Nebo se tak stávalo jen zřídka. Byly to pohledy často lhostejné, jindy zase nedůvěřivé. Zrzavci se o činnost lidí obvykle příliš nezajímali. Fascinovala je pouze zvířata a Lien si vzpomněl, jak vyvrtali v ledu River Station úzkou šachtu a celé hodiny pozorovali zvířata v pojízdné ZOO.
Jediná věc, která sem k němu z uzavřeného života jemu blízkých nedolehla, byl hluk. Vlaky nehlučně popojížděly, lidé neslyšně rozmlouvali. Ani zvuk odbíjejících hodin, ani sirény vozidel Bezpečnosti. Jen sem tam nějaké vibrace se přenášely kopulí a občas způsobovaly praskání ledu a trhliny po stranách. Jednou strhla jednoho ze Zrzavců úplná lavina a byl nalezen mrtev. Bylo to poprvé, co se Lien mohl zúčastnit pohřbívání do ledu.
Ženy nejprve pomalu a pečlivě odstranily z obličeje a krku mrtvého chlupy, které vyštipovaly prsty jako pinzetou, beze spěchu či netečnosti. Počínaly si s takovou vybraností, jako by muž dosud žil. Očistily ho až k ramenům a Jdrou vysvětlila, že Rudý Vlk, jejich bůh, si pro mrtvého přijde, aby ho odvedl do svého království. Bůh byl muž stejný jako ti z Tepla, a ať to bylo jakkoli prapodivné, ze strachu, že nebude chtít mrtvolu s obličejem zarostlým srstí, raději pokaždé chlupy vytrhali. Vedle toho vyznával kmen Jdrou zvláštní kult soli, vždycky se uchovávala aspoň špetka. Sůl měla schopnost rozpouštět led a pro primitivní bytosti to byl zkrátka zázrak.
Posléze vyhloubili ve sněhu nepříliš hluboký příkop, do něj na solné lože položili mrtvého a díru znovu zaházeli ledovými deskami tak průhlednými, že bylo možné několik dní nebožtíka v jeho rakvi vidět. Až do chvíle, než se led zakalil. Od té chvíle se o něj přestali starat. Rudý Vlk si ho už dozajista odnesl.

Dítě jménem Jdrien rostlo přes všechny Lienovy obavy dobře. Celkem úspěšně vzdorovalo mrazu, hlavně díky kožešinám a chomáčům chlupů, které dodala tlupa. Jdrou dítě pravidelně krmila a Lien mu začal bez jejího vědomí připravovat kašičky, protože by to mladá žena nedovolila. Domníval se totiž, že Jdrien potřebuje k přežití nějaké kalorie navíc. Ostatní nemluvňata, jako třeba jedno, co se narodilo před týdnem, trávila dny v prosté ledové prohlubni hned vedle své matky, seškrabující lopatou led. Jdrien by na jejich místě zemřel za pár okamžiků, ale přesto všechno byl otužilejší než děti z Tepla, takže by bez rizika snesl jistě i teplotu na nule.
Byl statný, dobře rostlý a když ho Lien přebaloval, začínal se plazit po břiše. Poznával už otce a smál se na něj. Lienovi se stávalo, že s ním rozmlouval jako s dospělou osobou:
„Budu muset najít nějaké řešení. Nemůžeme tady zůstat, ani ty, ani já. Když tu pojdu, co s tebou bude? Jdrou bude mít jiné děti, se kterými nebude taková práce. Ty jsi zvláštní případ, chápeš, jsi pro ni tak trochu postižený, trochu se za tebe stydí a zároveň je strašně pyšná…“
Jednou v noci slezl z kopule chodbou, kterou na jeho žádost Zrzaví vyhloubili v třicetimetrovém útesu, tvořícím východní stěnu dómu. Pohodlněji se tak dopravovala vzhůru potrava, dodávaná stanicí.
Schoval se poblíž vyrovnávací komory, která se měla kvůli dodávce potravy Zrzavým otvírat až ráno. Doufal, že toho využije a pronikne do města. Zahrabal svůj nepravý kožich a snažil se neusnout.
Zásoby potravin byly naloženy na několika drezínách, takže i on mohl při jejich průjezdu využít komory. Nikdo si nedokázal představit, že by měl nějaký Zrzavec chuť jít do města, kde by ho teplota rychle připravila o život.
Lien se snažil zůstat v pomezním pásmu. Byl nadšený, konečně si mohl rozepnout kombinézu a ponechat si tvář bez ochrany. Vešel do sauny, pronajal si vanu a dvě hodiny se v ní máchal. Někdo zaklepal na dveře; bylo to děvče v koupacím plášti a nabídlo mu za pět dolarů své služby. Rozhalila plášť na poněkud povadlém těle a on zavrtěl hlavou. Vrátil se do vany, oholil se a rozjařeně odtud odešel.
Měl ještě trochu peněz, které vydělal v kabaretu Miki, když předváděl číslo napodobující Zrzavé Lidi. Pronajal si kabinu ve skromném hotelu a začal nakupovat potraviny a rozličné další věci.
V jakési pramálo honosné restauraci pohltil jídlo, které se mu přesto zdálo být výtečné, a uvědomil si, že se na něj dívají. Upozornil na sebe svou hltavostí. Co nejrychleji restauraci opustil, odnesl si všelijaké balíčky do své kabiny a pomyslel si, jak to všechno dopraví potmě až ke komoře.
Toho večera objevil místo, kde vařili ještě lépe. Kromě toho se tam tančilo a nachytal se, jak upřeně zírá na boky jedné hezké dívky, která se natřásala na parketě. Když si toho všimla, rošťácky se na něj usmála a on pocítil nevýslovné štěstí.
Jeho pozornost nakonec upoutal sousední rozhovor. Šlo o město, kde následkem rozsáhlé havárie stovky obětí zmrzly.
„Říká se, že to byla sabotáž,“ tvrdil tlustý muž, hltající objemná sousta těstovin po italsku.
„Sabotáž? A kdo to udělal?“
Lienovi se zdálo, že špatně slyší. Tlouštík podle něho vyslovil slůvko Zrzavci. Jeho společník ukázal vidličkou ke stropu a vzrušeně se k němu naklonil:
„Říkáte Zrzavci?“
„Uklidni se, kamaráde, jde o tajnou informaci, která by nám mohla způsobit hromadu potíží.“
„Zrzavci, ty špinavý zvířata, co oškrabují led?“
„Už je to tak… Tu zprávu přinesly jedny tajné noviny. Já vždycky říkám, že člověk se nikdy nemá dost na pozoru… Vzpomínáte si, ani to není tak dávno, jak všichni zmizeli, ne? Jako na rozkaz.“
„Třeba Neokatolíci.“
„O tom se nic neví… Ale museli je pochytat a silou přivést zpátky, a to není dobře, to mi věřte.“
Lien zapil jídlo vínem a vrátil se na pokoj. Na tři hodiny usnul, pak vylezl oknem s dvěma pytli nacpanými potravinami a věcmi.
Za úsvitu mohl znovu projít komorou, ukryl se, dokud z drezín nevyložili potraviny. Navlékl na sebe svůj nepravý kožich a vylezl zpět na kopuli za Zrzavci, kteří si přišli pro svou každodenní potravu.
„Myslela jsem, že už nepřijdeš,“ naznačila mu Jdrou slovy a gesty.
„Říkal jsem ti, že si jdu pro něco k jídlu.“
Dal jí koláč, který ji napohled nijak zvlášť nenadchl. Dítě zůstalo celý den nepřebalené. Jdrou to neuměla. Ostatní děti žily nahé na ledě a matky se spokojovaly s tím, že jim očistily srst trochou sněhu.
Jen co byl zase čistý, vydal ze sebe Jdrien něco jako smích, což otce rozveselilo.
„To jsi rád, že máš čistý zadek, co, ty můj civilizovaný potomku… Říkám si někdy, jestli fakt, že jsem ti dal život, je pro tebe ten pravý dárek. Tedy přinejmenším to, že jsem oplodnil tvoji matku.“
Pustil se znovu do práce na kopuli. Pracoval stejně jako ostatní, ale víc se nadřel. Jediným rozdílem bylo, že si práci rozdělil, střídal odpočinek a rány krumpáčem, přičemž dodržoval určitý systém. Například vykrajoval v ledu pravidelné čtverce, místo toho, aby kopal, kde ho napadne.
Po dvou dnech na něj padla nedefinovatelná tíseň, něco jako úzkost. Potřeboval ještě celý den, aby se všechno vysvětlilo.
Lidé pod kopulí stále častěji pohlíželi vzhůru, ale nebylo to kvůli tomu, že by se zajímali o jejich práci. V jejich pohledu bylo něco jiného. Lien si myslel, že se nějak prozradil, nebo že ho někdo udal a že obyvatelé Purple Station teď už vědí o jednom z nich, co sdílí primitivní existenci Zrzavých. Schovával se, ale uvědomoval si, že lidé dál hledí vzhůru a často při tom vypadají rozrušeně.
Když sešel dolů dojednat se zásobovači další podmínky, uvědomil si, že se i jejich chování změnilo. Až doposud se mu smáli, brali ho za dobráckého méďu, o něco prohnanějšího než ti druzí, ale stejně přihlouplého. Toho dne na něj hleděli úkosem, tvářili se zároveň nerozhodně i podezřívavě.

„Dali vám trochu víc potravy… Rozumíš, co ti říkám. Ne, tomu ty blbe nemůžeš rozumět… Přednosta stanice řekl, že se může dát až dva tisíce kalorií… Ale nemyslete si, že to bude nafurt… Taky si ty kalorie musíte odpracovat… No, co, ‚Teddy Bear' rozumíš, co ti říkám?"
Lien odpovídal, jako by uměl chabých dvacet slovíček:
„Ano… děkuji… Spokojen…"
Udělal i několik posunků. Už dávno zapomněl na počáteční pocit ponížení, odporný pocit, že dál napodobuje Zrzavce před publikem, které se chce smát.
„Dva tisíce kalorií, to už je flákota, co, bude mejdan… Pořádně se naboucháte a vošoustáte ty svoje samičky dvakrát tolik, co jindy. Už takhle to děláte v jednom kuse… To je divný, ale ‚Teddy Bear' nemá stejnýho ptáka jako ty ostatní… Myslíš, že je impotent?"
„Třeba je to homouš," odpověděl druhý zřízenec s hurónským smíchem.
„Ale stejně bysme měli vědět, jestli jsou tyhle tady schopný vodpálit nám komoru… Já bych se teda nerad jednou probudil v ledovým rubáši… Říká se, že tamta sabotáž překvapila všechny lidi v Knot Station."
Knot Station. Lien si vzpomněl na rozhovor dvou mužů v italské restauraci. Sabotáž provedená Zrzavci, a tihle to svým povídáním potvrzovali!
Cestou na vrchol si vzpomněl na jinou věc a pořádně ho to zneklidnilo. Yeuze přece měla naposled hrát v Knot Station. Znal program souboru na jednotlivé měsíce, které následovaly po jeho odchodu ke kmeni. Tihle lidé tvrdili, že tam stovky lidí umrzly.
Od té doby měli obyvatelé Purple Station ze Zrzavců strach a hleděli na ně ve snaze zjistit, zda ti, kdo pracují na průhledné střeše města, nemají podvratné myšlenky.
Dítěti koupil nové větší oblečení a Jdrien se v něm zjevně cítil dobře. Bez ustání lezl po huňatém hnízdečku, ale jen co se dotkl ledu, spustil křik. Lien byl nucen noru vystlat všelijakými zbytky.
Jednoho dne ho v chování Zrzavých zaskočil projev určitých rozpaků vůči jeho osobě, jakoby změna vzájemných vztahů, a dokonce i stejná nedůvěra, jakou Lidé z Tepla projevovali vůči jim samým. Snažil se tomu marně přijít na kloub, dorážel na Jdrou, která mu odmítala cokoli vysvětlit. Možná to nebylo skutečné odmítnutí, ale nemožnost sdělit mu nepostižitelné pocity. Konečně mu jednou večer řekla, že kmen musí odejít, že potřebuje sůl a že nastal čas velkého tažení na sever.
„Nemůžete odejít," řekl, „jste pod dohledem. Kolem města je hradba z umělých ostnů. Nikdy se vám je nepodaří přelézt."
„Dosáhneme toho," řekla vzpurně.
„Ale jak?"
Odmítla odpovědět, takže se měl od té doby na pozoru, znechucený, že musí sledovat lidi, které považoval za přátele, a trýzněn navíc rozruchem, který pod kopulí nepřestával sílit. Lidé z Tepla se začali chovat zjevně nepřátelsky. Zřejmě prosákly z Knot Station další informace.
Na očistu dítěte sehnal něco jako tekuté mýdlo, které díky obsaženému oleji nemrzlo tak snadno, sice tuhlo, ale zůstávalo na rukou tekuté. Bylo to docela praktické a Jdrou byla zjevně u vytržení, když se Jdrien celý leskl. Vůbec nechtěla, aby ho Lien utřel. Sám se o to ani nesnažil, protože vrstva tuku chránila dítě před zimou.
Atmosféra byla den ze dne napjatější. Zrzaví se chystali táhnout na sever, aniž by mu cokoliv řekli, a v městě pod ním lidé přestali skrývat své nepřátelství. Zastavovaly se tu celé skupiny, hrozily pěstmi a křičely nadávky, takže je nakonec musela rozehnat Bezpečnost. Úřadům musely tyto nálady nahánět strach, Lien si totiž všiml několika chlácholivých plakátů. Přednosta stanice, jakýsi Verano, požadoval na obyvatelstvu, aby zachovalo chladnou hlavu a důstojnost vůči Zrzavcům, kteří pracovali na odklízení ledu a šetřili tak Společnosti tisíce kilowatthodin, které byly mnohem potřebnější na obranu Koncese.
Lien už neměl potuchy, jak to s oběma válkami vypadá, ani zda se silám Transevropské podařilo přejet pobřežní kru v N.N.O.
Občas jeho pozornost upoutala ženská silueta. Pomyslel si, že se Yeuze vrátila, a směšnými pohyby se snažil, aby obrátila hlavu vzhůru, nikdy to ale nebyla ona, nýbrž nějaká obyvatelka Purple, následně pohoršená jeho chováním. Co je asi s Yeuze? Kdy se vrátí? Cítil se ztracený, uchvácený závratí černého osudu. Každý den si uvědomoval, že sklouzává ke způsobu života, kterým žili Zrzavci. Věděl, že se mu po čase kombinéza zničí a že omrzliny budou ještě daleko krutější než těch pár ranek, které měl víceméně všude. Zrzaví i Jdrou ho drželi stranou svých příprav.
„Hele, ‚Teddy Bear', práce vázne," řekl mu jednou zrána hlavní parťák, který řídil zásobovací tým. „Spočítali jsme, že plocha bez ledu už není stejně velká jako minulý týden. Led roste a navíc zapomínáte udržovat dilatační komíny. Jestli to takhle půjde dál, kopule pukne jako ořech."
„Ano… Rozuměl… Moc pracovat…"
Domníval se, že si Zrzaví dali za cíl nechat báň puknout, vzniklé paniky využít k útěku a dostat se tak zase do Salt Station, aby si obnovili své zásoby soli. Byli však vůbec schopni takového uvažování, když jim za celou dobu nedošlo, k čemu jsou dilatační šachty? Naznačil jim, že Lidé z Tepla jsou nespokojeni s prací, a oni se ihned pustili do zvětšování očištěné plochy.
Brzy ho čekal další návrat do města, aby nakoupil zásoby, potravu pro dítě, které se nadále těšilo jeho péči. Nakoupil předtím zvláštní kašičky, takže dítě zjevně rostlo, a bylo robustnější než jedno z dětí, narozené ve stejnou dobu. Pokoušel se matce vysvětlit, že samotné mléko nestačí, a že by mu měla dávat rozkousané suchary z přídělů, ale jeho návrhy se setkávaly s nedůvěrou.
Jednoho dne se stejně bude muset vrátit ke svým i s dítětem. Bude nejspíš trpět odloučením od Jdrou, ale nevěděl, jak to jinak zařídit. Mladá žena projevovala k Jdrienovi jistou lhostejnost. Nebyl stejný jako ostatní, byl statnější, bystřejší,

ale navěky poznamenaný nedostatečnou odolností vůči mrazu. Lien se ani nepokoušel, aby se s tím smířila. Byla zrovna tak ve vleku zvyků svého kmene a jeho předsudků, jako byl on pod vlivem svých.
Jednou ráno se probudil sám. Jdrou už byla pryč. Všiml si, že dítě spí a že nebylo nakojeno. Vylezl ven z nory. Kmen zmizel. Obvykle nocovali v oválech, vyhloubených do ledu, ale prohlubně teď zely prázdnotou. Naproti tomu druhý kmen z druhé strany kopule tam byl pořád.

4

Dítě

Dva dny musel čekat poblíž vstupní komory, aby se dostal do Purple Station. Úřady nezareagovaly okamžitě, vrstva ledu musela nejdřív zesílit a zabránit pronikání světla, aby se zjistilo, že se jednomu kmenu Zrzavých podařilo zmizet poté, co si vyhloubili v ledu tunel pod širokým valem umělohmotných ostnů. Lien Rag ho objevil dřív než muži od Bezpečnosti, ale ke stíhání Jdrou a jejích lidí ho nepoužil. Využil naopak toho, že se bezpečnostní síly vyhrnuly za komoru, a v nastalém zmatku se vrátil do tepla města i s Jdrienem, kterého nesl za krkem. Dítě bylo naštěstí klidné a zvídavé povahy, a nehledě na nízký věk, poulilo na svět překvapením vykulené oči.
Bývalý glaciolog usoudil, že nemá cenu zdržovat se ve městě, a sedl na první vlak, který jel na sever, na rychlík bez zvláštních předností, u něhož bylo jízdné nižší než u expresních rychlíků. Na druhé straně si tak mohl pronajmout lehátko, věděl totiž, že dostane v ceně jízdenky jídlo a teplé nápoje. Před odjezdem si koupil pyžamo a nějaké věci pro dítě a usadil se na své místo. Když se vlak dal do pohybu, byl stále ještě v kupé sám. Vagón, v němž jel, měl být připojen k jiné soupravě v River Station, hlavním městě 17. Provincie. Kdysi zde žil v paláci guvernéra Sadona, jehož dcera Floa byla jeho milenkou. V palácové knihovně objevil dokumenty o původu Zrzavých Lidí, kteří byli zrozeni na základě genetických manipulací Vilyho Fuka.
Rozhodl se nevystrčit na nástupištích v River Station ani nos, protože ho tu mohli kdykoliv poznat. Do kupé si mezitím přisedla dvojice. Ze všeho nejdřív šli na sebe navléknout pyžamo a župan do šatny, která byla hned vedle koupelny. Žena byla dost při těle a vrhala na dítě rozněžnělé pohledy. Zeptala se, zda si ho může pochovat a Liena její přání značně zneklidnilo. Bál se, aby ho nechtěla svlékat a neobjevila tak na Jdrienově hrudi a bříšku srst Zrzavců.
„Byl bych radši, kdyby zůstal ležet," řekl. „Matka mu totiž zemřela, a protože se o něj starám sám, nechci, aby si zvykal na ženskou náruč."
Žena, jak se zdálo, jeho vysvětlení přijala a spokojila se s tím, že se nad dítě nakláněla a škádlila ho směšnými a hloupoučkými slovíčky. Jdrien se na ni díval tak upřeně, že se nakonec vrátila zpět k manželovi na sedadlo.
„To dítě vypadá na svůj věk dost vyspěle," pronesla až podezřívavě. „Nebojíte se, že nastydne? Má na sobě jenom lehké pyžámko."
„Není moc zimomřivý," řekl Lien, „a ve vlaku je příjemné teplo."
„Myslíte?" zvolal manžel. „Jeden by tu dočista zmrznul… Topí čím dál hůř. Stejně jako v celém River Station. Jedeme pryč bez kouska lítosti, chceme se usadit v Chapel Station. Koupili jsme tam obchod s náboženskými předměty. Tam se Neokatolíci umí jinak ohánět a na topení neškudlí."
Lien se na religiózní město rozpomněl, Neokatolíci tu nechali postavit ledovou katedrálu, jedinou v celé Koncesi Společnosti, která veškeré nepohyblivé stavby zakazovala. Dokonce i paláce přednostů stanic a guvernérů byly pouhé domy na kolech.
„A taky už nechceme nikdy vidět ty obludné Zrzavce," řekla žena.
Kopule Chapel Station byla samočisticí, takže Neokatolíci žádné Zrzavce nezaměstnávali. Církevní hodnostáři byli ostatně v otázce Lidí z Chladu rozděleni. Na jedné straně posílali misionáře, aby je obrátili na svou víru, a Lien znal přinejmenším jednoho z nich, bratra Petra. Extremisté naproti tomu proti Zrzavým brojili a tvrdili, že jsou vyslanci ďábla a zla. Zima je trestem božím, takže mohli být jediné ztělesněním pekla. Bratr Ignác kázal toto své učení ve většině stanic.
„Dějí se divné věci," řekl manžel, ale při příchodu obsluhující servírky s podnosem zmlkl a dokonce rozrušením zbledl. Tyhle ženy ve službách Společnosti byly prokazatelně většinou i agentkami. Naservírovala jim čaj a neznatelně pocukrované suchary.
„Chcete pro dítě mléko?"
„Ano, děkuji."
Přinesla ho v malém hrnku a Lien připravil kasičku, kterou se mu podařilo do dítěte dostat. Od chvíle, kdy Jdrou odešla, ztratilo trochu na váze v důsledku náhlého odstavení.
„Říkal jsem…" pravil muž.
„Neměl bys takhle neopatrně mluvit," opáčila žena. „Pán si třeba nepřeje poslouchat tvoje stesky…"
„Můžete být klidná," řekl Lien, „nepatřím k zaměstnancům železnice."
„My taky ne. Jmenujeme se Fravovi… Měli jsme obchod s potravinami, ale při všech těch nových omezeních už se to skoro vůbec nevyplatilo. Biskup nás za naši věrnost církvi doporučil do obchůdku v Chapel Station. Ale potřebovali jsme ještě i půjčku a diecézní banka nám půjčila, kolik jsme chtěli."
„Je to tak," přitakal manžel, „a na dobrý úrok."
Hltavě jedli suchary, na které žena mazala syntetický med. Dala i Lienovi pro chlapečka.
„Kolik je mu?"
„Osm měsíců," odpověděl glaciolog a přidal přitom ke skutečnému věku dítěte dva měsíce.
„To je ale rozkošné děťátko!"

Naštěstí se brzy setmělo a každý se uložil na své lehátko. Světlo se rozsvěcovalo v pravidelných intervalech, každou hodinu vždy na pár minut.
„Nechcete pro dítě přikrývku?“ zeptala se paní Fravová.
„Ne, to není potřeba,“ odpověděl.
Cítil pod rukou Jdrienovo čelo úplně zvlhlé potem. Dítě nebylo zvyklé na tak vysoké teploty a bylo mu horko, musel dát pozor, aby u něj nedošlo k dehydrataci. Pravidelně vstával a dával mu napít. Před odjezdem koupil kojeneckou láhev, takže potíže nebyly, i když Jdrien zpočátku projevoval k dudlíku určitý odpor. Lien si přitom hned vzpomněl na Jdrouina ňadra, dlouhé a tvrdé hroty, které měly barvu a tvar ovoce z někdejších časů, na dvě růžové skvrny v rezatém kožíšku mladé ženy. Bolestná touha mu nedávala spát. Doufal, že mladou ženu a její kmen znovu najde v Salt Station, a přinutí ji, aby se vrátila k mateřštějším pudům. Ale žádné velké iluze si nedělal.
Před svítáním uvízli na malém nádraží, ztraceném uprostřed ledu. Expres musel dát přednost konvojům, které slyšeli dunět v dálce. Určitě nějaká flotila směřující na východní frontu.
Když se rozednilo a na Zemi začal jeden z obvyklých špinavých a pochmurných dnů, šla se paní Fravová vykoupat do centrální koupelny, odkud se ale vrátila vzteky bez sebe, protože voda byla sotva vlažná. „Byla ledová“, oznámila a šla si zase lehnout. Obrácená zachmuřenou tváří k Lienovi, nespouštěla z dítěte oči.
„Víte určitě, že není nemocné? Vypadá to, že se potí.“
I když Lien tvářičku pořád utíral, Jdrien se leskl potem. Musel by ho svléknout úplně donaha a snad ani to by nestačilo! Ale bránila mu v tom tahle ženská, dozajista málo tolerantního založení.
„Měl byste zavolat zdejší zdravotní sestru,“ doporučila mu.
„Je mu pořád takhle horko,“ odvětil. „Vím to dobře.“
„Říkal jste, že mu matka zemřela?“
„Ano… Jsem na něj sám… Jedu na sever za sestrou, která se mi o něj postará.“
Stejná servírka jim přinesla snídani, čaj v neomezeném množství, suchary se sobím máslem, osmahnuté plátky masa.
„Pokud byste si přáli něco dalšího, musíte si přejít do jídelního vozu a doplatit si,“ oznámila. „Dnes máme brambory se smetanou a salát z uzené ryby.“
„Óh!“ řekl Fravo, „půjdu si toho koupit celý talíř. Chceš, abych ti taky přinesl?“
„Jenom malé pivo,“ odpověděla žena, „a vodku, jestli budou mít.“
Lien by byl ze všeho nejradši, kdyby na chvíli zmizela. Mohl by dítě svléknout a přebalit. Pokusil se několikrát dostat do koupelny v jejich vagónu, ale vždycky před ní číhal aspoň tucet lidí.
„Jestli ho nepřebalíte, bude mít chudinka opruzený zadeček.“
„Ano, jistě, postarám se o to,“ řekl Lien. „Abych vás nerušil, vylezu až na horní lehátka.“
„Ale to nemusíte. Měla jsem sama čtyři děti, jsem na to zvyklá.“
„Nechci být na obtíž.“
Velkou rychlostí vyměnil plínky. Jdrienova moč byla výrazně silná a kupé se naplnilo čpavým zápachem.
„Víte určitě, že nemá nic s ledvinami? To přece není normální,“ zazněl zespoda hlas paní Fravové.
„Ale ne, to je tak pořád.“
I když Jdrien určité potíže kvůli horku určitě měl. Musí mu dávat ještě víc pít. Kdyby měl víc peněz, koupil by si vlastní kupé, kde by mohl být s dítětem sám, ale stálo by ho to dvakrát tolik.
Jen co Jdriena znovu oblékl, vynořila se v mezeře mezi lehátky zvědavá hlava, ale nic podezřelého už nebylo k vidění. Navíc se vracel manžel s pivem, vodkou a salátem ze sleďů. Nenasytně se vrhla na jídlo a namíchala si pivo s vodkou.
K poledni mohl jít Lien konečně do koupelny, dítě vzal raději s sebou. Vykoupal se a pak začal ve studené vodě umývat Jdriena; dítě bylo nejdřív zaražené, potom ale začalo vesele výskat. Bylo to poprvé, co se seznámilo s něčím tekutým, přinejmenším v tak velkém množství. Pečlivě mu osušil chlupy na bříšku a na prsou. Jednu chvíli si říkal, jestli by mu je neměl z důvodů větší bezpečnosti ostříhat a oholit, ale chudáka dítě by to určitě svědilo.
Když se vrátil zpátky, Fravovi mu vyprávěli o Zrzavcích a kolujících fámách.
„Zrovna se bouří… Společnost to před námi tají, ale jsou města, která byla postižena jejich řáděním. V noci vždycky vyhodí do povětří komoru a spousta lidí umrzne. Takže pak stačí vtrhnout do města, rabovat a ničit.“
„Znásilňovat,“ dodala žena a vypoulila oči. „Ubožačky nešťastné, když musí strpět ty strašné obludy… Nemohla jsem se na ně na kopuli River Station ani podívat, s tím jejich hnusem, co se jim bimbá mezi nohama. V Chapel Station budeme mít aspoň klid… A město je dobře chráněno diecézní policií… Udělali všechna nutná opatření.“
Jdrien klidně spal. Koupel mu udělala dobře. Vypil toho požehnaně a potil se jen docela maličko. Liena napadlo, že mu dá také trochu soli, aby nebyl dehydrován.
„Prý jsou i komanda Zrzavců, co přijíždějí z Panamerické, pronikají na území Koncese a o pár tisíc kilometrů dál útočí…“
„Taky se povídá…“ pravila žena.
Podívala se na manžela a naklonila se blíž:
„Mají divné zvířata, psy s lidským obličejem a koně s volskou hlavou…“
Lien jí mohl na to říci, že taková zvířata potkal na Velkém Severu, když vyměnil železniční trať Společnosti za psí spřežení. Hledal bývalou genetickou laboratoř, kde Zrzaví spatřili světlo světa, ale Neokatolíci ji před jeho příjezdem zničili. Laboratoř byla ve své době kultovním místem Zrzavých.
„Psy, kteří mají taky ruce místo tlap… Jak jsou takové zrůdnosti vůbec možné?“
„Víte,“ řekl Lien, „povídá se, že na jihu začínají mořská zvířata opouštět dna moří; jak ta, která běžně potřebují kyslík, jako třeba velryby nebo delfíni, tak i chobotnice a žraloci. Říká se, že došlo k napadení lidí na někdejším pobřeží Afriky a Ameriky.“
„To je hrůza,“ vyjekla žena a pokřižovala se. „Ale já jsem to pořád říkala. Všechny ty Zrzavce je potřeba vyhubit, úplně

až do posledního. Kvůli nim tak upadly mravy. Dětem stačí podívat se nahoru a můžou je vidět, jak souloží… A lidem se už nechce dělat, nechávají se živit Společností. Na čištění kopulí by se měli posílat lidi…“
„Má pravdu,“ řekl manžel. „Všichni ti povaleči z okrajů stanic… Pravda, stačí jim sice málo, ale stejně… Nějaké to minimum by se jim poskytnout mělo…“
Když nastala chvíle oběda, rozhodli se dát přednost jídelnímu vozu, zatímco Lien se spokojil s podnosem, který tentokrát přinesla jiná servírka, mladší a milejší. Poškádlila maličko dítě a nabídla se, že Lienovi pomůže. Zdálo se, že je z osamělého otce dočista naměkko, a on ji jen s největším sebezapřením odmítl.
„Budete-li cokoliv potřebovat,“ řekla, „můžete mě v noci najít v mém kupé číslo 17. Dnes mám jenom denní směnu.“
Možná jí o něco šlo, zachvátila ho prudká touha pomilovat se. Podíval se na ni tak, že zčervenala, ale nedala se hned na ústup. Byla hezká, s mohutným poprsím. Uniforma jí slušela, nehledě na příliš široké kalhoty ze silné látky. Určitě si je opatrně přešila, aby tím moc nepopudila nadřízené.
„Děkuji,“ řekl, „ale to bude v pořádku.“
„Na polární trati si můžete pronajmout vlastní kabinu… Bude vás to stát jen čtyři dolary navíc.“
„To je výborný nápad,“ řekl. „Děkuji vám.“
Zkraje odpoledne na něj přišel spánek. Celou noc musel dávat Jdrienovi pravidelně napít, takže se nevyspal. Když se probudil, spatřil, jak paní Fravová právě usedá naproti. Ale jaksi chvatně, jako by předtím vstala a sklonila se nad dítětem, a pak, zaskočena jeho probuzením, se vrhla zpátky na svoje místo. Podíval se na Jdriena a uviděl, že mu někdo rozepínal oblečení a že mu vykukuje chuchvalec zrzavých chlupů. Zachvácen panikou, zůstal nejdřív bez pohnutí, pak beze spěchu zastrčil zrádný chomáč. Pokud ta ženská zjistila, že je dítě míšenec Zrzavců, půjde ho udat. Nejenom Neokatolíkům, ale také agentům od Společnosti. Pro ty první bylo smilstvo se Zrzavými obcováním se zvířaty, podle druhých nemělo žádné míšenecké dítě právo žít ve světě Tepla. V každém případě byly sexuální styky mezi oběma rasami pokládány dokonce i tolerantními lidmi za ohavnost.
Měl dojem, že se k němu dvojice začala chovat jinak. Šli na čaj do jídelního vozu a tam se žena se svými pochybnostmi určitě svěřila manželovi. Do Chapel Station měli dorazit vpodvečer a jen co tam Fravovi budou, půjdou ho bezpochyby udat.
Snažil se zachovat klid, ale potajmu studoval jízdní řád Společnosti. Nezbývalo mu, než tuhle soupravu opustit na seřaďovací stanici, vzít to jiným směrem a později nastoupit do soupravy směřující na sever. Řekl těmhle lidem, že jede za sestrou na polární železnici, takže tam někde ho budou případně hledat.
Za nejpříhodnější okamžik pokládal čas večeře. Pokud expres nezmění směr nebo někde neuvízne, bude stavět v Y-Station.
Když ho dvojice opustila, poté co na něj vrhla významný pohled, posbíral věci a byl ve střehu. Blížili se k Y-Station. Vyskočí na perón a vezme to vlakem na západ. Někdy v noci by se dostal do Grand Star Station, nejdůležitějšího města Společnosti, kudy jezdí všechny expresní vlaky, které by ho pak dovezly na sever.
Uprostřed příprav ho překvapila jeho hezká servírka, nesoucí na podnosu jídlo.
„Ale vy ještě nemáte vystupovat,“ řekla. „Tady nejezdí soupravy polární sítě…“
„Já vím, ale musím pryč,“ odvětil.
Položila podnos na malý skládací stolek a zadumaně na něj pohlédla.
„Jestli v tomhle vlaku zůstanu,“ řekl, „v Chapel Station mě zatknou. Ta dvojice vypátrala, že se skrývám… Jsem dezertér a nechci se vrátit do armády, chci se postarat o syna. Jinak ho dají do sirotčince Společnosti a já už ho nikdy neuvidím. Nebudu před vámi zakrývat pravdu.“
„Vy jste opravdu dezertér? Říkala jsem si, že nejste zrovna dvakrát klidný…“
Pohlédla na dítě:
„To mě mrzí… Bylo by to hrozné dát ho do sirotčince. Já jsem v takovém sirotčinci vyrostla… A Společnost si mě pak vybrala na tuhle práci servírky… Vzpomínám si, co jsem tam všechno zkusila.“
Odhadovalo se, že na dva zaměstnance připadal vždy jeden sirotek, kterého Společnost vzala k sobě a vychovala pro potřeby železniční správy. Obvykle zůstávali po celý život věrni Společnosti.
„Nechci, aby vás chytili,“ řekla. „Počkejte tu…“
Nechala tam tác a na několik minut zmizela. Vrátila se, když už souprava zpomalovala, aby mohla najet do vyrovnávací komory Y-Station.
„Rychle, vezměte dítě a pojďte se mnou…“
Vzala si na starost zavazadla a strkala ho před sebou, dokud nezmizel uvnitř kupé 17. Když zavřela za sebou dveře, byla trochu udýchaná.
„Tady jste u mě. Mám tu natrvalo byt… Když odpočívám, jsem tady… Nevím, kam bych jinam šla. Žádná návštěva tu nehrozí, snad kromě inspekce vlakvedoucího, ale já už se teď se všemi znám. Odložte si tu a dítě dejte sem na lehátko.“
Místnost byla sice úzká, ale veskrze pohodlná, navíc tu byl i miniaturní záchod s hygienickým koutem, takže se Lienovi hned ulevilo, protože se už začínal obávat, že ho nezbytné výlety za potřebou určitě prozradí.
„Pokud by se někdo zkoušel dostat dovnitř, schovejte se nahoře. Pod tím sklápěcím lehátkem je volný prostor.“
Zrudla:
„Už jsem tam mockrát schovávala přátele, kteří jeli kus cesty se mnou a neměli na jízdenku… Teď ale musím zpátky do práce.“
„Děkuji,“ řekl.
„Buďte klidný, nechci, aby se to dítě dostalo do sirotčince. Je roztomilé.“
Na chvíli ji ještě zadržel a podal jí ruku:
„Jmenuji se Lien, Lien Rag, a vy?“

„Mouna Day… Day je jméno, které je v sirotčincích Společnosti hodně rozšířené.“
Mouna jeho napůl pravdivé báchorce uvěřila. Byl pořád ještě dezertér, ale Jdrien by neměl na sirotčinec nárok. S úzkostí se ptal sám sebe, jaký osud by Jdriena čekal, kdyby se naneštěstí prozradilo, že mu v žilách koluje krev Zrzavců. Lidé z Tepla by ho na každý pád nemilosrdně zapudili a vystavili mrazům, kterým by vbrzku podlehl.
Než se Mouna vrátila, mohl chlapce převléknout, vpravit do něj jídlo a dát mu napít vody s trochou soli. Pečlivě ho omyl, uložil na horní lehátko a sám v šeru očekával další vývoj událostí.
Kolem deváté hodiny zastavila souprava v Chapel Station, poodhrnul záclonu a pozoroval městská nástupiště, hemžení knězů, misionářů a řeholnic. Vládla tu čistota a přepych. Muselo tu být i dost teplo, protože lidé nebyli nijak zvlášť oblečeni. Neokatolíci využívali k vytápění města starých nalezišť černého uhlí. Říkalo se, že jsou schopni žít zcela soběstačně, a že si od Společnosti berou jen minimum, na oplátku dodávají elektrický proud. Netrpělivě čekal, až se expres pohne směrem na sever.
Když už přešla notná chvíle od plánovaného odjezdu, začal se mít na pozoru. Nemohlo to být z důvodů přednosti v jízdě, protože na perónech vládlo pozdvižení. Byli tu muži od Bezpečnosti a tisíce příslušníků diecéze s jejich černými kříži na bílém hábitu. Museli pročesat vlak, protože na něj dostali udání od Fravových. Ta ženská tedy zahlédla rezaté chloupky na těle dítěte, Mouna Day tudíž ví, proč se tu schovává. Bude schopná zapomenout na svůj odpor k Zrzavým a nezradit ho? Agenti Společnosti platili za nejzuřivější nepřátele Lidí z Ledu.
Po dvou hodinách zpoždění se dal expres pomalu do pohybu směrem k severní komoře. Když z ní byli venku, pocítil Lien nepředstavitelnou úlevu.
Zůstal vzhůru a když zarachotil klíč v zámku, snažil se zachovat klid. Mouna nerozsvítila světlo, i když měla nárok na vlastní elektrický okruh, a potmě za sebou zavřela dveře.
„Spíte?“ zeptala se.
„Ne. Čekám tu na vás.“
„Nesu vám něco k jídlu… A taky kaši pro… pro to dítě…“
„Jste moc hodná.“
„Lhal jste mi.“
„Je to tak… Teď už nejspíš všechno víte.“
„Ti lidé tam venku, ta dvojice, tvrdili, že dítě patří k zrzavé rase… Že jste ho musel mít s nějakou Zrzavou Ženou… Je to tak?“
„To je pravda.“
„A vy sám patříte k naší rase? Patříte do světa Tepla?“
„Ano, ale žil jsem na kopuli jednoho města se Zrzavými.“
„Vy jste doopravdy mohl milovat jednu z těch samic?“
Ve tmě se trochu zajíkala. Myslel si nejdřív, že je to strachem a hnusem z toho, že je tu s ním zavřená.
„Proč jste to udělal, z chlípnosti?“
Málem odpověděl, že z lásky, ale rázem pochopil Mouninu poměrně drsnou povahu a odpověděl jí tak, aby se jí zalíbil.
„Ano,“ přitakal, „z chlípnosti… Vždycky mě přitahovaly divoké sexuální choutky…“
Zavládlo tíživé ticho nevyřčeného.

5

Dítě

„Co to děláte?“ zašeptala, když se k ní ve tmě přiblížil a začal ji poslepu hladit.
Pojednou se k němu horečně přitiskla a s tichým sténáním mu pomohla, aby z ní svlékl uniformu. Lien cítil nebetyčnou chuť se pomilovat, ale zároveň neztrácel rozum, děvče si muselo dál myslet, že je skutečně posedlý. Vzdychala, tvrdila, že se bojí, ale poddávala se mu. Když se ho zeptala, jaké to bylo s jeho Zrzavou samicí, málem ji uhodil, dvakrát si ji vzal s vybranou hrubostí, kterou zjevně ocenila.
Přinesla mu obrovský podnos s večeří, začal nejprve krmit dítě, než se do ní pustil sám. Kladla mu absurdní otázky, o Jdrienově matce, co s ní všechno dělal, přičemž se stále jen držela oblasti sexu. Jako všichni ostatní se zajímala jen o tuhle jedinou stránku života Lidí z Chladu. Nesnažila se dozvědět, jak žijí, jak se chovají, jakého jsou vyznání. Přiznala se mu, že ji někdy pohled na nahé samce vzrušil natolik, že kdyby neměla po ruce partnera, oddala by se osamělé rozkoši. Přesto všechno to byla statečná dívka, která na sebe vzala nesmírné riziko.
Když přebaloval Jdriena, nebyl dvakrát nadšen její chorobnou zvědavostí ohledně ochlupeného těla dítěte a jeho maličkého, ale už dobře vyvinutého přirození. Nakonec si to uvědomila a vyprávěla o sirotčinci Společnosti, v němž žila, než se stala servírkou.
„Nesmím se vdát, dokud neodpracuji deset let ve vlaku. Jinak přijdu o práci. Podepsala jsem závazek. Tohle je teď můj život, můj dům.“
„Takže jsi pořád na cestách?“
„Někdy vagón odstaví do depa na opravu, takže toho můžu využít. Taky máme dlouhé zastávky na různých zajímavých nádražích… Ale nikdy nezůstávám na stejném místě víc jak týden. A když vagón nejede, nemůžu spát. Zvykla jsem si na to houpání. A pak jsou tu pořád nějací cestující, nové tváře.“
„Pleníš jim jejich srdíčka, co?“ pošklebo val se.

„To taky, ale většinou si mě nárokuje vlakvedoucí, je lepší si ho nerozházet. A v některých stanicích taky přednostové. Zvou nás na recepce, dávají nám dárky. A čas od času taky dělám na interu.“
„Co to je inter?“
„Interspolečnost přece. Byla jsem v Panamerické, dokud nevypukla válka, a ještě častěji v Afrikanii. Je to príma. Samozřejmě vagóny nejsou stejné, jsou luxusnější, pohodlnější, i strava je jiná. Ale vždycky jsem ráda, když se vrátím zase do svého.“
Po stěnách visely fotografie a všelijaké suvenýry. Tahle dívka si vytvářela iluzi domova na šesti metrech čtverečních.
„Až budeme na polární trati,“ řekla, „najmeš si kabinu. Veškerý personál se mění, kromě mě, budeš v bezpečí. Zůstávají jen servírky přidělené ke každému vagónu. Protože ho musí po příjezdu na konečnou vyčistit.“
Dozvěděl se, že Fravovi rozpoutali na nádraží Chapel Station pořádné pozdvižení. Srotili kdekoho, a protože se Lien nenašel, měli co dělat, aby se z toho dostali.
„Možná budou mít potíže s církevními úřady. Chapel je jediné místo, kde musí přednosta poslouchat primase.“
Ptala se ho také, co hodlá dělat s dítětem, ale neuměl jí na to pořádné odpovědět. Doufal, že najde jeho matku Jdrou, ale i tak se o něj nebude moci starat sama. Rád by putoval dál spolu s kmenem, ale jeho vyhřívaná kombinéza mu dělala starosti. Mouna se hned zase zajímala o nesnáze, které mohly v případě Jdrou nastat. Jak to mohli vůbec dělat, když jednomu vadil mráz a druhému teplo?
„Nebylo to nijak snadné, co?“
Lásku ke Jdrou redukovala na onen jediný problém, zesměšňovala ji a on se musel hodně ovládat, aby nebyl na mladičkou servírku hrubý. Ještě pořád ji potřeboval, aby se dostal do Salt City.
V noci za ním vklouzla na lehátko a byla veskrze náročná. Musela si myslet, že je jí teď vydán napospas a že s ním může zacházet jako s otrokem. Její smyslnost se omezovala na erotické rozmary. Neprojevovala se zatím nijak krutě, ale musel se mít na pozoru.
Celý příští den strávil v dívčině kabině, kam za ním dvakrát přišla z jediného důvodu. Vykládala mu, že na poslední stanici viděla dva souložící Zrzavce na kopuli, takže na ni přišly chutě, ale nevěřil jí ani slovo.
„Tvoje kolegyně, takové to silné děvče, taky slouží?“
„Ano. Děláme na směny. Ale ona je přidělena k jinému vagónu.“
Úplně nahému Jdrienovi nebylo už takové horko a bez ustání žvatlal. Byl statné postavy, statnější než jiné děti, a Lien si říkal, že by brzy mohl začít chodit. U Zrzavců začínaly děti chodit kolem sedmi měsíců. Někdy i mnohem dřív.
Na nádražích se Lien snažil zahlédnout plakáty kabaretního vlaku Miki, ale neměl štěstí. Podle termínů vystoupení by mohl zjistit přibližnou trasu souboru. Doufal, že se s Yeuze zase setká; možná by k nim mohl znovu nastoupit s parodií na Zrzavce. Ostatní herci neměli jeho číslo, které strhávalo veškerý zájem publika, vůbec v oblibě, ale on potřeboval peníze. Yeuze byla vyrovnaným, citově založeným děvčetem s potřebnými zkušenostmi, domníval se tedy, že by mohla přijít na nějaké řešení pro něj i pro Jdriena.
„Rezervovala jsem ti kabinu,“ řekla mu Mouna a podávala mu jízdenku s doplatkem. „Budeš mít klid, uklízet tam budu já.“
„Ano, ale může mě zahlédnout tvoje kolegyně z druhého vozu.“
„Stačí, když se nebudeš ukazovat tehdy, kdy má službu. Dám ti vědět.“
Expres se blížil k polárním krajům a mráz ještě víc zesílil. Mohlo být tak minus padesát a bylo to cítit. Až do minus třiceti si byl Lien jist, že je s patřičnou výbavou schopen odolat. Pak už následoval jen nekonečný boj. Topení ve vlaku mělo své mouchy a jen co přešel do své vlastní kabiny, oblékl se tepleji. Jen Jdrien byl zjevně ve své kůži a nepřestával si pořád dokola pobrukovat, čímž dával najevo svou pohodu.
Mouna jim přinášela jídlo a využívala toho k tomu, aby si opětně vybrala svůj honorář, ale nebylo to nic nepříjemného a přerušovalo to jednotvárnost cestování. Z okna svého kupé zahlédl Lien několikrát kmeny Zrzavých, ale nebylo možné je dlouze studovat. Viděl i smečky vlků a hejna havranů, kteří se novému podnebí přizpůsobili bez zásahu člověka. Vedle toho museli dlouho vyčkávat v maličkatých stanicích, chráněných před chladem starodávnými skleněnými poklopy. Neodvažoval se vyjít na nástupiště a zůstával ve své kabině, odtržen od světa vrstvou námrazy na oknech, skrze niž život nabýval modrozelených odstínů.
Až jednou v noci, v domnění, že mu zbývá ještě několik hodin, si vyšel na skleničku do jednoho blízkého baru. Stanice nebyla nijak velká, ale měla svou zvláštní atmosféru. Bylo to obchodní město, kde se směňovalo zboží, hlavně potraviny. Zelenina vypěstovaná pod kopulemi a pytle se sójovou moukou. Prodávaly se tu také kožešiny, zvláště překrásné pláště z vlka za přijatelnou cenu, ale neměl dost peněz, aby si mohl jeden takový dopřát.
Cestou z jednoho baru do jiného padl konečně na plakát kabaretu Miki. Ale datum vystoupení bylo utržené. Číšník z nově otevřeného baru si nebyl schopen vzpomenout na datum, kdy tudy kabaretní vlak projížděl, až teprve jeden napůl opilý zákazník potvrdil, že to bylo minulý měsíc a že vlak odjel dál na sever.
Hledal na stanici další plakáty a málem zmeškal odjezd soupravy. Při pomyšlení, že Jdrien zrovna spí uvnitř v kupé, na něm vyvstal studený pot, utíkal přes nástupiště, aby zvolna se rozjíždějící vlak dohonil. Zařekl se, že od té chvíle bude opatrnější. Nenadálé zastávky, způsobované udělením přednosti jiným konvojům, byly ukončovány bez upozorňování cestujících. Celý udýchaný zůstal dlouze skloněn nad spícím synem. Co by se asi stalo, kdyby ke vší smůle nemohl naskočit do rozjetého rychlíku? Co by udělala Mouna s takovou vyhlídkou?
V následujícím městě znovu vystoupil ven, ale zůstal poblíž vlaku a pídil se po průjezdu kabaretu Miki.
„Nahotinky,“ řekl mu jeden zaměstnanec Společnosti, který kontroloval spřáhla mezi vagóny, „je to tak měsíc, co tu byly. Krásný holky, fakticky. Ale velitelským paničkám se to dvakrát nezamlouvalo, takže kabaret odjel hned druhej den, i když tu měl mít tři představení.“
„Víte, kde jsou teď?“

„Jo, to nemám ponětí. Jeli polární železnicí, ale kterým směrem?“
Polární síť sestávala z desítek tratí, které se dřív nebo později znovu rozvětvovaly. Stavěly se další pomocí strojů na pokládání kolejnic, šlo to rychle a Lien se domníval, že je to z vojenských důvodů. Bylo docela možné, že se Společnost chystala poslat své síly na Severní pól, aby zaútočily na Panamerickou bez příliš velkého zatěžování pobřežního ledu. A také kvůli zkrácení vzdálenosti. Pro středně velké bojové vozidlo jako je křižník byla však přesto nutná aspoň dvacítka dvoukolejných tratí.
Jednou večer byl v ledové pustině svědkem severní polární záře, rozvěšující své měňavé třásně, vyslané neviditelným sluncem. Jak se vlastně musely paprsky odrážet, aby pronikly v několika určitých bodech tlustou vrstvou prachu, která v tu dobu izolovala zemi od zářící hvězdy?

6

Dítě

Zrána spal hlubokým spánkem, když tu někdo prudce zabouchal na dveře. Dostal strach, sklouzl z lehátka a připlížil se ke dveřím.
„Otevři, to jsem já, Mouna,“ řekla servírka.
Vpustil ji dovnitř a všiml si, že se tváří mrzutě, očekával tedy jen to nejhorší.
„Za dvě hodiny budeme v Salt Station. Pořád chceš ještě vystoupit v tomhle městě?“
Zůstal ztupěle zírat. Vybral si tenhle směr v domnění, že mu dlouhé cestování umožní odpočinout si, využít výhod, nabízených Společností zákazníkům, a také přemýšlet. Ale nepřišel na žádné uspokojivé řešení, a pomyšlení, že se ocitne se Jdrienem sám na peróně polárního města ho naplňovalo děsem.
„Za dvě hodiny?“
„Ano. Budeme tam půl dne stavět,“ řekla. „Pokud se rozhodneš jet dál s námi… Pojedeme kolem malého polárního kruhu a pak zpátky na jih.“
Usedl na lehátko a civěl na ni nevidoucím pohledem. Přistoupila k němu, objala mu hlavu a přitiskla si ji na svá pevná a bujná prsa:
„Nejradši bych si tě nechala, ale víš sám, že to nejde… Mohli bychom se třeba jen vídat?“
„Musím tady vystoupit,“ řekl… „Musím najít malému jeho matku a kmen…“
„Ale oni tě přece odkopli, aniž se starali, co bude s tebou nebo s klukem. Vidíš snad, že jsou to zvířata. Horší!“
„Museli jít pro sůl. Je to složité vysvětlování, ale potřebují sůl ke své výživě a taky kvůli náboženství.“
„Omlouváš je, že tohohle chlapce opustili?“
„Jen to vysvětluju, nic víc. Děkuji ti za všechno, co jsi udělala pro mě i pro něj. Pokud ti to budu moct jednoho dne splatit, udělám to, i když tomu moc nevěříš. Vypadám spíš jako somrák, než jako chlap, který bude mít jednou v kapse nějaké peníze, vid?“
„Ale co si v tom městě počneš? Nikoho tam neznáš, nemáš peníze.“
Chvilku váhala, pak vytáhla z blůzy uniformy pár bankovek.
„Vem si to.“
„Nechci, nějak se protluču.“
„Jen si je vezmi. V téhle svojí kabině nic neutratím… A pár let to ještě potrvá, vždyť víš. Jsem k tomuhle vagónu přikovaná a až mi smlouva skončí, budu z toho tak vyjevená, že ani nebudu vědět, co s penězi.“
„Myslím, že si nějak poradím,“ řekl.
Když vlak znehybněl pod čerstvě dostavěnou kopulí, vystoupil za pomoci Mouny, která ho kousek doprovázela. Nesl dítě a zavazadlo.
„Poznamenej si číslo vlaku, napiš mi. Dřív nebo později tvoje dopisy dostanu. Pošta funguje u Společnosti docela dobře… Ale nepiš mi tam nic kompromitujícího. Někdy otvírají obálky.“
„Rozumím.“
Jeho první starostí bylo sednout na společnou drezínu a dojet na okraj města. Na sedadlech byla sůl, stejně tak na nástupištích a vůbec všude. Led mezi kolejemi kvůli tomu roztával a měnil se na odpornou břečku. Podařilo se mu pronajmout si bydlení ve starém špatně tepelně izolovaném nákladním vagónu, který stál zchátralý na západním okraji stanice. Nedaleko továrny na kyselinu solnou. Páry, které odtud unikaly, zřejmě rozežíraly staré obytné vagóny, stojící poblíž, a tváře lidí. Dosud nikdy nespatřil tak zneklidňující a podivné bytosti. Neodvažoval se nechávat Jdriena samotného doma a první večer ho všude vláčel s sebou. Dolovala se tu kamenná sůl, a tak zkoušel najít práci. Ale volná místa byla vzácností. Opatrně zkusil nadhodit, že se vyzná v ledovcových strukturách, a od té chvíle začal být pro mistry, na něž se obracel, zajímavější.
„Odedávna máme problémy s tunely a důlními šachtami v ledu,“ říkali mu, „hlavně kvůli soli, která způsobuje jejich tání. Možná byste mohl být užitečný v projekčních kancelářích. Přijďte se ukázat zítra ráno.“
Nakoupil jen nejnutnější věci na jídlo pro syna, protože mu docházely peníze. V rychlíku ho výborně krmili a mladá servírka mu soustavně přinášela něco navíc. Musel přibrat dvě nebo tři kila, takže by mu tahle vynucená dieta neměla ublížit. Spal dost špatně, byla mu zima, natáhl tedy na sebe rezatou kožešinu, kterou používal v divadle a na kopuli Purple Station.
„Zato ty, ty seš blahem bez sebe, stačí, když je kousek přes nulu,“ říkal Jdrienovi, který opravdu jen kvetl.
Nazítří se šel představit na jedno z důlních ředitelství, ale dostalo se mu jen nejistých příslibů. Řekli mu, ať zase přijde, a tak obešel kdejakou další kancelář, ale všude dopadl stejně. Nedůvěřovali jeho znalostem a on nemohl nijak doložit,

že je glaciologem první třídy.
Oblékl si kombinézu, aby mohl opustit stanici a jít se podívat na důlní pracoviště. Jdriena nesl na zádech, což vyvolalo u horníků ohromení a smích. Byli to nakonec hlavně Zrzavci, kteří se spouštěli do šachet a dobývali tam kamennou sůl pod dohledem několika vedoucích ve vyhřívaných kombinézách. Používám této pracovní síly bránilo, aby se těžba modernizovala, a veškeré doly byly špatně vytěžovány. Nedostatek techniky byl pociťován hlavně ve štolách, které se neustále bortily. Liena napadlo, že by snad byl schopen najít postupy, které by mnohé napravily.
Bez velkých nadějí pátral po kmeni Jdrou, ale dřív jak za měsíc sem nemohli dorazit. Vzdálenost mezi Purple Station a Salt Station byla obrovská. Lien věděl, že Zrzaví jsou během jednoho dne schopni urazit obrovské vzdálenosti, jen s několikahodinovou zastávkou na spaní, ale stejně! Když se tyto kmeny, vyznávající jakýsi kult soli, daly na pochod, vypadalo to, že jsou natolik uchváceny svým vzdáleným vytčeným cílem, že ani necítí únavu.
Zašel do baru, zřízeném v řadě vagónů za sebou a jakžtakž izolovaném od mrazu, dal si teplé pivo a zavedl řeč s vedoucími. Všichni se obávali chodit do hroutících se štol. Sůl se do důlních vozíků nakládala bez ohledu na zdravý rozum. Vždycky z nich něco vypadlo a rozežralo terén pod nohama. Příčky časem zeslábly a za poslední měsíc došlo k několika nehodám. Zahynuli při nich desítky Zrzavců a půl tuctu dozorců.
„Nepřijel sem kabaret Miki?“ zeptal se po nějaké chvíli.
„No jo! Jsou to už dobré tři měsíce. Zůstali tu docela dlouho. Vypadalo to, že je Společnost nechává sledovat. Neměli povolení opustit Salt Station.“
„Kvůli čemu, víte to?“ zeptal se Lien jednoho z barových zákazníků, od kterého se to všechno dozvěděl.
„Kvůli tomu, co se stalo v Knot Station…“
Muž pokrčil rameny, vypil pivo a zamířil k výstupní komoře. K Lienovi si přisedl jiný host.
„Co se stalo v Knotu… K smíchu… To není jenom Knot. Ty zasraný komanda Zrzatejch jsou teď úplně všude… A ty obludy!… Všichni, co bydlí nebo pracujou na polárním kruhu vědí, o co jde… Psi s lidskou tváří, s rukama místo tlap… V týhle zatracený zemi se najdou věci.“
Lien mu zaplatil pití: vodku. Muž mluvil o kabaretu, který podle něho musel odjet na východní frontu.
„Řek bych, že v Knotu to bylo fakt vypečený… Rozbitý komory a stovky zmrzlejch lidí… Na co rakve… Šup do ledu. Křišťálová rakvička, jestli víte, co myslím.“
„Děláte u soli?“
„Jo, expeduju balenou sůl… Pro domácnost… Pěkná šichta! Mám k sobě deset Zrzavejch a to je všecko. Támhle v tom baráku, co vidíte… Dávám jim tři tisíce kalorií a jsou zatraceně dobře placený. Někteří lidi tu kšeftujou s alkoholem. To je zvěrstvo. Zrzaví ho nesnášej… Jestli při tom někdy načapám takovýho pašeráka, sejmu ho,“ oznámil všem okolo a Lien si domyslel, že úmyslně, protože mezi přítomnými museli být aspoň jeden nebo dva šmelináři.
Kabaret Miki na východní frontě? Jak se k Yeuze dostat? Musel si najít práci, ale jak to udělat se Jdrienem? Nemohl ho nechat žádné chůvě, která by hned přišla na to, že je míšenec. A nechat ho ve vagóně, kde bydleli? To si také neuměl představit.
Zrzavci vylézali ze štol celí bílí od soli. Váleli se pak ve sněhu, aby se jí zbavili, a vypadali nadmíru šťastně, že pracují při těžbě. Strádali tím neustálým stykem? Měli pod kožichem nějaká zranění? Těžko říci.
Když se vrátil, předala mu bytná dopis, který přišel odpoledne. Psala mu projekční kancelář jedné důlní společnosti. Chtěli se s ním co nejrychleji sejít.
Když se dostavil spolu se synem, tvářili se na to lidé z kanceláře divně, ale nakonec si na jeho přítomnost zvykli, jako na něco zcela přirozeného.
„Musíme vyhloubit jinou štolu v ledu a nechceme se dopustit stejných chyb.“
„Všechno způsobuje podlaha. Sůl padá na zem. A příčky se hroutí jen proto, že je sůl rozleptala na kaši. Musíme najít způsob, jak podlahu ochránit před solí…“
„Té nic neodolá, jedině umělá hmota, ale té bychom potřebovali neuvěřitelný kvanta.“
„Stačila by jen tenká folie,“ řekl Lien… „Vzpomínám si, že jsem téhle techniky už použil a znám dokonce i továrnu, která by vám ji mohla dodat v takzvaně nekonečných rolích, to znamená několik stovek metrů s pár setinovou tloušťkou. Bude úplně stačit, když se doslova přilepí na led. Vyhloubíme něco jako centrální žlábek, kam by se sůl odváděla a nemohla tak podemílat příčky.“
Tentokrát vzbudil menší senzaci a všichni mu se zájmem naslouchali.

7

Dítě

Nakonec si zvykli, že tento muž sestupuje i do štol s dítětem na zádech a přerušuje práci, aby ho nakrmil. Trochu se divili, že jen zřídka vyměňuje dítěti znečištěné pleny, ale v podzemním ledovém světě lidé nemarnili čas zbytečnými hovory. Teplota tu byla vyšší než na povrchu, hlavně díky proudění teplého vzduchu, který stoupal odspodu; ale nepobývali tu s žádnou velkou radostí.
„Nebojíte se, že se vám kluk nastydne?“ ptali se často bez postranních úmyslů.
Na nějaké důvěrnosti nebyl čas a vždycky se mu podařilo najít kousek soukromí, aby Jdriena přebalil. Navíc se zdálo, že dítě už bere rozum, a počůrávalo se až na pár výjimek jen ve chvíli, kdy ho otec svlékl.
Pracoval společně s jistým Vakem, který měl na starosti bezpečnost tunelů. Byl to ještě mladík, který skončil báňskou inženýrskou školu, zaměřenou na subglaciální důlní těžbu. Jezdili v motorovém důlním vozíku a každý den se spouštěli na dno dolu, kde se činilo několik desítek Zrzavců. Celý jeden kmen, který náležel ke stejné etnické skupině jako Jdrou,

ke společenství Soli, s vyznáváním kultu důlního boha.
Lien se často Zrzavců vyptával na kmen Jdrou, ale protože nevěděl, pod jakým názvem a totemem je známý, dostávalo se mu jen neurčitých odpovědí. Ředitelství důlní společnosti vysoce oceňovalo, že může se Zrzavci rozmlouvat. Ve všech to vzbuzovalo čistě nevtíravou zvědavost, což bylo na Velkém Severu úplně běžné, vždyť se jednalo o zemi plnou dobrodružství a nejrůznějších pobertů. Stačilo jim, že se dobře vyzná v charakteru ledovců a že přemýšlí nad tím, jak zabránit propadání ve štolách.
Časem zjistil, že většina lidí v projekční kanceláři už měla nějaké potíže se Společností. Dva dosáhli zproštění vojenské povinnosti, jen aby nemuseli na východní frontu. Dobrovolně zmrzačení chybějícími prsty však museli opustit svá pracoviště v Grand Star Station vzhledem k rozhořčení válečných vysloužilců a invalidů. S Vakem se táhlo obvinění ze sabotáže, protože se zúčastnil stávky v dole na humus. V dotyčném dole se dobývaly naplaveniny z někdejšího nejméně čtyřsetmetrového Lemanského jezera. Lien s překvapením zjistil, že Rhona nadále teče pod ledem, v němž si vytvořila nádhernou jeskyni.
„Průtok se dokonce čtyřikrát až pětkrát zvýšil, a bylo by docela zajímavé splout ji po proudu s nějakým speciálním zařízením. Jsem přesvědčený, že se dál vlévá do Středozemního moře a že je mezi hladinou a ledem pro plavbu místa dost.',,
Vak samozřejmě jako první přišel na to, že se Jdrien narodil Zrzavé matce. Lien, kterého ukonejšila všeobecná atmosféra, už slevil ze své ostražitosti, takže ho Vak našel, jak koupe dítě ve vodě, která mohla mít sotva dva tři stupně.
„Vždyť ho zabiješ!“ rozkřikl se rozhořčeně.
Vzápětí ale zmlkl. Všiml si hrudi a bříška porostlého rezatými chlupy. Přistoupil blíž a přejel konečky prstů po hedvábné srsti.
„Neuvěřitelné,“ zašeptal. „To je skutečně tvůj syn? To znamená, že jsi spal se Zrzavou Samicí.“
„Smilnil, jak říkají Neo…“ opáčil Lien zahnaný do úzkých. „Dokonce jsem spolu s kmenem jeho matky žil dlouhé měsíce na kopuli jednoho města a oškraboval led. V příšerných podmínkách, a to jen díky hermetické kombinéze, a taky lékům, které zvyšovaly látkovou výměnu a působily na stahování cév. Nebyl to žádný med, ale vydržel jsem. Svého druhu pokus, jenže jsem se musel starat o něj… Matka ho nakonec opustila… Byl to přirozený reflex, odhodit to, co není normální…“
„To je mi tě teda líto,“ zamumlal Vak. „Opravdu jsem něco takového netušil… Všichni si totiž v našem podniku myslíme, že tvůj kluk má nějakou vrozenou vadu, a z ostychu a ve snaze respektovat tvůj soukromý život… Je to pěkný pořízek, kdo by to byl řekl.“
Jdrien upřeně hleděl na důlního inženýra, jako by se snažil porozumět jeho slovům.
„To mě ale podrž, jeden by řekl, že si chce s námi taky povídat. Na svůj věk je pořádně vyspělý.“
Právě Vak mu našel ženu laponského původu, která souhlasila s tím, že se bude o dítě starat, aniž by ji to pohoršovalo.
„Pracovala předtím v útulku pro postižené děti. Nebude se na nic ptát.“
„Nechci, aby měla Jdriena za debilní dítě,“ protestoval Lien.
„Tahle žena nikdy nerozlišovala mezi dětmi takříkajíc normálními a těmi druhými. O děcka se stará už čtyřicet let. Byly doby, kdy se postižení nechávali zmrznout na ledu, dokud se jich jedna asociace nezačala ujímat. Na farmě pod poklopem, mimo stanici. Beja ovšem farmu opustila ve chvíli, kdy se Neo zmocnili vedení asociace.“
Lien Rag dostával slušný plat, takže si mohl najmout prostornější obydlí, kde ubytoval i Laponku, do jejíž péče svěřil dítě a domácnost. Byla to maličká žena s kulaťoučkým obličejem a štěrbinami místo očí a úst, ale nadmíru veselé povahy. Když před ní Lien poprvé svlékl Jdriena, aby zjistil, jak se zachová, propadla nadšení.
„To je ale nádhera, ten je heboučký…“
Políbila Jdriena na bříško a Lien mohl v klidu odejít. Od té doby se mohl zcela věnovat své nové práci. Brzy ovšem narazil na problém, jak dostat z takové dálky potřebný materiál.
„Měli by se objet dodavatelé,“ řekl Vakovi, „ale pokud se vydám na jih, bude to obrovské riziko. A nechci opustit Jdriena, Beja je sice skvělá ženská, ale kdoví, co se může stát?“
„Nikoho takového, kdo by mohl jet místo tebe, nenajdeš,“ řekl Vak. „Všichni se máme čeho obávat, pokud se ukážeme trochu víc na jihu… Já jsem pořád ještě obviněn ze sabotáže… Dokud zůstanu uklizený na polárním kruhu, kde Společnost nutně potřebuje lidi a odborníky, nechá mě na pokoji. Ale nedopustí, aby se někdo vrátil do velkých středisek.“
„Plastikové fólie potřebujeme… Hrozí nám zřícení na dobrých sto dvaapadesáti metrech. Jednu puklinu jsme sice zacelili zchlazením, ale sůl působí zespodu dál.“
Už delší dobu se v tomhle polárním kraji pohybovalo čím dál víc lovců Zrzavých Lidí. Směrem k jihu už nezbyl ani jeden kmen, který by bylo možné chytit, a chamtiví dobrodruzi, kterým teď platili za jednoho Zrzavce pět set dolarů při oficiálních obchodech a dvakrát nebo třikrát tolik na černém trhu, vytvářeli dobře vyzbrojená komanda, schopná napadat důlní střediska a rybářské či lovecké stanice, kde se Zrzavci používali. Byl hlášen střet s koncesí, která lovila tuleně dál na severu. Lovcům se podařilo zmocnit dobré stovky Zrzavých za tichého souhlasu Společnosti a jejích činovníků. Čas od času se objevovaly pochmurné zamřížované vozy a osazenstvo důlní oblasti chodilo od té doby vyzbrojené, aby se mohlo postavit na odpor. Salt Station zažilo dokonce úplné pobouření, když velitel stanice dovolil jedné skupině lovců, aby pobývala pod kopulí. Obyvatelstvo protestovalo a všichni tihle bezohlední lidé museli odejít, samozřejmě se to neobešlo bez vyhrůžek.
Vedle toho se Lien dozvěděl, že celé jedno komando zničil Kurts, kterého nazývali Pirátem Ledu a který se prohánět na palubě fantastické parní lokomotivy po všech tratích Společnosti, aniž by, jak se zdálo, narazil na sebemenší překážku. Říkalo se, že má k dispozici nejlepší elektroniky světa, kteří mu nastavují všechna návěstidla a výhybky, ale druzí zase tvrdili, že je jen žoldákem Společnosti, která ho účelově využívá jako strašáka. Společnosti byly připisovány všechny

možné hanebnosti. Například, že chová vlky a vybírá nejdivočejší zvířata, aby terorizovala každého, kdo by chtěl žít mimo tratě a uchýlit se někam do ledové samoty. Stejně tomu bylo se všemi historkami o vlkodlacích. Ale od událostí v Knot Station se názory lidí měnily. Zrzavci táhli většinou podél kolejí, aby si tu nasbírali výživné odpadky, takže lovcům nebylo zatěžko je pochytat. Normálně už by Jdrou spolu s ostatními měla být v Salt Station.
Když se jednou večer vracel unavený z práce, uslyšel smějící se Beju s dítětem a usmál se štěstím. Když otevřel dveře, Jdrien si to směrem k němu vrávoravě namířil po dvou nohách. V poslední chvíli stačil dítě zachytit, aby neupadlo, ale od toho okamžiku už bylo schopno ujít i pár metrů bez opory. Beja byla v sedmém nebi. Dítě bylo v dobrých rukách, dobře živené, a stará žena se vyhýbala lidem. V jejich o něco méně okrajové čtvrti, obývané poněkud zámožnějšími rodinami a samozřejmě i nižšími činovníky Společnosti, byla atmosféra dost škrobená. Náležitě znuděné paničky navlečené do kožichů sledovaly osamělého otce s děckem s patřičnou zvědavostí a chtěly přijít té záhadě na kloub. Beja naštěstí nad dítětem dokonale bděla a nedovolila, aby se k němu kdokoli přiblížil. Stejně jako předtím kolegové z důlní společnosti, domnívali se nakonec i obyvatelé čtvrti, že má Jdrien nějakou tělesnou vadu.
„Stejně nikomu nevěř," připomínal Vak. „Kdyby manželky jen tušily, že je to míšenec Zrzavců, požadovaly by, abys byl vyhnán, anebo by za tvými zády podnikly nějakou špinavost."
„Co by mohly udělat? Vyhnat nás? Vrátil bych se zpátky na okraj města."
„Lidé ze Společnosti nežijí jako my v kontaktu se Zrzavými a představují si je jinak, jako obludy, přenašeče nemocí a zvířecích mravů. V dobách před Velkou Panikou a dobou ledovou se lidé klidně dívali na pářící se psy a kočky nebo venkovská zvířata, aniž by si při tom zakrývali tvář. Od vyhynutí domácích zvířat, od chvíle, kdy už nejsou každý den na očích, nesnáší většina našich spoluobčanů projevy skutečného života, života divočiny, snad kromě filmu nebo televize, někdy ani tam ne. Řekni Beje, aby byla opatrná."
V den, kdy měli volno, odjel Vak ze Salt Station na několik kilometrů vzdálenou farmu pod kopulí, a svěřil se Lienovi, že se tam věnuje astronomickým bádáním.
„No tohle," řekl udiveně Lien. „Astronomie je přece zbytečná věda, protože už se nedá pozorovat nebe. Vrstva prachu, která nás obklopuje, dokonce zabraňuje, aby se ukázal aspoň obrys Slunce. Někdy by člověk rád uviděl třeba jen nezřetelný světelný kruh, ale nic, vůbec nic. Takže se astronomie vlastně stala pseudovědou hned vedle astrologie, vzhledem ke všem nepřesnostem a interpretačním omylům. Můžeme se odvolávat jen na někdejší staré znalosti."
„Přesto jsou tu úžasné jevy… Třeba severní polární záře, která se nepřestává objevovat… Jsme si jistí, že vrstva měsíčního prachu není jednolitá, ale složená z více vrstev…"
„Profesionální deformace báňského inženýra," pronesl Lien ironicky.
„To není moje teorie… Existují vrstvy, plotny, mezi nimiž zůstává dostatečný prostor, aby se tam za jistých podmínek mohlo odrážet sluneční světlo, jako například v nějakém periskopu, a dopadat až na náš neduživý svět ve formě severní polární záře. Zelektrizované sluneční částice jsou nadále přitahovány polárním magnetickým polem, i když musí projít něčím, co připomíná labyrint, aby rozzářily horní vrstvy naší atmosféry. Podívej se, nová astronomie nám třeba dovoluje konstatovat, že je naše atmosféra rychle zbavována kyslíku, takže za takových dvě stě let budeme mít oproti dnešku velké problémy s dýcháním. Ve vyšších vrstvách dochází ke skleníkovému efektu, nehledě na to, že máme tady dole pořádnou zimu."
„Astronomie je zakázaná, stejně jako etnologie," řekl Lien. „Pěkně riskuješ, i tady v tomhle kraji. Špióni jsou všude."
„Pche," opáčil bezstarostně Vak, „jsou nás stovky, tisíce, a nejenom v Transevropské. Máme spojení s obyvateli jiných Koncesí."
„Cože, se Sibiří a s Panamerikou?"
„No jo."
„Obviní vás z velezrady."
„To nepochybně, ale věda je univerzální záležitostí."
„Astronomie ne," řekl Lien zarputile.
Vak potřásl hlavou, hluboce zklamaný jeho paličatostí.
„Lituješ toho, že je etnologie zakázaná, protože se tě bezprostředně dotýká původ Zrzavých Lidí, a přitom odmítáš astronomii, třebaže může jako věda přinést spásu. Založili jsme asociaci Obnovitelů Slunce…"
„Hm, slyšel jsem o nich. Zase jedna sekta navíc."
„Z religiózních důvodů přetvářejí lidé všechno do podoby kultu, ale my míříme mnohem výš, abych tak řekl. Chceme rozptýlit vrstvy prachu, které zakrývají Slunce. Uskutečňujeme obtížné studie, složité pokusy. Rozptylování prachu v dolech bude třeba použitelné k odstranění závoje ze Slunce."
„K tomu by byl nutný obří vysavač!" ušklíbl se Lien.
„Ultrazvukový generátor by mohl prach polarizovat, jako se polarizuje například světlo."
„Utopie… Vzduchoprázdnem žádné ultrazvuky neprojdou. A navíc by zdroj energie musel být nepředstavitelně velký."
„Dnes se ve válkách plýtvá takovou energií, že by s ní bylo možné bez problémů vytopit všechna města na pětadvacet stupňů. Myslíme si, že mezi vrstvou prachu a Zemí existuje atmosféra. Nic moc, ale pro ultrazvuk by to stačilo."
Lien se přestal posmívat a pokusil si představit dosah tak odvážného plánu.
„Kdyby se Slunce znovu objevilo…"
„Postupně. Všechno by šlo po etapách. Nejdřív etapa technická, pak lidská. Muselo by se postupovat pomalu, stupínek po stupínku. Není možné nechat bez následků roztát takovou masu ledu."
„Společnost vás nikdy nenechá dojít až k cíli. Všechny Společnosti by rázem přišly o svou moc…"
„To je pravda. Byla by to skutečná politická, sociální a hospodářská revoluce. Stály by proti nám Společnosti, ale i Neokatolíci. Zprovodili bychom zlo z povrchu zemského, umíš si to představit? Zimu a všechno ostatní."
Lien se odmlčel. A Zrzavci? Co by se s nimi stalo? Kde by mohli žít dál? Snad v polárních rezervacích. Jdrou a Jdrien

by se stali vyděděnci i v novém světě, přijatelném pro většinu lidských bytostí.
„Proto je studium a pozorování lunárních prachových vrstev tak důležité. Mohli bychom nechat vybuchnout ultrazvukovou bombu v oblastech s nejslabší vrstvou, a vytvořit tak první otvory pro sluneční světlo.“
Hlas se mu naplnil vzrušením.
„Už léta dělám na tomhle projektu a pořád mě drží stejné nadšení, nikdy jsem nepropadl sklíčenosti na víc než na pár hodin.“

8

Dítě

Jednoho dne už neměl Lien na vybranou. Ředitel solné společnosti mu zdvořile vysvětlil, že je na něm, aby odjel na jih pro materiál, který jim doporučil.
„Navštívíte dodavatele a požádáte je o umělohmotnou fólii s dostatečnou odolností a za co nejnižší cenu. Sestavili jsme rozpočet, ze kterého budete moci vycházet. Domníváme se, že vám to nezabere víc jak čtrnáct dní. Jinak bychom museli začít se studiem jiného projektu, který nám předložil jeden inženýr z přidruženého podniku… Jak se rozhodnete?“
„Cestou na jih riskuji svou svobodu,“ odpověděl upřímně Lien. „Tady přijdu jenom o práci. Výběr by tedy nebyl nijak těžký, ale já si potřebuju vydělat.“
„Všichni jsme tu v exilu,“ pravil ředitel. „Myslíte si, že je mým životním ideálem řídit důlní společnost na polárním kruhu? Při minus padesáti a často i větších mrazech, zatímco na jihu se může člověk nadít jen minus dvaceti? Já měl taky potíže, všichni jsme je měli, ale pokud bych musel na jih, riskl bych to. Dám vám propustku; můžu ji sehnat poměrně snadno. Tady jste nanejvýš potřebný při produkci soli a Společnost, pobírající tučné poplatky z našich zisků, to vezme v úvahu. Můžete odjet s příštím nákladem soli. K soupravě je připojen i osobní vůz a vy máte nárok na vlastní kabinu a na jídlo. Veškeré pohodlí je zajištěno, kromě rychlosti cestování. Vlak se solí nemá nikde přednost, ani tu nejmenší. Zpátky se vrátíte s potřebným materiálem. Věřím vám.“
Lien si o tom promluvil s Vakem a on slíbil, že na Jdriena a Beju dohlédne.
„Dřív nebo později čeká tahle cesta každého z nás. Já zas musím provést výměnu některých ventilátorů. Můžeš mi vždycky odpoledne zavolat do kanceláře. Řeknu ti, co je tu nového.“
Lienovi se zdálo, že Jdrien tuší, že ho tu chce nechat samotného. Když byl s ním, dítě na něm neustále viselo a fňukalo. Chtělo s ním i do postele, musel si proto sbalit věci potají. Beje nechal velkou částku peněz a nabádal jí, aby byla opatrná.
„Kdybych se dostala do nějakých potíží,“ řekla, „půjdu k lidem svého kmene. Žijí na severu, na farmách… Jsem si jistá, že bych tam našla útočiště.“
„Ale jak vás potom najdu?“
„Nechám vám zprávu… U vašeho přítele Vaka.“
Byla to jednotvárná vyčerpávající cesta. Společnost mu dělali čtyři pracovníci podniku, doprovázející soupravu, a k tomu půl tuctu železničářů. Ti se chovali ke všem blahosklonně. Ve vlacích se cestovalo, ve vlacích se i žilo, zkrátka bez Společnosti by na ledové planetě nebyl život možný. Pokud se člověk chtěl vyhnout podobným debatám, zbývaly už jen karty. Ale protože se sázelo moc vysoko, Lien si raději četl ve svém kupé. Vak mu dal dvě poslední ilegálně vydané knihy o astronomii. Pojednávaly zejména o zkoumání exploze Měsíce před dvě stě padesáti lety a o složení prachu. Dělil se na několik skupin a Liena nadchla především kapitola o prachu radioaktivním, o skutečných smrtonosných mračnech. Jaderný odpad hromaděný na oběžném tělese způsobil nakonec jeho explozi. Strašlivý výbuch, který dokonce vychýlil Zemi z její osy. Z Měsíce zbyl jen prach a pár asteroidů, z nichž ten největší, přibližně velikosti města Grand Star Station, asi nejspíš nadále obíhal kolem Zeměkoule, alespoň se to předpokládalo, protože nebyl vidět.
Ocitl se ve zvláštním světě Trans Station, kde bylo soustředěno nejvíc podniků, vyrábějících umělohmotné materiály. Každá továrna měla svou vlastní kopuli, propojenou s ostatními průsvitnými tunely, uprostřed byla železniční vlečka s veškerými službami. Z ptačí perspektivy muselo všechno vypadat jako shluk molekul.
Všichni pracovali především pro potřeby války. Ale vyhlídka na odbyt kilometrových plastikových pásů mnohé podnikatele očividně zaujala. Jednání bylo zdlouhavé a obtížné; Lienova trpělivost byla podrobena tvrdé zkoušce, protože musel dlouhé dny čekat, než dosáhl toho, co chtěl, a za přijatelnou cenu. Musel být u vzniku zkušebního vzorku, na němž pak testoval odolnost. Byl stále ve spojení se Salt Station, aby měl zprávy o Jdrienovi, ale také, aby informoval nadřízené o výsledcích své mise.
Konečně byla spuštěna výroba první role, a protože s Bejou a synem bylo všechno v pořádku, rozhodl se, že tu zůstane až do chvíle, kdy bude deset stometrových rolí dokončeno a připraveno k odvozu. K jejich naložení musel sehnat zvláštní vagón, takže se na cestu zpět na sever vydal až po třech dlouhých týdnech. Slíbili mu, že zbytek objednaného zboží vyexpedují do tří měsíců.
Náhoda tomu chtěla, že jel zpátky stejným vlakem jako kdysi. Tentokrát dostal kupé v jiném voze a vydal se hledat Mounu Day. Zaklepal na dveře její kabiny, pootevřela, vytřeštila překvapeně oči a položila si prst na ústa.
„Za hodinu v jídelním voze,“ špitla.
Čekal na ni a popíjel pivo, přiběhla maličko rozpačitá, zrudlá a udýchaná.
„Byl u mě vlakvedoucí,“ řekla. „To čuně po mně chce nesnesitelné věci, ale závisí na něm moje kariéra. Slíbil, že to u něj budu mít dobrý, abych se konečně dostala natrvalo na „inter“, ale lže mi. Radši mě tu má po ruce kvůli svým rozmarům. Máš s sebou syna?“

Lien zavrtěl hlavou.
„Našel jsi tu sam… tu dívku?“
„Ne… Ale myslím, že teď už určitě dorazili…“
„A co kluk?“
„Už chodí… Má se výborně… Našel jsem někoho, kdo se mi o něj stará.“
„Ve kterém jsi vagóně?“ zeptala se.
Dal jí číslo vagónu i svojí kabiny a pustil všechno z hlavy, dokud na něj uprostřed noci nezaťukala. Pomyslel si, že je to policejní kontrola a s obavami otevřel.
„Chceš mě?“ zašeptala.
Pomiloval se s ní bez valného nadšení. Čím dál víc myslel na Jdriena. Z nádraží, kudy projížděli, se dalo do Salt Station dovolat jen s obtížemi. Obvykle bylo nutno čekat takovou dobu, že to musel nakonec vzdát, anebo bylo špatně slyšet.
„Nejsi ve formě,“ postěžovala si trpce Mouna, „myslíš nejspíš na tu svoji Zrzavou Samičku? Říkal jsi mi, že to s ní bylo fajnové.“
„Nikdy jsem nic takového neřekl,“ zaprotestoval… „Vyptávala ses mě na podrobnosti, které jsem ti nikdy neřekl… S těmihle věcmi se nesvěřuju.“
Odešla pěkně naštvaná. Neukázala se celé dva dny, na jídlo chodil do jídelního vozu. Bylo tu plno veledůležitých osob v doprovodu manželek. Všichni objednávali jen to nejlepší a mluvili nahlas. Byli to samí akcionáři Společnosti, kteří jeli na dovolenou do jednoho ze zvláštních klubů Společnosti. Lien měl kdysi příležitost jedno z těch míst navštívit, byl to opravdový ráj, kde elektronická iluze oživila pláže pradávných ostrovů.
Četl si v kabině, když přišla znovu Mouna s úšklebkem na tváři.
„Viděl’s to, vedle na nástupišti?“
Rychlík tu stál už dvě hodiny od chvíle, co dal přednost jinému konvoji. Odhrnul záclonu a spatřil vozové klece plné Zrzavých Lidí. Vyjekl a vrazil do servírky, kterou jeho reakce překvapila. Chtěla mu ukázat pochytané přátele jeho ženy a pak se mu krutě vysmát, ale on už se mezitím řítil na nástupiště směrem k jedné z klecí.
Když ho Jdrui uviděl přibíhat, přiblížil se k mřížím. Patřil ke kmeni Jdrou.
„Kde je?“ vyhrkl Lien a ukazoval přitom rukama.
„Je mrtvá. Pronásledovali nás lovci z teplého města… Zkoušeli jsme se držet dál od tratí, ale museli jsme jíst. Jednou v noci jsme se vrátili ke kolejím, kde na nás čekali. Chtěli jsme se bránit.“
„Bránit,“ hlesl Lien.
„Ano, bránit,“ odpověděl Jdrui důrazně. „Musíme se teď bránit… Jeden Zrzavý přišel ze severu a řekl nám, že už se nemáme nechat.“
„Jdrou je mrtvá.“
„Ano… Další taky…“
Ukázal na ruce šest prstů. Lien si všiml, že sem míří muž, oblečený tak trochu jako frontový voják. Tvářil se výhružně.
„Sebrala u trati láhev a chtěla jednoho z těch lovců praštit… Zastřelil ji na místě z pušky.“
Jdrui použil řady opisů a gest, aby vyjádřil láhev, vedle trati a z pušky.
„Co těm Zrzavcům chcete, člověče?“ zeptal se lovec.
„Kde jste vůbec pochytali?“ opáčil Lien a snažil se zachovat klid.
„Kus dál na sever… K čemu vám to je?“
„Byla tam jedna žena… Moc krásná… S rezatou hřívou…“
„Žena?“
Lovec se drze rozřehtal:
„Ta samice, co chtěla flaškou rozbít Judóvi lebku? Musel ji odprásknout, a ještě pár těch zvířat. Začínají se teď bránit.“
„Odkud jste?“
„Z Knot Station. Město nás platí, abysme pochytali Zrzavce, co pláchli. Vy se tady nemáte co motat. Jestli chcete dostat odměnu, běžte lovit a nesnažte se šlohnout úlovek druhýho, jasný?“
„Úlovek…“ zamumlal Lien.
Muž před ním ztrácel pevný tvar jako v nějakém parabolickém zrcadle.
„Liene, Liene, expres odjíždí…“
„Hele, to volá na vás, ta servírka? Pěkná kočka… Radši, abyste šel za ní… Na každej pád lepší než nějaká Zrzavá Samice… Nebo ste jeden z těch zvrhlíků, co je samice vzrušujou?“
„Liene, pospěš si.“
Expres už pomalu klouzal po kolejích. Lienovi bylo jasné, že ho zmešká, ale bylo mu to jedno.
„Pane, na vašem místě bych se ho rychle snažil chytit. Před komorou zpomalí, tam máte šanci naskočit, zvlášť, když vám ta vaše holka nechá otevřené dveře.“
„Liene… Na co čekáš?“
Mounin hlas se vzdaloval. Pohlédl na Jdruiho, který zmizel v hloubi klece.
„Váš přítel Judó je tu taky někde?“
„Popíjí támhle v baru… Co mu chcete? Není to můj přítel. Najal nás přednosta Knotu, ale platí město… Každej podle svojí kapsy…“
Lien ještě matně slyšel volající Mounu, to už byla červená lucerna posledního vagónu na druhém konci města.
Stmívalo se, když vstoupil do baru. Uvnitř byli tři podobně odění muži. Ve vyhřívaných kombinézách, zdobených kožešinou. Podobali se bývalým traperům, lovcům kožešin.
„Který z vás je Judó?“ zeptal se.

„Já," řekl nejmenší z nich.
„Vystřelil jste na jednu Zrzavou Ženu, na takové plavé děvče jen proto, že vás ohrožovala obyčejnou lahví. Měl jste strach z ženy, ozbrojené obyčejnou lahví, co? Je to tak? Vy, námezdní lovec, jste si nadělal do kalhot, protože se nějaká Zrzavá Samička pokoušela nešikovně bránit."
„Co je, vole…"
Lien se jednou ranou trefil do špatně oholené a umaštěné brady. Chlap vyvalil oči, škytl a svalil se na zem. Dopadl naznak. Když se k němu jeho kamarádi sklonili, zděšeně zjistili, že je mrtvý.
„Rychle! Zavolejte Bezpečnost! Chyťte toho chlapa."
Stačilo, aby Lien venku otevřel dlaň a upustil kus ledu, který třímal v pěsti. Stará finta, kterou používali vandráci na městských periferiích. Naskočil do vlaku, který právě odjížděl z osobního nástupiště. O kus dál znovu vyskočil na perón, přesedl na drezínu, která malou staničkou projížděla, a z ní na omnibus, jedoucí na blízké předměstí. Nevěděl, kde je, ale nechtěl, aby ho chytili.
Omnibus se kodrcal po kolejích a každou chvilku zastavoval na sebemenších rozcestích, odkud trať vedla k osamělým farmám pod vlastní kopulí. Byla mu zima a měl hlad. V sirnatém světle kupé probleskovaly jen spící obličeje. Venkované, špatně oblečení a špatně živení lidé. Věděl, že Judóa zabil, ale nelitoval toho. Vyšetřování Bezpečnosti se nebude nijak zvlášť zabývat smrtí nějakého lovce Zrzavců. Proč ho vlastně praštil s úmyslem zabít? Aby pomstil Jdrou? Aby pomstil všechny ostatní? Protože neměl kuráž otevřít klece, aby osvobodil Zrzavé? Na to ani nepomyslel.

9

Dítě

Štěstí mu přálo, svůj expres dohonil o dva dny později, když uvízl v malé zapadlé stanici. Mouna mu sdělila, že se porouchala lokomotiva a že se musí čekat na novou. Stáli tu už dvacet čtyři hodin, ale všechny motorové lokomotivy byly vyhrazeny přednostně pro armádu.
„Ty se na mě zlobíš…" mlela pořád dokola, „zlobíš se na mě… Co se stalo v Junction Station?"
Neodpověděl. Protože o smrti Judóa nevěděla, bylo zbytečné jí něco vykládat. Usnul u sebe v kabině a vyšel z ní až v Salt Station.
Z výrazu Beji hned poznal, že něco není v pořádku. Přijel unavený, s potřebou uvidět znovu syna a sevřít ho divoce do náruče, ale když Laponka otevřela dveře, tvářila se divně.
„Jdrien?"
„Spí. Ale zítra musíme pryč… Ta žena mu rozepnula kombinézu a uviděla srst… Zaječela. Přiběhla jsem, vzala malého a běžela až domů. Nepronásledovala mě, ale ve městě už se určitě rozkřiklo, že je tu malý míšenec Zrzavců."
Zašel za Jdrienem, který spal nahý, jako by v pokoji bylo třicet stupňů a ne patnáct. Vypadal šťastně. Lien si všechno dobře vštípil do paměti. Až mu bude jednou vykládat o smrti jeho matky, řekne mu i to, jak tehdy večer vypadal.
„Nechala jsem dítě v košíku u dveří obchodu. Hrál si, ta žena přišla a rozepnula mu látkovou kombinézu. Podle mě ji udivilo, že je tak málo oblečený, a chtěla vědět, co má pod tím. Lidé jsou hrozně zvědaví a s dětmi je to ještě horší. Pořád na ně musí někdo sahat, dělat si o ně starosti. Jako by nikoho neměly a byly tu od toho. Dala jsem vědět panu Vakovi, čekám tu na něho. Nevěděla jsem, co si počít."
„Výborně," řekl Lien.
Rozbrečel se a aby ho neviděla, odešel do dětského pokoje. Od chvíle, kdy mu řekli o smrti Jdrou, se chtěl vybrečet, ale nemohl.
„Jsi tam?"
Byl to Vak. Lienova strhaná tvář ho zmátla:
„Řešení se našlo. Pojedeme na farmu Obnovitelů Slunce… Vezmeme s sebou i Beju, jestli bude souhlasit… Po městě už kolují fámy. Dozvěděl bych se to i bez Bejiny zprávy. V baru si povídali o tom, že jestli lidi dělají děti se Zrzavci, je konec s lidskou rasou, a že se musí zlynčovat všechny ty děvky, co se nechaly obskákat Zrzavými… Vidíš? Nikoho nenapadlo, že by byl možný i opak, že by nějaký muž mohl zplodit dítě se Zrzkou a pak se o něj starat…"
„Jdrou je mrtvá, zabil ji jeden námezdní lovec, našel jsem si ho. A zabil."
Vak zůstal dobrou minutu bez hnutí, když pak požádal Beju o vodku, přinesla karafu a tři sklenice.
„Kde se to stalo?"
„V Junction Station."
„Existuje jich asi deset."
„Na trati Stockholm II."
„Hledají tě?"
„Nevím… Nemám ten dojem… Když jde o nějakého tuláka, Bezpečnost to nechává plavat."
„Napijeme se…. Mám venku drezínu. Musíme rychle odjet. Vezmi si jen to nejnutnější… Budeš se moct zase vrátit. Až přijdeš na nějaké vysvětlení, budou totiž pročesávat město. Lidé nemohou snést, aby nějaký Zrzavec, i když je to jen šestiměsíční míšenec, bydlel spolu s nimi…"
Drezína patřila důlní společnosti, takže ze Salt Station odjeli bez potíží. Po deseti kilometrech sjeli z veřejné trati na soukromou dráhu, která vedla k farmě pod kopulí.
„Pěstují se tu brambory a salát a chová drůbež. Laboratoř a observatoř jsou zamaskované. Za chvíli ti něco ukážu."
Farmu vedla manželská dvojice, jmenovali se Montseréovi. Rodina byla početná. Na farmě byli jen jako správci, protože patřila Obnovitelům Slunce. Jdriena, který se ani neprobudil, uložili do kabiny starého nákladního vagónu.

Prostor byl vyhříván tlejícím kompostem, uzavřeným ve zvláštních kádích, spolu s drůbežím trusem. Směs bezprostředně uvolňovala teplo a po čase i metan, skladovaný ve velkých kádích.
„Pojď se podívat," vyzval ho netrpělivě Vak, chtěl mu totiž ukázat observatoř instalovanou přímo mezi kvasnými nádržemi.
Nikoho by nenapadlo hledat právě tady hvězdářský dalekohled.
„Nezapomeň, že jsme na pólu uprostřed léta a že Slunce tu dřív vlastně vůbec nezapadalo."
Namířil dalekohled kousek nad obzor a předal ho Lienovi. Lien se zprvu domníval, že se v dálce snaží mlhou prodrat nějaké osamělé světlo lokomotivy. Pak ale nadskočil, vyjekl a dál upřeně zíral.
„Tak co?" zeptal se vzrušený Vak.
Lienovi se znovu chtělo brečet. Smrt Jdrou, zlověstná hrozba nad Jdrienem a kdesi na druhém konci světa kruhové světlo, slabě žlutavé, takřka nepostřehnutelné půlnoční slunce.
„Můžeš mi věřit," dodal Vak v domnění, že je jeho přítel na pochybách.
„Věřím ti," řekl dojatě Lien.
„Právě v téhle zóně jsou vrstvy nejslabší. Kloužou jedna po druhé, chápeš… Se silnějším teleskopem by člověk oslepl… Nepřeháním. Zdá se, že u Sibiřanů už byly případy slepoty… Nesměj se… A postiženým dodnes zůstala vzpomínka…"
„Oslepující?"
„Ty jsi přece blbec!"
Nemohl dlouhé hodiny usnout, pořád vstával a chodil se dívat na spící dítě, znovu usedal a vzpomínal na Jdrou. Zemřela při vzpouře. Přikládal tomu značnou váhu, i když to bylo od něj trochu hloupé a v rozporu s některými jeho cynickými postoji.
Vak ho probudil brzo ráno:
„Jede se do práce. Umělá fólie by měla dorazit dnes. Šéf je spokojen."
Jeli přímo na šachtu; v přijímací kanceláři čekali dva muži od Bezpečnosti. Seržant a desátník.
„Pan Rag? Chtěli bychom vás spravit o záležitosti, která se vás týká."
Takže přece jen přišli na stopu dítěti. Anebo se jednalo o vraždu Judóa.
„Pane Ragu, porušil jste zákony, ale vzhledem k charakteru vašich služeb se Společnost rozhodla nechat vás na pokoji. Ovšem za to nám musíte říct, kde je dítě, které tu donedávna bylo s vámi."
„Dítě? Myslíte synovce? Vrátil jsem ho rodičům, kteří včera večer odjeli ze Salt Station."
„Váš bratr?"
„Sestra. Manžel byl raněn, takže za ním musela na východní frontu… Po tu dobu bylo dítě u mne."
„Někdo z města to dítě viděl a tvrdí, že mělo tělo pokryté hustou srstí."
Lien se pousmál.
„Jistě. Trpí střevními potížemi, tak nám poradili, abychom ho opásali kožešinou… A chránili mu tak orgány před chladem. Děje se snad něco?"
„Do jaké kožešiny?"
„No, myslím, že to muselo být z tuleního mláděte."
„Jakého zbarvení?"
„Do žluta… Spíš do rezata…"
Seržant si všechno zapisoval do notesu, při nejlepším vědomí a svědomí.
„Na nádraží v Chapel Station vypověděli manželé pán a paní Fravovi, že nějaký cestující měl s sebou dítě, které bylo bezpochyby míšencem Zrzavce a člověka… Tím člověkem jste po všech pátráních zase vy, pane Liene Ragu."
„Já si na ten incident pamatuju. Ti hokynáři byli přihlouplí. Všichni přece vědí, že oplodnění Zrzatky mužem a obráceně je nemožné… Vždyť to nakonec prohlásila i sama Společnost ve shodě s Neokatolíky."
„Přesně tak," řekl seržant, „tím pádem je takový pohlavní styk zločinem, protože je konán výhradně se zvrácenými úmysly… Mohl byste mi dát adresu vaší sestry?"
„Jistě. Můj švagr byl zrovna jmenován do jednoho vzdáleného města, v Africania Company. Myslím, že to bude Kilimandžáro… Ano… Kilimandžáro… Mají mi napsat, abych to věděl přesně… Švagr tam bude stavět ozubenou železnici… Je to značně hornatá oblast… Zdá se, že jsou tam místa, kde se led nikdy neudržel."
Seržant zaklapl notes a upřeně na něj pohlédl.
„Řekl jsem snad něco divného?"
„Liene Ragu, nedělejte si blázny. S chutí zapomenu, co jste zač, ale Bezpečnosti se přestanete posmívat. Přísaháte, že dítě už není v Salt Station?"
„Není, můžu vám to odpřísáhnout."
„To je všechno, co jsem po vás chtěl. Budu rád, když se tam rovněž nějaký čas neukážete. Jinak bych byl nucen znovu otevřít váš případ."
Později se mu Vak svěřil se svými obavami. Nedomníval se, že ho Bezpečnost pustí jen tak z dohledu. Lépe by bylo počítat s nejhorším.
„Nemůžeš zůstat na farmě. Nemáme právo obětovat naše výzkumy jen kvůli tvojí vlastní bezpečnosti, chápeš? Najdu ti nějaký jiný úkryt."
„Říkám si, jestli by pro mě nebylo fakticky lepší odjet někam na jih… Takové Kilimandžáro může být fajn město, ne? Svahy jsou tam opravdu tak prudké, že se na nich led neudrží, umíš si to představit?"
„Nevěřím tomu. Byl jsem v Afrikanii a je to totéž, co tady. Je tam akorát mezi minus deseti a minus dvaceti, to je celé."
Lien se rozohnil:

„A co oázy dole v údolích, nikdy jsi o nich neslyšel? Prý je tam nad nulou, rozumíš, nad nulou a prý se tam pěstují plodiny i bez kopule.“
„Povídačky.“
„Vlkodlaci, to byly taky jen povídačky. Ale já pár strašných kousků sám viděl. Tahal jsem se s vlkodlaky o svoje psy. Někteří měli lidskou hlavu, jiní zase tělo s psí hlavou. A viděli je i v Knot Station.“
Namířil prstem k východnímu obzoru.
„Tamhle, cos mi ukazoval to svoje slavný slunce… Tam je jejich teritorium, abys věděl.“
Nechali toho, až když přišla zásilka umělohmotných fólií. Lien měl v plánu, že se vždy na jeden den v týdnu zastaví těžba.
„Demontujeme vždycky část kolejí a všechno vybagrujeme, aby se pořádně odstranila sůl. Budeme muset nejmíň půl metru do hloubky. Pak to znovu zplanýrujeme a vyhloubíme středový kanál. Všechno musí být jaksepatří hladké a čisté, aby fólie řádně přilnula. Musíme počítat taky s nějakým zařízením na odvíjení a kladení fólie na zem a boční stěny. V ohybu, v zatáčce vždycky zastavíme a půjdem na to jinak. Pokud se to udělá dobře, bude celé roky po starostech.“
Vrhl se do práce s takovou vervou, že nocoval v přijímací budově. Spal v koutě na skládacím lehátku ve vyhřívané kombinéze. Musel sestrojit odvíjecí zařízení uzpůsobené ke kladení fólie na zem. O týden později se pustili do první stovky metrů. Práce to byla náročná, takže vyplýtvali metry a metry fólie, než se dílo podařilo.
Když přijel znovu za Jdrienem na farmu Montseréových, uviděl ho, jak pádí záhonem brambor a před sebou žene slepici, které se podařilo upláchnout z velkochovu. Vrhl se po ní a málem ji rozdrtil. Když vstal, třímal ji se spokojeným výrazem za krk.
„Máme se na co těšit,“ řekl Vak. „Příroda táhne.“
„Poznal jsem kdysi jednoho poručíka od Bezpečnosti, jehož otec byl taky Zrzavec. Vypadal podobně, neuvěřitelný pořez.“
„Chceš tím říct, že existují i další míšenci?“ opáčil nevěřícně Vak.
„V proslulém no man’s land mezi Společností a Panamerickou jsou jich desítky.“
„Zas nějaké oázy v Afrikanii, co?’„
Lien šel vzít dítě do náruče; ovinulo tátovi paže kolem krku a opřelo se mu čelem o čelo. Bylo schopné zůstat takhle celé hodiny a nořit svůj pohled do očí dospělého; Lien míval pocit, že mezi nimi protéká proud společných pocitů a něhy, ale i těžko postižitelných sdělení, jako nějaký nesrozumitelný, ale vřelý příval citů, zanechávající po sobě stopy lásky a pohody.

10

Dítě
Armáda vždycky uměla dělat věci dobře, takže i divadelní vozy byly veliké, přepychové, skvěle vyzdobené, s vynikajícím ozvučením a dokonalým jevištním zařízením. Třeba kouzelník Mandrax si tu při předvádění svých nejlepších čísel pokaždé přišel na své. Zlatým hřebem byly jeho Capuiské rozkoše. Zavřel do krabice malé panenky a dokonalým trikem přeměnil krabici na římský palác, v němž se panenky staly skutečnými bytostmi, cele se oddávajícími orgiím.
V dotyčném představení účinkoval celý soubor, Yeuze a spolu s ní další, včetně trpaslíka a několika kulisáků. Mandrax číslo sestavil až ve válečném pásmu a v souboru už toho začínali mít po krk.
„Důstojníci nebo vojáci, všichni chtějí jenom holé zadky,“ říkával vztekle trpaslík. „Z kabaretu Miki se nám stává pokleslá fraška, ztrácíme úroveň.“
I řediteli to docházelo, ale věci se měly tak, že buď tohle nebo nic. Společnost mu odmítala povolit návrat do týla. Ovšem na oplátku ještě nikdy neměli tak plné kasy a od chvíle, kdy začali hrát v blízkosti fronty, se jejich honoráře ztrojnásobily.
Za kulisami si trpaslík utrhl napodobeninu penisu a mrštil s ní o zem. Málem už ji rozšlapal, když se k němu vrhl ředitel a sebral ji:
„Blázne, víš co to stojí?“
Při pohledu na šéfa, tisknoucího k srdci atrapu přirození, se Yeuze nervózně zasmála a odešla do své šatny. Když se posadila před zrcadlo, kde se odličovala, chvělo se, ale Yeuze už si toho nevšímala. Vojenské konvoje a jednotky flotily přejížděly chaoticky sem a tam. Válka zjevně pokračovala za naprosté anarchie. Občas začaly pršet rakety padesát kilometrů od bojové linie, zatímco oddíly seděly mezitím na představení, nebo zrovna tábořily na frontě, kde byl úplný klid. Stále více byla na obou stranách snaha zastrašit protivníka. Velké jednotky, superpevnosti a křižníky, které dosahovaly až kilometrové délky a dvěstěmetrové šířky, bez ustání projížděly po rozlehlých tratích, které byly pořád dokola opravovány a rozšiřovány tak dlouho, že se fronta stala propletencem kolejí, výhybek a návěstidel. Jakmile nějaká raketa zničila určitou část tratě, nastoupily obří stroje, které vytrhaly zkřivené koleje, vyrovnaly led, nasypaly znovu štěrk a položily na něj koleje zcela nové. Hromady pozůstatků, nakupené na plošinových vozech, byly odváženy do týla, kde je znovu tavili ve vysokých pecích a vyráběli z nich opět další koleje. Někdy projížděly soupravy se stovkou takových vozů v obou směrech. Mezi bojovými monstry, vybavenými stovkami raketometů, pojížděly menší a útočnější jednotky, které dorážely na nepřítele přímo na jeho území, k čemuž využívaly sebemenších dosud nedotčených tratí. Byly tu kasárenské ubytovny, železniční lazarety, vlaky hlavního štábu i vojenské logistiky.
Yeuze už měla dost celého toho ponurého zmatku a prahla po klidnějším a pravidelnějším životě. Po životě bez věčného burácení a vibrací, kde by se mohla věnovat svým někdejším číslům a nemusela vystavovat na odiv svoji nahotu,

nemluvě o napodobování pornografických výjevů. V divadelních vozech bylo pořád plno a ředitel vážně uvažoval o tom, že najme další herce. Byla to ovšem lichá naděje, protože by musel opustit válečné pásmo a jít je hledat dva tisíce kilometrů odtud.
„To je určitě kvůli Knot Station. Ale už je to přece víc jak čtyři měsíce… Jsem si jistý, že v celé Koncesi už nikdo o útoku komanda Zrzavých nic neví, jenže Společnost se svou strnulou byrokratickou mašinérií chce udržet oficiální tezi. A nakonec to bude ona, kdo vyhraje. Za nějakou dobu už nikdo neuvěří, že Zrzavci přepadli Knot Station. Dokonce ani svědkové celé události.“
Stále méně spolu debatovali v divadelní kavárně. Byli pod dohledem, slídili po nich. Říkalo se například, že kouzelník pracuje pro Bezpečnost, ale podle momentální nálady se to tvrdilo nakonec o každém.
Kabaretní vlak měl zastávku na rozlehlém dočasném tábořišti. Yeuze odhadovala, že v podobném vojenském táboře může pobývat přinejmenším sto tisíc lidí. Život tu nebyl jednoduchý, ale zase poměrně svobodný, plýtvání dosahovalo neuvěřitelných rozměrů. Kuchař v kavárně dostával od vojenské proviantní správy všechno, co potřeboval. Vzácné a chutné pokrmy, alkoholické nápoje, vyhřívané kombinézy nejnovější technické úrovně, drezíny k pojížďkám i úklidové čety. Přitom frontové oddíly byly špatně živené a umíraly častěji chladem a na kurděje než kvůli válečným zraněním.
Všechna děvčata si našla svého důstojnického ochránce. Jedno z nich mělo za milence dokonce generála a zároveň osmnáctiletého seržanta. Neustálá hra na schovávanou, kterou provozovalo, jí dávala zapomenout na nebezpečnou situaci. Yeuze neměla nikoho. Ne snad kvůli věrnosti Lienu Ragovi, ale protože byla unavená a znechucená sama sebou i životem. Začala pít, hlavně přes den. Občas sedla do drezíny a strojvůdce ji zavezl až k troskám města, zničeného v prvních dnech války, jehož jméno bylo vojenským tajemstvím. Archaický skleněný poklop se zčásti roztavil žárem termických střel a hned za někdejší komorou se koleje stočily do fantaskních smyček. Yeuze vystoupila na perón, zesklovatělý účinkem výbuchů, kráčela po starých nosnících kolem tratí, zastavujíc se před několika roztrženými mobilními domy. Kdysi se obyvatelé pokoušeli vtisknout příbytkům na kolech určitý styl. Napodobováním cihel, hrázděného zdiva. Jakmile se však člověk podíval dospod, našel tam železniční kola.
Ráda chodila až ke staré hospůdce s názvem Zájezdní hostinec. Dřív se tam člověk mohl najíst pod umělým loubím. Bylo dosud neporušené, ale jakmile se na něj sáhlo, rozpadalo se vlivem silných mrazů, které tu teď v rozvalinách vládly. Usedla ke stolu a zasnila se. Myslela na Liena, na dítě, zrozené Zrzavou Ženou, a na svůj život, který jí připadal bezcílný a zkažený.
Znepokojený strojvůdce většinou začal pohvizdovat sirénou, aby ji přiměl k návratu do drezíny, nebo pro ni sám došel. Jednou se s ní chtěl pomilovat v zadním kupé vozu, ale odradila ho svým melancholickým úsměvem.
Kus dál na jih bylo rovněž překrásné místo, které ji přitahovalo. Vedla k němu špatně udržovaná trať a strojvůdce pokaždé protestoval se slovy, že by se taky nemuseli už nikdy vrátit. Musel vycházet ven a ručně přehazovat výhybky.
Trať se vinula po úbočí staré hory; někteří tvrdili, že tu kdysi býval Ural, oddělující Evropu od Asie, ale byl už po staletí zavalený ledem. Trať vedla přes údolí po vysokém viaduktu, viaduktu z ledu, který postavili lidé. Byl od té doby poškozen bombardováním, ale díky nebesům a architektuře se dosud zachovalo pět nádherných oblouků.
„Nechápu,“ říkal strojvůdce, „k čemu se namáhat a stavět takovéhle pilíře, že jo? Stačilo to zasypat a výsledek by byl stejný, navíc násep by víc vydržel.“
Yeuze si pomyslela, že jen citlivá bytost, jen básník mohl vyprojektovat tenhle viadukt čistě pro jeho krásu. Nádhera ledu s modravými prohlubněmi, které překlenovaly prázdnotu. Kromě katedrály v Chapel Station nikdy nic podobného neviděla. Lidé nepoužívali ledu jako materiálu. Příliš se ho báli a jen jediný z nich se opovážil vytesat z něj viadukt.
„Kam vede?“
„Nikam,“ opáčil strojvůdce. „Kam chcete, aby vedl?“ I kdyby tam z druhé strany byla nějaká stanice, dnes už v ní není jediný obyvatel.“
„Co vy o tom víte?“
„No, heleďte,“ pravil zaskočen záludnými otázkami, „trať končí slepou kolejí, zjistili jsme to na starých ukazatelích.“
Yeuze už dál nenaléhala. Byla si jista, že život tamějších lidí pokračuje, v odloučení od ostatního světa, od války a Společnosti. A že dokáží využít místních zdrojů, aby odolali mrazům a hladu.
„Takové šílenství, takové plýtvání!“ mlel strojvůdce pořád dokola. „To muselo být dělníků a materiálu k postavení všech těch oblouků…“
Když se začalo stmívat, nedal jinak, než že je čas jet zpátky. Spěchal, aby byl zase u svých kamarádů ve vojenských kantýnách, jenže ona by ráda počkala na noc a na nějaké světýlko, které by zazářilo z druhé strany údolí a oznámilo tak přítomnost života.
Někdy měli dvě vystoupení za dopoledne a jedno večer. Byly to vyčerpávající dny. Bylo však nutno bavit vojáky, kteří přijížděli z fronty, obvykle zcela otupělí hlukem. Na něj si stěžovali především. Na hluk a rachot. Na zákopy, kudy jezdily obrněné vlaky, zatímco nad nimi po ledových mostech přejížděly obří masy těžkotonážních jednotek. Voják měl pocit, že nabyl rozměrů nějakého cizopasníka, který čeká dny a hodiny na svou kořist. Někdy byli štěstím bez sebe, když se zatroubilo do útoku. Unikli tak ruchu a rámusu strojů a načas se ocitli na obnaženém prostoru mezi dvěma válčícími stranami, aby si tu našli díru, kam se schovat, aby tu nejčastěji ze všeho zahynuli.
Přicházeli často na dopolední představení, protože v noci se snažili hlavně spát a dohnat týdny probdělých nocí, kdy nespali víc jak dvě hodiny. Nezabírali na ně vtipy, ani grimasy, ani kouzelnické triky. Ani pohled na nahé dívky či pornografické scénky nezapálil v jejich vpadlých očích sebemenší jiskřičku. A když se po osmačtyřiceti hodinách dostali konečně ze své otupělosti, museli se často vrátit zpět na frontu. Většina však zůstávala na dovolené celý týden a poslední dny pak byli všichni jako utržení z řetězu. Chtěli lézt na jeviště a účastnit se předváděných orgií. Řediteli nezbývalo než zhasnout světla a vojenská Bezpečnost pak rázně zasáhla obušky.

Večery byly vyhrazeny pro důstojníky, ale nebývaly o nic klidnější. Vedly se tu tajné války o uchvácení hereček, docházelo k vydírání a protěžování. Generál, který nechtěl připustit, aby se s tou či onou vyspal plukovník, neváhal a při neuposlechnutí ho poslal na frontu. Dokázali zrovna tak řádit, pokřikovat a pískat, v domnění, že jsou bůhvíjak vtipní, ale prozrazovali spíš svou těžkopádnost. Občas, asi tak jednou do měsíce, s nimi mohly přijít i manželky, čímž nálada vždycky doznala změny. Večery byly rázem elegantnější a odměřenější, jelikož manželky při pohledu na tu strašnou nemravnost projevovaly pohrdavý odpor. Scény s orgiemi asi těžko nařídil místní guvernér.
Yeuze se vedle svých vyjížděk a práce snažila navázat kontakt s Lienem. Napsala jeho přátelům, ale bez výsledku. Nevěděla ani, jestli je dosud na kopuli Purple Station. Pokud by tomu tak bylo, jak jen mohl tak dlouho přežít na vražedném mrazu?
Postupně se dozvídali, že příhoda v Knot Station nebyla ojedinělá a že komanda Zrzavců útočila, kde se dalo. Zdálo se, že ani pirát Kurts nelení, neváhal totiž pronikat do válečných linií, aby se zmocnil zbraní, paliva a potravin. Celý elektronický systém Společnosti byl proděravělý doslova jako řešeto a kvůli válečným střetům ho nebylo kdy nahradit novým. Hledala se sice obrana, některé výhybky se tajily, ale marně. Společnost by musela zřídit opravdovou železniční policii s vlastními zásahovými jednotkami, jenže na to nezbývaly prostředky.
Brzy měli tohle obří tábořiště opustit a vydat se jinam, ještě dál na sever, obávala se, aby Lien, pro případ, že by ji chtěl vyhledat, neztratil její stopu úplně. Jenže jak by se vůbec do operačního pásma s dítětem dostal? Bylo šílenstvím si namlouvat, že se k ní vrátí. Lpěl na své Zrzavé Samičce a nepochybně na to nakonec doplatí životem. Mráz a zlé živobytí zlomí i jeho fyzickou odolnost, bála se, že jednoho dne zmizí úplně a bez jediné stopy, a ona se nikdy o jeho smrti s jistotou nedozví.
Znenadání bylo rozhodnuto; jednou v noci se jejich vlak vydal na sever, což všechny zastihlo na lůžku. Víc jak měsíc trčeli na jednom místě a ztratili návyky. Pár z nich vyšlo do chodbičky zjistit, co se děje, ale ředitel, kterého probudil posel, jen pořád dokola opakoval, co se sám dozvěděl:
„Odjíždíme… Jedou s námi i další soupravy. Myslím, že se nepříteli podařilo prorazit a tábor je teď bezprostředně ohrožen.“
Byla to jedna z možností, ale zrovna tak je mohl na druhý konec světa odeslat i vrtoch nějakého generála či guvernéra. Nazítří je za bílého dne zasáhly rakety a vlak se roztrhl na dva kusy. Dva prostřední vagóny byly úplně zničeny a skladníka spolu s kostymérem to roztrhalo na kusy. Museli čekat, až přijedou obří jeřáby, soupravu zvednou a posadí na jinou trať. Dozvěděli se, že jsou jen pár kilometrů od fronty.
Trpaslík, který pravidelně studoval plán bojiště, tvrdil, že tahle trať bývala měla být od fronty dobrých třicet kilometrů:
„To znamená, že došlo k prolomení fronty a Sibiřané jsou za humny.“
Byl to dost šílený pocit. Propaganda je líčila jako drsný národ, podobající se starým Mongolům, a s mravy tak krutými, že Transevropanům splývali s Zrzavci, ale v ještě mnohem divočejší podobě. „Říká se, že mají koně zvyklé na mráz a vozí je ve zvláštních vagónech, takže jen co vlak zastaví, přepážky se sklopí a vytvoří nakloněnou plochu, z níž Sibiřané vyrážejí do útoku. Jejich koně umějí běhat strašnou rychlostí.“
„To’s viděl v nějakém starém filmu,“ opáčila Yeuze posměšně, „a chceš nás teď vyděsit.“
„Vůbec ne, vím to od jednoho plukovníka, který při takovém útoku byl. Jeho muži se podle všeho zděšením rozutekli.“
Kdysi existoval druh koní, snášející i velmi nízké teploty. Za půldruhého století si mohli na nových ledových pustinách zvyknout klidně na minus padesát.
Den strávili odstaveni na vedlejší koleji, odkud sledovali defilé celé jedné eskadry, která se plnou parou hnala ze severu. Nejen že tu byly superpevnosti s nukleárním pohonem, ale i přes padesát let staré parní obrněnce, které z vysokých komínů chrlily k šedému nebi mračna dýmu.
Do ztracena se táhly pancéřované konvoje, tvořící jednolitou masu oceli a naježených zbraní. Celé to připomínalo krunýř nějakého obrovského draka.
Do nového působiště dorazili až po čtyřech úmorných dnech a nocích. A když jim ředitel oznámil, že tentýž večer bude představení, vzbouřili se. Všichni do jednoho byli proti.
„Prosím vás,“ žadonil ředitel. „Vždyť ty pány rozčílíme. Čekají na tohle představení celé měsíce. Už jsme tu měli dva týdny hrát, guvernér předchozího tábora přetáhl termín…“
„Hrát se nebude,“ oznámili herci.
Ředitel se vydal za velitelem, který zajišťoval pro vojsko zábavu, a po dvou hodinách jednání se vrátil celkem spokojen.
„Takže když budete hrát, dostaneme propustky do týla. Na deset dnů, rozděleni po čtyřčlenných skupinách, pochopitelně. Veškeré výdaje nám uhradí. Budeme mít opravdovou vojenskou propustku se všemi výhodami.“
Nastalo váhání. Polovina souboru trvala na svém, protože stejně nevěděli, kam jinam se kromě kabaretního vlaku vrtnout.
„Já to beru,“ řekla Yeuze, „a chci být v první skupině, která dostane volno.“
„To je vydírání,“ řekl trpaslík, „nevidím důvod, proč bych to měl přijmout. Nejsme přece žádní vojáci. Jestli na to přistoupíme, mají nás úplně v hrsti. To se teda, Yeuze, divím, že zrovna ty, která máš odjakživa k armádě výhrady, najednou takhle rychle ustupuješ.“

11

Dítě

Ten večer se Lien Rag naposledy díval Vakovým hvězdářským dalekohledem na nezřetelný sluneční kotouč. V hloubi

duše se ptal sám sebe, zda to skutečně byla hvězda, která jim kdysi rozdávala světlo a teplo, a ne nějaký optický klam.
„Je čas se připravit," řekla Beja. „Za hodinu odjíždíme z farmy, abychom chytili vlak na zastávce KS."
Rozruch nijak neustával, Salt Station bylo pořád na nohou a pátralo po míšeneckém dítěti Zrzavců. Jedna extremistická společnost za něj vyhlásila dokonce odměnu a jakýsi neokatolický misionář ve svém kázání tvrdě vyrukoval proti pokleslosti mravů a smilstvu se Zrzavci.
Lien věděl, že není sám, koho přitahují Zrzavá děvčata. Na dně dolu několikrát překvapil dvojici při zakázané souloži. Zdálo se, že personál nemíní proti takovému míšení ras nějak zasahovat. Ale z pokrytectví by pro záchranu dítěte, narozeného z takového svazku, nikdo nehnul ani prstem. Lien se rozhodl, že z důlní společnosti odejde, a dostal radu, aby šel ještě dál na sever. Jedna rybářská stanice se tam potýkala s obtížemi, jak udržet svoje rybolovné pásmo bez ledu, ale nikomu se nechtělo pracovat tak blízko pólu a ještě páchnout rybinou. Nabízené životní podmínky byly jakžtakž přijatelné, a přestože plat nebyl valný, doufal, že mu tam dají aspoň všichni pokoj. Beja souhlasila, že půjde s ním, což pro něj bylo samo o sobě velkým ulehčením. Stará Laponka přilnula k dítěti, ale zastírala to tvrzením, že poblíž Norv Station přebývá její kmen.
„Ozvi se nám," naléhal Vak, který řídil drezínu Společnosti do K-Station.
„Ty nám taky," odpověděl Lien. „Kdyby mě snad někdy hledala Yeuze, víš, co máš udělat?"
„Ano, ale copak si doopravdy myslíš, že tě najde?"
„Naděje umírá poslední."
„Víš, má k nám přijet jeden velký odborník na ultrazvuky. Snad se nám jednoho dne podaří pár simulací. Chtěli bychom vytvořit v laboratorních podmínkách prachové vrstvy, které poletují okolo Země… Když se nám to povede, bude to konečně první faktický krok v rozvoji našeho díla."
„Svého času středověcí alchymisté také hovořili o díle, o velkém díle… Obnovitelé Slunce jsou pořád něco jako tajná organizace, ne?"
„Až se nám podaří vědecky a bez kouzlení znovu rozzářit Slunce, uvidíš, jak nás budou zbožně uctívat, stejně jako nějaká božstva."
„O tom nemám nejmenších pochyb," pravil Lien ironicky.
„Ale jistěže máš. Nevěříš tomu, ani tomu věřit nechceš. Víš proč? Protože si myslíš, že by to byl konec Zrzavých Lidí, že by tvůj syn nedokázal žít v navráceném mírném podnebí… Ale my jsme ti říkali, že to bude postupně, po dlouhých etapách. Slunce nevyjde ze svého prachového hrobu ze dne na den."
„No dobře," řekl Lien, „dobře… Jenže ani já ani ty už nebudeme naživu, až se tohle stane."
V K-Station čekali na pustém a mrazivém nástupišti na rychlík, rozvážející čerstvé ryby, který se teď prázdný vracel k Norv Station. Ubezpečili je, že bude mít určitě i osobní vůz, ale když souprava přijela pod vetchou skleněnou báň, zjistilo se, že je to jen půl osobního vozu a že v něm už navíc sedí vlakvedoucí a nějaký železničářský činovník. S potížemi usadili dvojici s dítětem na rozvrzané sedátko. Místo bylo tak špatně vytápěné, že se začala drkotat dokonce i Beja. Lien šel požádat, aby jim trochu víc přitopili, ale dostalo se mu hrubé odpovědi, že mají proudu akorát tak na pohon lokomotivy a že mu nezbývá než se pro zahřátí pomuchlovat s Laponkou.
Nakonec však přece jen dostali alespoň trochu horké vody na čaj pro dítě. Jdrien měl pořád dobrou náladu, nekňoural, ani nevypadal, že by mu vadilo neustálé stěhování z místa na místo. Beja o dítě vroucně pečovala, ale ono upíralo neustále zrak na otce, a Lien cítil, že mu dítě předává jakousi vůli přežít navzdory všem překážkám.
Do Norv Station přijeli nazítří odpoledne a Lien se hned odebral k řediteli jednoho loviště.
„Vy jste skutečně odborníkem přes kry?" otázal se podsaditý brunátný muž, páchnoucí rybinou. „Dokažte to."
Lien vytáhl své doklady glaciologa první třídy.
„Vy už nepracujete pro Společnost?"
„Měl jsem nějaké problémy."
„Dobrá… Tady nejsme tak přísní. Ubytujeme vás a dostanete stravu. Budete brát sto dolarů měsíčně."
„To mi nestačí. Mám dítě a ženu, která o něho pečuje. Chci dvakrát tolik."
„Budou od nás dostávat stravu, víc pro vás nemůžeme udělat. Úlovky jsou teď katastrofální. Musíme dělat další a další díry, aby se do vody pořád dostával kyslík. A zdá se, že ryby před časem odtáhly k jihu."
„Když mi dáte materiál, můžu celkem snadno udržet díry poměrně dlouho bez ledu. Ale nesmíte škudlit."
Lien už v Norv Station byl, s poručíkem Skollem se tehdy vraceli z města F-Station, odsunutého do nehostinných krajů. Pokud se člověk vydal na východ, narazil na jezero s horkou vodou, a když se mu ho podařilo přeplout, vylodil se na vulkanické půdě bez ledu, kde rostl lišejník, spásaný stády sobů. Několika jakutským rodinám se podařilo přes jezero dostat a uchýlit se do této oázy. Ovšem přístup do ní byl Společností zakázán. Nevedla sem žádná železniční trať a Lien by jen stěží dokázal najít cestu.
V Norv Station byli Zrzaví Lidé, kteří tu pomáhali při lovu ryb. Potápěli se do ledové vody, kde kladli sítě a vrše na humry. Zdejší Zrzavci neuctívali ani Rudého Vlka ani Rudý Oheň jako většina ostatních, ale velmi vzácnou a nejspíš bájnou rybu, Mořského Vlka, podobného obřímu žraloku.
O pár dní později se mohli zabydlet ve třech pohodlných navzájem sousedících kupé v nově postaveném mobilním domě. Teplo sem dodávala sousední atomová elektrárna, zanořená hluboko v ledu.
„Víte jistě," zeptal se Lien po několika dnech, „že ryby nevypudily odpadní vody ze zdejší elektrárny?"
Dívali se na něj nevraživě, jako kdyby se dopustil nějakého rouhání. Elektrárna si zchlazovala útroby vodou z moře. Horká vařící voda se nevypouštěla ven přímo, používala se k vytápění města a víc jak dvacetistupňová se vracela zpět do moře pod pobřežním ledem. Tání ledu se mělo zabránit zvláštním míchacím systémem, nicméně vrstva kolem výpusti byla neustále ztenčená. Lien nechal navrtat svislé vrty a zjistil, že tu po rybách nezbyla ani šupina. Sítě zůstávaly prázdné a zjevně tu bujely jen velké červené chaluhy.

„Chtěli bychom se bez Zrzavců obejít úplně," řekl mu ředitel Allan zcela otevřeně. „Horká voda z elektrárny nám dodává dost tepla, aby se kopule nepokrývala jinovatkou, takže Zrzavců používáme jen ke kladení sítí a vrší. Jsou jediní, kdo umí podplavat pobřežní kru. Nejlepší by bylo odstranit na velké ploše led, ale k tomu bychom potřebovali nepředstavitelné množství energie.
„Co máte proti Zrzavcům?" zeptal se Lien.
„Kdekdo se jich teď bojí. Ženy jsou pobouřené nahotou samců a všichni žárlí, někdo podezírá manžela, jiný zase obviňuje manželku, že po nich pošilhává… A pak ty čím dál častější atentáty. Onehdy celá jedna tlupa napadla vedoucího, protože po nich žertem hodil zbytky z ryb. Mohli bychom je prodat námezdním lovcům. Za získané peníze by si všechny rybí farmy obnovily zařízení. Máme plán na výstavbu továrny na rybí moučku. V současnosti jsou dvě třetiny naší kvóty rezervovány pro armádu a Společnost je od nás kupuje jen za cenu vlastních nákladů. Je to pravda," dodal podezřívavě, „že rozumíte jejich jazyku?"
„Ano, tak trochu mluvím jejich řečí," přiznal Lien. „Ale každý kmen má svůj vlastní jazyk. Tohle jsou Zrzavci Rybí. Vedle toho jsou Zrzavci Městští, Kolejoví, další zase Solní. Když je odtud vypudíte někam daleko, nepřežijí to. Živí se výhradně rybami a uctívají rybího boha."
„Já vím, Mořského Vlka… Říká se, že někde pod pobřežním ledem leží na mělčině obrovská kostra. Něco velkého, jako lokomotiva, ale já tomu za mák nevěřím. Co je mi do osudu těchhle zvířat? Můžou si všichni vychcípat, já brečet nebudu."
Lien se rozhodl, že na to téma nebude raději rozvíjet polemiku, ale pokud se Allan s ostatními vedoucími rybolovu rozhodne Zrzavce prodat, všichni po převozu na jih pomřou. Na každý pád by tu nenašel nikoho, koho by jejich úděl zajímal. Jakmile chtěl tohle téma nakousnout, dívali se na něho, jako by mluvil z cesty.
Neustále ho fascinovaly rekordní časy, po které Zrzavci zůstávali zanoření pod vodou. Armáda už dávno předtím uvažovala o jejich použití na západní frontě, kde byly potíže se sabotážemi Panameričanů, zaměřenými na pobřežní led. Lien se jejich výkonností už zabýval. Potápěli se pod vodu na půl hodiny, ale v Norv Station bylo několik jedinců, kteří tam vydrželi nejméň třičtvrtě hodiny, skoro šedesát minut. Díky jim dosahovaly rybolovné společnosti usídlené na pobřežní kře tak skvělých úlovků. Mohly ostošest vrtat díry, stavět nad nimi mobilní domky, aby se dalo lovit v přístřeší, přesto výnosnost zůstávala jedna ku čtyřem pro Zrzavé, kteří nakladli sítě do proudu pod pobřežní led, odkud pak parní navijáky vytahovaly tuny sleďů a tresek a plné vrše humrů. Lien se nikdy předtím nenajedl tolika mořských korýšů. Byly mezi nimi i krevety a škeble.
Zrzavci ho časem začali poznávat, zvykli si na jeho přítomnost, v hovoru se však dál omezovali jen na to nejnutnější. Když se jich vyptával na Mořského Vlka, a na nový stát Zrzavců, který právě vznikal na východě, nechtěl se s ním nikdo bavit.
Občas ho doprovázel Jdrien, cupitající po jeho boku. Lien všem tvrdil, že je mu rok, i když podle jeho výpočtů chyběly ještě čtyři měsíce. Zrzavci hleděli na dítě zvědavě a Lien si dokonce všiml, že víc než zvědavě. Zdálo se mu, jako by se v některých pohledech zračily jisté pochybnosti až přemítání. Jdrien nosil malou izotermickou kombinézu, která Liena stála nepředstavitelné peníze.
Jednoho dne se jeden Zrzavec, usazený na okraji díry v pobřežním ledu a pojídající syrové sledě, Liena zeptal, jestli dítě rozumí jejich řeči.
„Nevím," odvětil Lien, „ještě moc neumí mluvit."
Jdrien pohlédl na muže, pojídajícího ryby, a natáhl ruku. Zrzavec mu podal největšího sledě, co měl, a Jdrien si sňal kuklu, aby si ho mohl strčit do úst. Lien zůstal jako opařený, zmítán současně úzkostí, hnusem i obdivem. Dítě kousalo do ryby a na ústech mu mrzla krev. Pak sledě naráz zhltlo. Zrzavec spokojeně potřásl hlavou. Lienovi se zdálo, že mezi mužem a dítětem došlo k nepostřehnutelné komunikaci. Telepatie? Spíše duchovní spřízněnost. Nehledě na to, že Jdrien náležel k Solným Zrzavcům.
Od té doby se Lienovi dostávalo od kmene lepšího přijetí, takže mu odpověděli i na pár jeho dotazů. Ano, voda se na několika místech příliš ohřívala, což ryby vypudilo, ale byly tu i horší věci, docházelo k tání ledu na místech, kde si lidé mysleli, že je ještě dostatečně silný. Jednoho dne se několik tratí pod příliš těžkými konvoji proboří.
„Existuje kostra Mořského Vlka?"
„Ano, je tam. Ale zrodil se nový bůh a čas od času některého z nás sežere. To je daň, kterou musíme zaplatit. Ale zahání na oplátku ostatní nebezpečné ryby."
Po celý týden Lien den co den naléhal, aby se prověřilo štěrkové podloží na některých tratích. Železniční útvary měly jeho argumentů zjevně dost a posílaly ho od čerta k ďáblu. Dokud se právě v Salt Station neprobořila část konvoje dvaačtyřiceti vagónů, naložených solí do pobřežního ledu. K obětem nedošlo, ale zjistilo se že voda pod ledem má teplotu sedmnáct stupňů. Začali se na Liena dívat jinak, ale valné sympatie v tom nebyly. Naopak, povídalo se o něm, že přináší neštěstí, a technici z jaderné elektrárny ho po straně pomlouvali. Ale stejně museli vyprojektovat jiný odvodný kanál, kterým by se odpadní vody dostávaly na kilometry odsud. Zkrátka, Zrzavců zřejmě ještě bude na tyhle práce zapotřebí. Technika podmořských prací nebyla nijak zvlášť dokonalá. Do dna se zapouštěly pilíře a pro každou sérii svarů se vyvrtala díra a instaloval nepropustný keson, v němž se po odčerpání mořské vody dalo pracovat jakžtakž v suchu, obvykle asi tak v desetimetrové hloubce.
„A proč nenaučit svářet Zrzavce?" navrhl.
Vyvolalo to úplné pozdvižení a když se to doneslo Allanovi, pozval si ho do kanceláře na kobereček:
„S těmi Zrzavci to moc nepřehánějte, jinak se dostanete do potíží. Jsou tu lidi, kteří je nemůžou vystát a mohl byste z toho mít pěkné problémy."
„Budu si to pamatovat," ujistil ho Lien.
Aby se zapomnělo na jeho šokující návrh, přišel s nápadem využít staré techniky ponorného zvonu.

„Myslím si, že bychom mohli jeden nebo hned víc přímo zkonstruovat z ledu… Postačí, když budou mít náležitou tloušťku stěn, aby dostatečně dlouho odolaly teplotě vody. Lehká plastová konstrukce postačí, abychom dosáhli patřičného tvaru. Potápěč bude zásoben kyslíkem, takže bude pracovat v naprostém bezpečí.“
Nejdřív se mu všichni posmívali, proto na stavbě zvonu pracoval sám s použitím lehké plastové konstrukce, sloužící k vytvoření zmenšeného modelu, v němž se přesto mohl jeden člověk postavit. Allan pak přistoupil na spolupráci. Spolu s ostatními podnikateli měl zájem na tom, aby se ryby vrátily a aby pobřežní led nepovolil pod tíhou konvojů. Zvon byl vystavěn na okraji jedné díry, a to tak, že se na plastovou formu nastříkala sladká voda. Lien použil požární proudnice a jen co se ohřívaná voda dostala na plochu umělohmotné formy, zmrzla. Vznikl zvon o šedesáticentimetrové tloušťce, který pak byl jeřábem spuštěn na mořské dno.
Nechali ho tam celý den a celou noc a když ho znovu vytáhli, rozdíl dělal jen pár centimetrů.
„A to jen proto, že je tady v těch místech vlažná voda. O kus dál by k odtávání vůbec nedošlo.“
Pokus udělal přítrž posměškům, ale nenašel se ani jeden dobrovolník, který by se odhodlal sestoupit pod vodu, třebaže příští model měl být o něco větší, a tak se nabídl sám Lien. Svařovat uměl a svému systému plně důvěřoval.

12

Dítě

V Purple Station se Yeuze dozvěděla, že se jednomu kmeni Zrzavých, který pracoval na kopuli, podařilo uprchnout poté, co vyhloubili pod ledem tunel. Obyvatelé z toho byli ještě pořád celí udivení. Připouštěli, že Zrzaví Lidé umí použít lopaty a krumpáče, aby očistili jejich kopule od ledu, ale nedokázali si vůbec představit, že by mohli tohoto nářadí využít, aby se dostali ze svého vězení. Dostihli je až velmi daleko na severu.
„Město si najalo námezdní lovce. Jednoho z nich málem usmrtila jedna ze samic. Zabil ji. A pak ho nějaký cvok zabil v baru na nějaké stanici. Úderem pěstí… Neslyšela jste o tom?“
„Ne,“ řekla Yeuze, „byla jsem na východní frontě.“
Hleděli na ni s respektem a měli ji za lékařku či ošetřovatelku, protože nepřiznala, že je pouhou kabaretní herečkou.
Nakonec si byla prakticky jistá, že jakýsi námezdní lovec Judó Jdrou zabil a sám byl potom zabit Lienem.
Našla staničku, kde se celé to drama odehrálo, jmenovala se Junction Station a ležela na síti Stockholm II, i přímo bar, v němž byl námezdní lovec zabit. Osazenstvo si na všechno dobře pamatovalo, ještě pořád se o tom mluvilo.
„Ten chlap vystoupil z rychlíku, co tu jezdí ve čtyři a staví tamhle na protějším nástupišti. Nejdřív šel ke klecím se Zrzavci, pak přišel sem a jedinou ranou srazil lovce. Na místě ho zabil. Asi měl v ruce ocelový boxer, rána je pak nebezpečná.“
Trpělivě pátrala po expresním vlaku, o němž věděla, že to byl Polarex 3451. Když se pokoušela zjistit, kde se nachází, začali se na ni zaměstnanci dívat podezřívavě. Vysvětlila, že jedna z přítelkyň v něm pracuje jako servírka a že by se s ní před návratem na frontu chtěla ještě setkat. Chtěli po ní jméno této přítelkyně, a tak nějaké jen tak plácla, ale nekontrolovali ji. Řekli jí, že Polarex 3451 by tudy měl projíždět asi tak za dva dny, pokud ovšem nebude mít zpoždění.
Čekala na něj v Junction Station a nevěděla, kam se vrtnout. Měla peníze a frontovou propustku, což jí všude otvíralo dveře. Expres přijel o dva a půl dne později, uprostřed noci. Říkalo se mu rychlík o čtvrté, ale namísto něho byla vypravena jiná vlaková souprava. Málem ho zmeškala a měla štěstí, že byl ještě jednou odstaven kvůli přednosti nějakých jiných vlaků.
Jakmile se ocitla ve vlaku, vyptávala se obsluhy na vraždu v Junction Station, ale nikdo o ničem nevěděl. Nakonec potkala Mounu, která si ji měřila se zjevnou žárlivostí.
„Vím, o kom mluvíte,“ řekla, „to je váš milenec?“
„Ne, můj nevlastní bratr,“ řekla Yeuze.
„Co? Lien je váš nevlastní bratr? Opravdu?“
„Hledám ho už léta,“ řekla Yeuze.
Mouna neměla potuchy o zavraždění námezdního lovce. Vyprávěla, jak se s poznala s Lienem, který cestoval spolu s ‚dítětem’.
„Víte o tom ‚dítěti’?“
Yeuze se tvářila, že nic neví.
„No jestli o tom nevíte, tak se připravte na pěkné překvapení. Spíš teda nemilé.“
Pošeptala jí do ucha, že matkou dítěte je Zrzavá Samice.
„Když jsem se tu věc dozvěděla, bylo mi z toho špatně, ale když si představím, že bych byla na vašem místě. Být tetou něčeho takového… Najdete ho v Salt Station, jestli tam ještě bude. Pracuje pro jednu důlní společnost.“
Jdrou patřila k Solnému kmeni. To byl jistě i důvod Lienovy volby. Chtěl snad, aby dítě našlo své kořeny, víru a kulturu?
Servírka se jí s chlípným výrazem přiznala, že se s Lienem vyspala a že je to zatracený kus chlapa. Yeuze ani nežárlila a cesta do Salt Station jí připadala nekonečná.
Od začátku vyptávání vycítila, že Lien Rag má v těch místech spoustu nepřátel, a od toho okamžiku pokračovala v pátrání obezřetněji. Až do chvíle, kdy našla Vaka, který se napřed choval značně rezervovaně.
„Mohla byste nějak dokázat, že jste skutečně Yeuze? V tuhle chvíli máte být přece na východní frontě.“
„Tady mám cestovní příkaz a propustku,“ řekla. „Stačí vám to?“
„Je v Norv Station… Tady už to bylo pomalu neudržitelné. Nakonec by dítě nejspíš zabili.“
V krátkosti jí pověděl o všech událostech a ona pochopila, že Lien je dnes štvancem v očích všech, kdo odmítali původ

malého Jdriena.
„A jak vypadá dítě?“
„Obdivuhodně. Krásné, silné, přemýšlivé… Nikdy nenaříká. Myslím, že vyznává něco jako kult svého otce.“
Nazítří se v Norv Station musela nechat zavést na místa rybolovu, dojít na setkání s Lienem pěšky. Tam jí řekli, že je na dně v ledovém zvonu. Myslela si o všech, že se zbláznili. Ale nakonec počkala, protože si všimla, že z jeřábu jako z nějaké udice vede kabel do tmavé vody. Když jeřáb vyzvedl zvon, spatřila okamžitě Liena, který byl uvnitř. Nikdy se nedozvěděla, že měl v tu chvíli dojem, že Jdrou právě vstala z mrtvých, a uvědomil si, nakolik si obě ženy v mysli pořád spojuje. Se stejnými city, žádostivostí, se stejným respektem.
„Bez Zrzavých by se mi to nikdy nepodařilo. Pomáhají mi zvon usadit na místo, přichytit dno, zapustit dva dříky potrubí do speciálních zářezů. Už jsem s tímhle systémem udělal půl tuctu svarů, ale ještě jich hromada zbývá.“
Yeuze spatřila dítě. Přiběhlo k Lienovi, vrhlo se mu do náruče a smálo se, protože ho otec zvedl hodně vysoko. Pak si všimlo Yeuze a ona pocítila, jakoby do ní pronikla vlna lačné zvědavosti, jako by ji testovala nějaká cizí vůle.
„Tohle je Beja.“
Laponka se zeširoka usmívala a cenila své nové zuby. Lien ji donutil, aby zašla k zubaři, takže mohla zase přežvykovat svoji potravu.
„A co kabaret?“
„Je na frontě… Myslím, že tam zůstaneme dlouho. Řediteli a většině herců to vyhovuje. Protože jsou líp placeni, je víc obecenstva, navíc nenáročného… Ale mně se to nelíbí. Ta válka… Příšerná válka… Barbarská, strojová, nelidská vřava.“
„Vrátíš se tam?“
„Nevím. Dnes večer ještě nevím. Mám ještě dva dny na to, abych se rozhodla.“
Večer seděli dlouho sami do noci. Jdrien i Beja spali. Šeptali si, protahovali čekání na milování, protože se neviděli moc a moc dlouho.
Lien byl rozpačitý kvůli Mouně, servírce z expresu, ale Yeuze na ni už ani nepomyslela. Vstala, vzala ho za ruku a zeptala se, kde má svůj pokoj.
Té noci kolem třetí hodiny, když vyčerpaní a šťastní usnuli, vyhodili Zrzaví do vzduchu dvě hlavní přečerpávací komory ve městě. Pomocí výbušnin, ukradených ve skladech podniků, které je používaly na vytváření děr v pobřežním ledu.
Yeuze jako první pocítila mráz, který se valil do příbytku. Zatřásla Lienem. Výbuchy na druhém konci města nezaslechli.
„Něco se děje,“ řekla.
Nešla elektřina. Beja přinesla starou laponskou lampu na tulení olej, kterou každý večer zapalovala před obrazem starobylé ikony.
„Co nejvíc se oblečte,“ řekl Lien. Sedněte si na podlahu, protože se topí odspodu.“
Jen co na sebe hodil kombinézu, odešel ven a přidal se k několika záchranným četám. Museli pracovat potmě, sbírat pomrzlé lidi ve špatně chráněných příbytcích či na nástupištích. Jedna manévrující lokomotiva rozdrtila celou čtvrť, když strojvedoucího, vyhlížející ven z kabiny v dobré víře, že je pod ochranou kopule, zabil mráz.
Začaly popojíždět drezíny a objevilo se i slabé světlo. Později rozsvítili reflektory a spustili agregáty na výrobu proudu. O něco později vyslala informovaná jaderná elektrárna směrem k městu ještě teplejší vodu, zatímco se utěsňovaly poničené vyrovnávací komory. Ještě před svítáním začala teplota v hlavních čtvrtích znovu stoupat. Podle posledních zpráv bylo jen dvacet mrtvých, ale nebyly dosud prohledány všechny mobilní domy.
„Musím do práce,“ řekl Lien. „Pokusím se vrátit v průběhu dne.“
„Proč to udělali?“
Nevím. Mluvilo se o tom, že budou prodáni na jih, ale kdo jim o tom mohl říct?“
Sedl na drezínu, jedoucí až k rybářskému podniku. Všichni vedoucí pracovníci byli u Allana v kanceláři, po Lienově příchodu se rozhostilo nepřátelské ticho.
„Málem zabili veškeré obyvatelstvo,“ pravil Allan. „A odtáhli na sever. Tam, co nevede žádná železnice, po které by bylo možné je pronásledovat.“
„Je jisté, že to byli doopravdy oni?“
„A kdo asi jiný? Kdo jiný? Ti slavní ledoví piráti nebo vybájená komanda?“
„Věděli přece, že se jich chceme brzo zbavit!“ vykřikl kdosi Lienovi za zády.
„Ano, věděli to.“
Lienovi došlo, že na tuhle schůzi neměl vůbec chodit, že všichni tihle lidé se ho chystají bez sebemenší shovívavosti soudit. Allan na něj namířil ukazovákem:
„Ty’s o tom taky věděl a jsi jediný, kdo se s nima v jednom kuse vybavoval. Měl jsi je náramně v oblibě, co? Považoval jsi je za přátele, co? Není to náhodou tím, že tvůj syn patří k jejich rase?“

13

Dítě

Beja už dlouho snila o tom, že se vrátí zpátky ke svým. Žili ještě dál na severovýchod ve velkém městě, kde chovali soby. Neměli tu ani kopuli, ani skleněný poklop, který by je chránil před zimou, a přesto přežívali, svobodní a daleko od všech těch nepochopitelných lidí, kteří neznali nic než teplo. Věděla, že ji u přátel čekají špatné dny, ale byla by zase volná. Protože dítě právě odjelo v náruči té druhé ženy, už ji v Norv Station nic nedrželo. Posbírala si pár věcí, jen

úplnou trošku. Pojede vlakem až na konečnou a pak pěšky. Spoléhala na svůj atavismus, že jí pomůže najít stopu ztracených Laponců.
Už se jí začalo po Jdrienovi a jeho otci stýskat. Prožila s nimi šťastné dny, ale ta žena udělal dobře, že s dítětem odjela. Vytušila, jaké nebezpečí mu hrozí. Ve městě lidé běsnili proti Zrzavcům, a kdyby se náhodou dozvěděli, že dítě mělo Zrzavou matku, přišli by ho zabít.
Když byl její vak, který nosila na zádech, plný, řekla si, že počká, až se Lien Rag vrátí, a předá mu ústní vzkaz od Yeuze. Nenechala mu žádný dopis a bylo to tak lepší.
Z dáli od nástupišť sem doléhal šum, ale nevěnovala tomu hned pozornost. Od překvapivého nočního útoku se lidé vzrušovali pro nic za nic, rozvášňovali se při sebemenší příležitosti. Ani ona se moc neodvažovala ukazovat venku. Hned po Zrzavcích se ani na Laponce, Jakuty a Eskymáky nepohlíželo přívětivě. Tito lidé sice nemohli žít nazí ve smrtících mrazech, ale snášeli nízké teploty a tvořili jakýsi genetický mezistupeň, přechod mezi Lidmi Chladu a Tepla, a právě posledně jmenovaní nebyli ochotni připustit, že by mohl někdo bez úhony odolávat mrazu. Všechno, co přicházelo z Ledu, bylo špatné, podezřelé a zavrženíhodné. Beja často s utrpením snášela urážky a odmítání v obchůdcích, na nástupištích a ve veřejných dopravních prostředcích. Často se jí stávalo, že cestovala v kupé sama, protože o ní tvrdili, že čpí žluklým tukem nebo taky močí, což v jejím případě vůbec nebyla pravda. Myla se jako všichni ostatní a pravidelné si převlékala šaty, ale platilo to pro Laponce a Jakuty. Říkali jí, že i Eskymáci z Panamerické mají stejné problémy.
Protože hluk zesílil a stávala se z něj vřava, otevřela dveře a spatřila obrovský dav, který zaplavil perón, koleje i protější nástupiště a směřoval směrem sem. Zavřela zase v klidu dveře a pomyslela si, že jde asi o nějakou demonstraci. Ti lidé nejspíš požadovali nová bezpečností opatření proti Zrzavcům, lepší ochranu měst. Beja nesouhlasila s odpálením dvou komor, ale těšilo ji, že Zrzaví měli odvahu se vzbouřit. Byli na tom hůř než otroci, jako tažná zvířata, soumaři, jako dejme tomu sobi, s nimiž však Laponci zacházeli mnohem lépe než Lidé z Tepla se Zrzavci.
Nadávky a hulákání bylo najednou tak hlasité, že zneklidněna strnula uprostřed prvního kupé, a přála si, aby šli pryč, aby to zvířecké řvaní co nejdřív ustalo. Za hodinu ji měl omnibus odvézt na arktickou trať. Kdyby ti zuřivci zůstali dlouho poblíž, neodvážila by se vyjít ven.
Jenže nikdo neodcházel a ječení před domem na kolech ještě zesílilo. Odvážila se vykouknout oknem ven, ale rychle ucukla. To, co uviděla, jí stačilo. Uprostřed všech těch šílenců byl Lien Rag se smyčkou na krku a tváří od krve. Strhali z něj vyhřívanou kombinézu, takže měl tělo zmodralé zimou a plné rudých šrámů od utržených ran. Otočila se a vzpomněla si na okno, které vedlo na jiné nástupiště. Mohla tudy vyskočit a rozběhnout se na stanici. Byla však dočista ochromená a vyděšená osudem, který čekal muže, jehož měla ráda, a nemohla se ani pohnout. Pouze v duchu utíkala za omnibusem, jen v mysli se rozlétla vstříc velkým polárním pláním a dostihla svůj kmen, obývající ledové domy.
„Fakan… zrůda…“
Pěsti tvrdě dopadly na dveře, které se okamžitě rozletěly dokořán, všichni se tudy rvali o překot dovnitř, až uvízli. Jakýsi černobrvý obr se zuřivě rozehnal lokty, vytrhl se a vykročil směrem k ní.
„Kde je to Satanovo dílo?“
Beja na něj mlčky hleděla.
„Ty jedna zasraná sobí špíno, odpovíš, nebo ne?“
První kupé už bylo dočista plné lidí. Všechno s třeskem létalo vzduchem: vnitřní příčky, nábytek. Převrátili lůžka, rozbili na padrť nádobí. Desítky lidí se činily v jejich nepatrných prostorách, takže spoušť byla dokonána během několika minut. Tlustý tmavovlasý muž ji zvedl za límec vyšívané tuniky do výšky a udeřil jí hlavou o kovovou podpěru:
„Kde je? Kde je ten fakan?“
„Zmizel…“
„Musela ho někam schovat… Laponci jsou kámoši Zrzavejch… Narodili se ze stejného hnoje…“
Jak ji tak ten surovec držel ve vzduchu, viděla Beja na Liena Raga, kterého dotáhli až doprostřed obytného kupé. Měl oko nateklé od ran, poraněnou tvář, smyčka se mu zadrhla do krku a musela narušit dýchání, protože se mu hruď neustále prudce dmula a zase vyprazdňovala. Díval se na Beju, a ona spatřila v dosud zdravém oku hřejivý záblesk. Obr ji nakonec postavil zpátky na podlahu, a protože byla malé postavy, měla dojem, že je dočista pohřbená mezi všemi těmi velkými a silnými chlapy, páchnoucími sledi.
„Smrdí sobím sádlem,“ řekl někdo. „Vsadil bych se, že má spodní sukně ztuhlé špínou.“
„Buď nám, stará, řekneš, co si udělala s harantem, nebo z tebe zbydou cucky.“
Před dvěma hodinami druhá žena odnesla Jdriena s sebou. Jejich vlak už urazil slušný kus cesty na východ. Dítě bylo uloženo v příruční kabele a chovalo se klidně. Jdrien rozuměl už všemu, co se po něm chtělo. Když mu bránila přiblížit se k hrnci s horkou vodou, která se vařila na ohni, nemusela mu to opakovat dvakrát. Dokonce se často stávalo, že porozuměl ještě dřív, než vůbec otevřela ústa; ověřila si to několikrát po sobě. Poprvé se to stalo s dírou na nástupišti. Blížil se k ní a ona viděla, jak do ní užuž padá a jak to skončí nějakou zlomeninou. Nevykřikla, přesto se zastavil, otočil se a usmál se na ni, a potom díru obešel.
„Tak řekneš nám, kde je?“
Beja zavrtěla hlavou:
„Nevím.“
Udeřili jí týlem o kovovou podpěru, až jí slzy vystříkly z jejích zvláštně šikmých očí. Lien Rag se pokusil něco křiknout, nejspíš, aby ji nechali na pokoji, ale smyčka na krku byla příliš utažená a z hrdla se mu nevydral ani hlásek. Pokusila se o úsměv a podařilo se jí to, jen aby ho uklidnila. Přece těmhle surovcům nevyzradí, kde dítě je.
„Ona si z nás dělá srandu!“ zařval tlusťoch porostlý černými chlupy… „No teda, viděli jste to?“

Znovu s ní smýkli o železnou vzpěru a ona měla pocit, že ji brzo pukne lebka. V uších se jí náhle jakoby rozhostilo ticho a pocítila hlubokou úlevu, netušíc, že začala krvácet.
„Musí to říct," štěkl kdosi.
Byl to šéf rybného loviště, jenž se sem prodral davem.
„Chceme vědět, kde je to dítě. Lien Rag nepromluví, dokud ho pořádně neskřípneme, jinak se nám bude dál vysmívat. Slyšíš, stará, řekni, kde je ten kluk a my tě necháme běžet. Přece kvůli němu nechceš umřít. Komu si to dítě předala a kdy?"
„Od včerejška od večera tu byla nějaká žena," ozval se zvenčí hlas, vysoký pištivý ženský hlas a Beja poznala, že patří sousedce, která neustále sledovala pohyb na jejich peróně.
„Jo, mladá žena, moc krásná bruneta, namalovaná… Člověk by řekl prostitutka nebo něco podobného…"
„Možná nějaká z periférie," řekl mužský hlas.
„Už 'si viděl nějakou krásnou ženskou v bordelech na periférii, co?" posmíval se další.
„Spíš to byla ženská, co pracuje v divadle nebo v nějakém luxusním nočním baru," pokračovala sousedka. „Ale odjíždět jsem ji dneska neviděla."
Beja byla moc spokojená. Yeuze opustila mobilní domek ve chvíli, kdy byla sousedka na nákupech. Teď už byla i s dítětem daleko odtud. Pátrala v duchu, co by jim mohla říci, aby ji nechali na pokoji. Třeba že si pro dítě někdo přišel? Ano, to bude ono, nějaký muž v uniformě Společnosti. V červenohnědé uniformě. Hrozně se jí líbily uniformy zaměstnanců Trakce, vždycky, když nějakého uviděla, ohlédla se za ním.
Chce mluvit," řekl velikán, páchnoucí rybinou.
„Ticho."
„Hýbou se jí rty, ale není nic slyšet."
Beja se snažila ze všech sil a z úst se jí spolu s šepotem vydralo i trochu růžových slin.
„Přišel nějaký muž… Muž červený a hnědý… Odnesl si dítě… Řekl, že…"
„Co řekl?"
„Co to znamená červený a hnědý?"
„Co přesně říkal?"
„Takže někdo od Společnosti?"
„Ano," řekla Beja, aniž si uvědomovala, že krvácí z nosu a uší, že úleva, kterou pocítila, byla výsledkem prchajícího života z jejího těla, a že mozek už nemohl nic vnímat, protože byl poškozen.
„Společnost si přišla pro dítě," řekla. „Chtěl po mě dítě a…"
„Nevypadá na to, že by lhala," řekl ten, co ji pevně držel.
Na znamení smíru ji pustil, pomalu klouzala do okvětí svých nespočetných sukní; padala a byla pořád menší a menší.
„Už má dost."
„Jenom se trochu ťukla."
„Ne, má rozbitou lebku. Musí do nemocnice."
„A co bys ještě nechtěl? Pro takovýhle lidi nemocnice nejsou."
Dav se valil pryč. Vlekli s sebou Liena Raga, který si málem vykroutil krk, jen aby ještě naposledy uviděl Beju. Věděl, že zemře, pokud jí nikdo nepomůže. Zkoušel křičet, vzpouzet se, ale strkali do něj, kopali nohama a tloukli pěstmi, všechno, co si odnášel jako poslední vzpomínku na tuto oddanou ženu, byl čtverec vyšitý na její tunice. Pár barev, které mu pak ještě na dlouho uvízly v paměti.
„Pojďme si to vyřídit se Společností…"
„Na Trakci…"
„Jasně, jdem tam všichni."
Každý si dodával odvahy, ale pokud dítě měla opravdu v rukou Společnost, bylo to už přece jen něco jiného a verva samozvaných soudců ochabovala. Mířili sice k paláci přednosty stanice, vedle něhož se tyčily vozové kanceláře Společnosti, ale odvahu už pozbyli. Přesto se k zástupu po cestě přidávali demonstranti, kteří měli jiné nevyřízené účty se Společností a bylo nanejvýš pochybené, když se několik stovek obyvatel dožadovalo před úřadovnou Trakce vydání dítěte. Z tlampače zazněl strohý hlas, který vyzval zástup, aby se okamžitě rozešel. Poté tentýž hlas požádal, aby tři osoby přišly vysvětlit důvod celého shromáždění.
Čtvrt hodiny poté tlampače oznámily, že ve vozech Společnosti není v současnosti drženo žádné Zrzavé dítě a ani nikdy nebylo. Ozvaly se projevy nevole a hlas pohrozil, že budou nasazeny obrněné vozy Bezpečnosti.
Když se znovu objevili tři zástupci, oznámili, že dítě neviděli, takže pochybnosti zesílily. Rybáři se rozhodli vrátit na pobřežní kru a vzít s sebou Liena Raga jako rukojmí. Ale v té chvíli byla již celá čtvrť zablokována čtyřmi drezínami bezpečnostních sil, z nichž dvě byly obrněné a vyzbrojené laserovými děly. Nastalo hrobové ticho a každému došlo, že drama může vypuknout pro nic za nic.
Z jedné obrněné drezíny vyšli dva neuniformovaní muži a kráčeli vstříc demonstrantům. Neměli zbraně a všichni je dobře znali. Jeden z nich byl šéf Bezpečnosti a druhý jeho zástupce, působící na stanici a celém okrsku.
Z čeho obviňujete tohoto muže?" zeptal se šéf a ukázal na Liena Raga.
Z napomahačství Zrzavým. Zná jejich jazyk a je s nimi v úzkém kontaktu, navíc se říká, že má syna s jednou Zrzavou samicí."
„Kdo to říká?"
„V Salt Station je to dobře známo, musel odtud rychle zmizet, protože se lidé chtěli té malé zrůdy zmocnit…"
„Podezříváte ho, že Zrzavcům řekl, jak vyhodit staniční komory?"

„Jo, jasně…“ křičelo několik lidí. „Je to jejich komplic…“
„V tom případě nám ho musíte vydat,“ řekl šéf, „abychom ho mohli vyslechnout.“
Znovu nastalo všeobecné ticho, tíživé a nedůvěřivé. Rybáři si mezi sebou něco špitali, zatímco demonstranti, kteří sem přišli z jiných důvodů, se chtěli vrátit zpátky domů. Pochopili svůj omyl a necítili se dost silní, aby dále naléhali. Lien se sotva držel na nohou. Dýchalo se mu lépe, protože smyčka trochu sklouzla a uvolnila mu krk. Ale bolelo ho levé oko a četné rány a poranění. Nevěděl, zda může vůbec doufat v lepší osud, pokud si ho vezme na starost Bezpečnost. Věděl jen jedno, Yeuze se spolu se Jdrienem podařilo uniknout ze stanice. Byli na svobodě, živí a zdraví, a mířili směrem, o němž neměl potuchy. Beja neřekla nic, dokonce se jí lstí podařilo všechny ty pitomce zdržet.
„My si ho radši necháme,“ řekl jeden z rybářských předáků. „Žádáme, aby Zrzavci byli dostiženi a pochytáni. Pro nás představují velké jmění. Nejmíň po pěti stech dolarech a je jich několik stovek, to už dělá pěknej balík.“
„Patří Společnosti,“ řekl šéf, „ne rybářům. Společnost souhlasila s jejich umístěním v rybolovném pásmu, aby pomohla rybářům, ale to neznamená, že jsou ve vašem vlastnictví.“
„Tak pomalu,“ zaprotestoval rybář. „Vždycky jsme s nimi přece mohli volně obchodovat?“
„Ne, pouze Společnost.“
Ale protože temný hněv znepokojivě narůstal, usoudil, že není namístě trvat na tom, kdo má jaké právo:
„Necháme je nicméně vyhledat a přivést zpátky. Ale tento muž musí být po zákonu vyslechnut a souzen.“
„Až tu budou znovu všichni Zrzavci,“ řekl rybář.
Byl to rozhovor hluchých. Policejní velitel věděl, že i kdyby byli Zrzavci vypátráni a pochytáni, nedokázal by je přinutit zůstat u rybářů. Ani je dnem i nocí střežit v nějakém táboře, nešlo to z materiálních důvodů. A nepřipustil by, aby je rybáři začali odprodávat. Částka byla příliš velká. Společnost by požadovala, co jí náleží. Rovněž bylo nutné, aby rybářské práce pokračovaly, a vzhledem k nedostatku vybavení a energie bylo Zrzavců zapotřebí. Bylo tvrdé přijmout onen paradox, ale Zrzavci byli víc než kdy jindy nezbytní k hospodářskému a sociálnímu životu Lidí z Tepla, prostě k jejich životu vůbec. Jen pitomci se s tím nehodlali smířit.
„Vydejte mi Liena Raga.“
„Ne. Ani nápad.“
Zčistajasna rybáři semknuli své řady. Byli připraveni se bít a zemřít pro nicotného rukojmího, který byl zpola mrtev. Velitel policie neměl čas ani všechno zvážit, ani se tvářit, že ustoupí.
„Chci s ním mluvit,“ řekl. „Vyslechnout ho.“ Chceme být u toho,“ odpověděli všichni téměř sborově.
Bylo to zároveň dramatické i směšné. Policisté v obrněncích si vyměňovali pobavené pohledy. Neměli chuť střílet do rybářů. Někteří z nich třímali velrybářské harpuny a háky na žraloky. Mohli s několika z nich pěkně zatočit, ale ostatní by se vrhli na neopancéřované drezíny a pak by se těžko dalo použít laseru.
„Tenhle chlap je pro nás důležitější, než si myslíte,“ uletělo neopatrně šéfovi, a hned toho i zalitoval, když uviděl nadšené výrazy protivníků.
Díval se na Liena Raga s takovou lítostí, ba přímo soucitem, že se Lien ptal sám sebe, odkud se ta jeho důležitost vzala. Měl znalosti z glaciologie, uměl se domluvit se Zrzavými, znal některé jejich zvyklosti, ale to všechno zas nebylo nic tak zajímavého. Policejní velitel mu právě dodal gloriolu osoby první velikosti, kterou si, jak sám věděl, nezasloužil. Radši myslel na Yeuze a Jdriena, kteří se každou vteřinou vzdalovali. Yeuze určitě odveze dítě až do kabaretního vlaku, kde bude v bezpečí. Určitě ho přijmou do souboru. S větší či menší ochotou, ale bude tam jistě v bezpečí.
„Odvedeme ho až tam, co máme naše zařízení,“ pravil ten, co si často bral slovo, jakýsi Miga nebo Niga, Lien už si pořádně nevzpomínal.
„A jestli tu do dvou dnů nebudou Zrzavci zpátky, zabijeme ho,“ řekl někdo jiný.
„No, dejme tomu do tří,“ uvolil se Miga.
„Nemám prostředky na to, abych je našel,“ namítal policejní šéf, „a vy to dobře víte. Severním směrem se rozkládá jediná železniční síť, dál už jsou jen nezastavěná území bez jediné tratě. Nemám k jejich pronásledování žádné prostředky.“
„Opatřete si psy a tažné saně.“‘
„Mohou udělat sto kilometrů denně. Ať uděláme cokoliv, nenajdeme je.“
„Dřív nebo pozdějc půjdou přes železnici,“ řekl Miga. „Takže o tom budete mít zprávu. A my si do té doby tohohle chlápka podržíme pěkně v chládku…“
Rozřehtal se a Lien měl brzy pochopit, proč:
„Doslova v chládku… Jestli si dost nepospíšíte, bude dost pozdě na to, abyste ho dostali zpátky.“

14

Dítě

Až do chvíle, než usedla do odděleného kupé rychlíku mířícího k východu, měla Yeuze dítě v kabele, kterou držela na kolenou. Jdrien, jako by snad tušil nebezpečí, které mu hrozilo jen co by se ukázal, se ani nepohnul, ani nenaříkal. Ale také ani nespal, a když se Yeuze nad ním sklonila, uviděla, jak na ni šibalsky pokukuje přivřeným očičkem, jakoby se na ni chtěl usmát. Dítě bylo vůbec udivující. Zdálo se, že všemu rozumí, a když se ona a Beja rozhodly a zosnovaly celý útěk, plnil zjevně dokonale všechno, co se od něho očekávalo.
„Chcete, abych vám tu tašku dala nahoru na polici?“ Třikrát jí nabízeli, aby si ji odložila. Obsluha ve vlaku dbala na všechno. S úsměvem pokaždé odmítla. V omnibusu, který opouštěl Norv Station, se ocitla v oddělení nacpaném mladými branci, které povolali do mobilizačního střediska. Mladí hoši nevypadali dvakrát nadšeně, kromě dvou nebo

tří, kteří se opili, aby si dodali odvahy, a teď hulákali sprosté písničky. Po hodině využila zastávky ve stanici X, jinými slovy na křižovatce tratí, a nasedla do vlaku směrem na jihovýchod. Ještě dvakrát takto přestoupila, než se s dítětem ocitla v samostatné kabině a mohla ho vyndat z tašky. Převlékla ho a dala mu napít. V jednomístném kupé bylo ukrutné horko, proto stáhla vytápění, aby se dítě cítilo lépe, a hlavně kvůli možné dehydrataci. Sama na sebe hodila kožich, aby se nenastydla. Hned si uvědomila potíže, které jí nastanou při péči o dítě, s nímž teď měla žít. Obdivovala Liena, jak se o něho postaral, jak pomáhal Jdrou, jeho nápad s přikrmováním a nezbytným odstavením, jak dokázal nahradit matku a ochránit dítě po měsíce před nemocemi, a tím i skutečným nebezpečím. Obávala se, že nebude stejně schopná a že propadne panice.
Když jí servírka přinesla přikrývku, byla překvapena teplotou v kabině.
„Vám nefunguje topení?“
„Přivřela jsem ho,“ řekla Yeuze, „bylo mi hrozné horko.“
Servírka byla velká a statná žena šedých vlasů, jejíž tělo se ztrácelo v hrubé uniformě.
„To tedy slyším poprvé. Cestující si pořád stěžují na kvalitu vytápění… Na jídlo, na dlouhé cestování… Prostě tak trochu na všechno.“
„Já jsem ideální pasažérka,“ odvětila Yeuze s humorem.
„Ale, vy máte děťátko? Proč ho trochu víc nepřikryjete? Radši byste měla zase pustit topení…“
„Dobře,“ souhlasila Yeuze. „Mohla bych dostat mléko a kaši pro dítě a nějaké jídlo pro mne?“
„Od toho tu přeci jsem!“ řekla žena stroze. „Chci vám ještě říct, že koupelna ve voze má i zvláštní vaničku pro dítě.“
„Děkuji vám. Jen co se vzbudí, zajdu tam s ním.“
„Vrátím se za půl hodiny.“
Když přinesla podnos, chtěla se podívat na dítě, bylo podle ní moc krásné, ale potilo se.
„Nemá horečku? Máme ve vlaku zdravotnici, mohu ji sem poslat.“
„To není třeba,“ vyděsila se Yeuze. „Takhle se potí pořád. Bydlíme na odlehlé usedlosti, je to tam špatně chráněno před mrazy, takže doma nikdy není víc jak patnáct stupňů, vlastně nejčastěji tak deset.“
Servírka pokývla vystouplou bradou.
„Jedete na frontu?“
„Ano… Právě jsem byla na dovolené u rodičů a vracím se zpátky.“
„I s dítětem?“
„Ano… Myslím, že s tím nebudou problémy.“
„Zítra sem přijde na kontrolu vojenská hlídka, budete to muset veliteli vysvětlit. Nevím, jestli vám dovolí odvézt dítě s sebou do válečného pásma.“
Nakonec nechala Yeuze na pokoji. Mohla nakrmit dítě i sebe, vypnout topení. Bála se, že se tu každou chvíli zjeví ošetřovatelka. Určitě by chtěla Jdriena svléknout a vyšetřit, takže by objevila srst na bříšku a na prsou. Neměla by raději přesednout na jiný vlak? Měla se na frontu vracet po kratších úsecích, raději přespávat v nádražních hotelech než tu celé dny trávit s přespříliš všímavými servírkami. Společnost si je navíc vybírala spíš kvůli dohledu nad cestujícími než kvůli obsluze. Vystoupit tajně na nějakém nádraží a přesednout na jiný rychlík? Bylo tu riziko, že to tahle ženská oznámí.
Pozdě v noci šla vykoupat dítě, využila toho, že všichni ve vagónu již spali, dokonce i obsluha. Jdrienovi se chladná voda moc zamlouvala, blaženě se v ní válel a radostně pokřikoval. Yeuze ho pečlivě osušila, zapudrovala mu kožíšek a pak ho jemně vykartáčovala. Byl to překrásný chlapec.
Ošetřovatelka zaklepala na dveře nazítří pozdě dopoledne. Jdrien spal a nepotil se. Ošetřovatelka mu položila ruku na čelo.
„To dítě je v úplném pořádku. Servírka byla zbytečně vystrašená.“
„Byl jen trochu uhřátý,“ odvětila Yeuze s úlevou.
Zbytek cesty uběhl bez potíží, až do okamžiku, kdy konvoj dorazil do operačního pásma, a to mnohem dřív, než se Yeuze domnívala; dokazovalo to, že nepřátelští Sibiřané prolomili frontu. Automaticky se posunula i demarkační čára mezi týlem a vojenským pásmem.
„Cože, vy to dítě vezete do první linie?“ rozhořčil se poručík, který velel kontrolní operaci. „To je šílenství.“
„Ale zakázáno to není,“ opáčila Yeuze klidně, ale sveřepě.
„Ne, zakázáno to není. Má nějaké doklady o narození?“
Lien už dlouho předtím myslel na veškeré nezbytné doklady. Dítě mělo dokonce falešný rodný list, což mnohdy odstranilo veškeré těžkosti. Poručík si poznamenal údaje.
„Nahlásím to,“ řekl.
Tentokrát nastal kritický okamžik. Pokud by se mohl napojit na počítačový archív Společnosti, byla by to katastrofa. Ale byla to jen místní kontrola a na dítě se přišel podívat další velící důstojník.
„Není nemocný? Klidně by mohl mít třeba příušnice.“
Poněkud sádelnatý důstojník vyprskl smíchy a po očku se na ni podíval:
„Chápete mě? Voják musí být skutečným mužem, chlapem…“
„Rozumím,“ pravila s úslužným úsměvem.
„Vy pracujete v kabaretu Miki. Už jsem vás viděl, je to tak? Vy přece předstíráte milování s tím trpaslíkem ne?“
„Ne tak úplně,“ řekla.
„V každém případě bych potřeboval lékařské potvrzení, že nemá žádnou chorobu. Dokonce i chřipka by mohla být pro frontu zhoubou a v současné době máme hodně nemocných.“
„Ošetřovatelka sloužící ve vlaku ho shledala zcela zdravým,“ odvětila Yeuze.

„Ano? Jdu právě za ní, jestli pro mě nemá nějaké hlášení.“
A bylo to. Už ho nespatřila. Když se ale na rozdíl od toho chtěla dostat do nového působiště kabaretního vlaku, musela s dítětem v náručí oběhat hromadu úřadů. Po hodinách čekání, administrativních průtahů a zjevně pohrdavých pohledů se konečně ocitla v ubohoučkém konvoji, který jel do bodu P… Tak si to vyžadovalo vojenské tajemství.
V kupé s dovolenkáři, mrzutými, že se musí vrátit na frontu, a často opilými. Kouřili, a jak jen mohli ji osahávali. Nedalo se najít místo, kde by mohla hošíka převléknout, kde by mohla spát a být sama.
„Malej je nějakej hodnej, co?“ dýchl na ni pivním dechem jeden voják s radarovým výcvikem. „Ještě jsem neviděl takhle hodný dítě. Trochu debil, ne?“
Yeuze se na něho podívala s takovým výrazem, že pokrčil rameny a dal jí pokoj. Vlak byl pochopitelně bombardován. Pro vojenský materiál se používalo bezpečných tratí, ale pro lidi se bralo, co zbylo, tudíž sítě „nejblíž položené nepříteli; za noci byla stařičká parní lokomotiva dokonale zjistitelná infračervenými paprsky raket. Vzala za své jako první a s ní i pár vagónů. Vůz, v němž byla Yeuze, přišel o střechu a do oddělení vtrhl polární vzduch. Vydala se ve spěchu za davem, který se hnal do ostatních vagónů. Byl to divoký, beznadějný boj. Prala se stejně jako ostatní a mířila na podbřišek. Vojáci, kteří byli příliš opilí na nějakou reakci, zmrzli v odděleních volně přístupných vzduchu. Tisknouc dítě na srdce, podařilo se jí dostat do chodbičky sousedního vagónu, jenž zůstal nedotčen. Osazenstvo vozu se sice pokoušelo nájezdníky vystrnadit, ale když je pokousala a poplivala, nechali ji nakonec u sebe. V prostředí jen relativně teplejším, protože tu víc jak nula nebylo. Ale dalo se tu přežít. Při minus padesáti byla smrt otázkou několika minut.
Opřela se o dveře kupé a se zaťatými zuby a vražedným výrazem se odtud odmítala pohnout. Ze škrábance na čele jí tekla krev a byla zmazaná černotou. Poté, co byla stržena střecha, vypustila skomírající lokomotiva poslední mračna sazí. Dítě klidně spalo.
Přijeli pro ně až za svítání. V otevřených vagónech zůstaly desítky lidí mrtvých mrazem. Čistě jen mrazem. Pouze pár obětí zasáhly přímo rakety, obsluhu lokomotivy a několik cestujících.
Táhl je nový motorový vůz, ale nedodával jim žádné teplo. Po celý den nedostali nic k jídlu. Jdrien slabounce naříkal, ale když se na něj s úsměvem podívala, nechal toho a rovněž se usmál. Všude byli opilí vojáci. Vypilo se veškeré pivo i s vodkou, které si vezli ze své dovolenky, a samotné se jí dostalo malé sklenky alkoholu a sucharu, který požvýkala v ústech a pak jím nakrmila Jdriena, jako to dělávaly ptačí matky v putovních ZOO. Vzpomněla si, že Lien kdysi v ZOO pracoval. Dokonce zachránil život nějakého noso… noso… Zvířeti rostl z čumáku roh a mělo brnění z kůže.
Vlak konečně dojel pod nafukovací konstrukci, sice neprůhlednou, ale vyhřívanou pulsátory horkého vzduchu, které dělaly takový rámus, že nebylo nic slyšet. Na několika místech běžely i světelné informace. Nikdo jí nebyl schopen říci, na jakou soupravu přestoupit, aby dorazila ke kabaretnímu souboru. Ve dvou lazaretních vlacích bylo plno raněných, doléhalo sem jejich sténání. V jednom z nich běžela spalovací pec, jejíž komín musel být napojen na soustavu rour, které odváděly kouř do vnějšího prostoru. Yeuze se jen dohadovala, co v ní spalují. Amputované končetiny, těla?
Pod střechou byli i sobi, připoutaní v ohradě pro dobytek, kde naříkavě troubili, až to svíralo srdce. Mladá žena se dozvěděla, že jsou tu již celý týden bez potravy a pití. Přinesli jí čaj, placky a pro malého mléko. Brzy se rozšířila zpráva, že ve zdejším kočovném přístřeší je i malý chlapec, a desítky lidí, hlavně muži, ale i ošetřovatelky a pomocný personál se na něj přišli podívat. Kdyby ti všichni jen věděli…
Pojednou bylo o ni postaráno, našli jí vlak, i něco vhodného k jídlu pro dítě, i předem vyhřáté kupé, protože její vlak nemohl kvůli bombardování vyjet dřív než nazítří v podvečer. Bombardovalo se tak často, že už si toho nikdo moc nevšímal. Pulzátory horkého vzduchu ostatně veškeré jiné válečné zvuky překryly.
Ukázalo se, že je to do bodu P, kde působil kabaret Miki, jen nějaké dvě tři hodiny.
. „Možná dojde k evakuaci,“ sdělil jí jeden kapitán… „Ti hnusní Sibiřani nám dávají zabrat. Mají takové obrněné buldozery, které před sebou všechno hrnou. Nedají se zastavit. Můžeme vyhodit desítky, dvacítky tratí, a pořád jsou na kolech. Je to jejich vynález, stačí jim k jízdě dvě koleje, aniž by přitom ztratily rovnováhu.“
Vlak konečně vyjel zpod nafukovací konstrukce. Doufala, že tomu strašnému rámusu konečně uniknou, ale zapomněla na hluk války, který byl ještě strašnější. Veškeré jednotky jedoucí do boje vydávaly lidským uším nesnesitelné řezavé zvuky. Do ruda rozžhavená kola drásala koleje, které vyluzovaly ječeni sirén, vracející se jednotky, často smrtelně raněné v jejich ocelové pýše, vydávaly ze všech stran pekelný rachot. Při svém potupném návratu ztrácely silné plechy, celé kusy zádě i schůdků, okénka a stožáry, roztržené rakety, jež se dlouho žhavily na palubě vlastního stroje, zpřeházenou výzbroj, která už mohla jen stěží k něčemu sloužit, a také mrtvoly námořníků. Někdy jich podél kolejí byly celé hromady, na věky věků hromadně pochovaní do ledové rakve. Jdrien se v náruči Yeuze rozhlížel na všechny strany, jako by hledal důvod celého toho šílenství a jeho původce. Na smrt zraněné superpevnosti se zanořovaly do ledu. Jejich atomová srdce rozpouštěla ledovou masu: kam až se musela propadnout, než jejich reaktor vychladl a zastavil se? Superstruktury dosud plápolaly na povrchu ledového světa, vystřelujíce ohňostroje žalostné krásy, ale byly již pohlceny i s posádkou, tvořenou někdy i tisícovkou mužů. Z východu sem doléhaly další oslnivé výbuchy; zmatené reflektory se křižovaly s jejich třpytivými zášlehy. Horizont byl zježený křižníky, s ostny třínohých stožárů, antén, raketometů a plamenomentných děl. Les barbarských zbraní, hemžení obrovitého hmyzu, vzešlého z nějakého zlého snu, jemuž se chtělo jen kousat, trhat, drásat a vítězit. Yeuze se bála, aby to nebyla sibiřská flotila, která se vysmekla rudým a zlatým dálkám.

15

Dítě
Do ledového zvonu! Zavřeli ho do ledového zvonu, který sestrojil a v němž se teď probudil se zuby drkotajícími

mrazem, v kombinéze rozedrané na cáry a s pár starými houněmi. Vzduch se v malém prostoru sice trochu ohřál, ale nemohl doufat, že v tomhle vězení přežije víc jak čtyřiadvacet hodin. Zvon byl z tak čistého ledu, že se mohli všichni dál opájet pohledem na poníženého, uvězněného a zraněného člověka. Děti rybářů stály v kruhu a házely po něm kusy ledu a zmrzlé rybí vnitřnosti. Byl sice před touto palbou chráněn, ale zakoušel přesto šokující pocity.
Pokoušel se zaujmout v dané situaci co nejvýhodnější polohu, omotán několikrát houněmi, zapáchajícími rybím tukem. Všichni tito lidé ho obviňovali z rozdmýchání vzpoury Zrzavců, z toho, že jim po útoku napomohl k útěku. Co mu vyčítali nejvíc? Ztrátu několika tisíc dolarů, podle nových sazebníků odměn lovců Zrzavců to dělalo až padesát tisíc, pozbytí otroků, kteří svou prací rozhojňovali bohatství rybářů, smilnění se Zrzkou? Víceméně všechno. A k tomu všemu byl cizinec, který, jen co přišel, začal kolem sebe udílet rady, který hned zjistil, že horká voda z atomové elektrárny nahlodává pobřežní kru, cizinec, jenž pomocí ledového zvonu převratně změnil podmořské práce.
Yeuze… Yeuze. Byla s malým Jdrienem v bojovém pásmu v bezpečí kabaretního vlaku? Dítě zázraku, dítě dvou znepřátelených světů, Dítě Ledu. V paměti mu vyvstávaly dokonalé podoby Jdriena, dodávaly mu chuti k životu a k úniku.
Večer byl surově vytažen ze zvonu a odveden do kanceláře, kde jak se mu zdálo, panovalo tropické vedro Dostal vařenou rybu, chléb a horký čaj. Jedl pod dohledem asi deseti párů očí.
Dohodli jsme se s policejním velitelem," řekl Miga. „Bude tě vyslýchat."
Ano, byl to Miga, ne Niga. Dobře si na to teď vzpomínal. Kromě dalších tu byl i Allan, jeho bývalý šéf. Když dojedl, odešli a za chvíli po nich vstoupil šéf Bezpečnosti s už známým pobočníkem.
„Jmenuji se Laden," sdělil mu bez toho, že by představil i svého spolupracovníka.
Vytáhl krabici červených doutníků, lehce omamných ‚špiček'. Lien si jeden vzal v naději, že zapomene na bolesti a úzkost.
„Chci vám nabídnout dohodu. Pokud s ní budete souhlasit, vysvobodím vás ze spárů rybářů. Nechci vám celou situaci nijak zastírat. Není dobrá ani pro vás, ani pro mne. Není v mých silách najít uprchlé Zrzavce a hrozí mi konflikt s rybáři i se Společností. Pokud ustane produkce ryb, bude to přijato s velkou nelibostí."
„Nevím, kde jsou teď Zrzavci."
„Jsem o tom přesvědčen. Mohou dnem i nocí pochodovat mimo železnici, potápět se pod led a plavat od jedné tulení díry k druhé, a to dokonce i roční děti. Menším pomáhají matky. Myslím, že s odpálením těch dvou komor nemáte nic společného. Máte sice pro Zrzavce jistou slabost, ale pokud vím, jste pořád věrný vlastní rase. Máte syna s nějakou Zrzavou Samicí. Zmizel, ale já na to kašlu. Ani jsem ho nedal hledat. Chtěl bych vám říct jedno. Nejsem ani váš nepřítel, ani váš přítel. Dělám jen svoje řemeslo. Chci se z téhle situace co nejlíp dostat. A vy…"
Namířil ‚špičku' na Liena:
„Buď se z ní dostanete se mnou, nebo stejně jako já zařvete. Máte pro mě velkou cenu. Ne kvůli vašim znalostem glaciologie nebo vašemu trestnímu rejstříku… Znáte se s člověkem, který je teď na útěku."
Lien pomyslel na několik svých přátel, kteří ve Společnosti patřili k disentu. Ale na koho z nich měl Laden spadeno?
„Vaka," utrousil policista.
Lien se zachvěl. Na důlního inženýra ani nepomyslel.
„Našli jsme jeho laboratoř, taky observatoř a hvězdářský dalekohled. Věnoval se zkoumání.."
Pokrčil rameny a povzdechl si:
„Zkoumání mračna prachu, které teď obklopuje Zemi a zakrývá nám Slunce… Já pocházím ze skromných poměrů a na studia jsem nešel. Takže nemám žádné vizionářské vlohy, abych si představil, jak to tu před těmi víc jak dvěma a půl stoletími muselo vypadat… Vlastně je mi to jedno. Jsem na led zvyklý, i na křeč a drkotání, které člověka popadne, jen co vystrčí nos zpod kopule nebo z vyhřívaného vagónu. Ale jsou lidé, kterým nejsou Vakovy výzkumy k smíchu."
„Třeba Společnosti?"
„Celé správní radě a pár dalším, kteří mají aspoň ždibec moci."
„Vždyť je to utopie…" řekl Lien.
Laden potáhl soustředěně z doutníku a nespouštěl z něho oči. Pobočník si dělal poznámky. Podle předpisu měli přece celý rozhovor nahrávat. Proč to neudělali?
„Utopie, tlachy… Vak je snílek a Obnovitelé Slunce jsou něco jako mystikové, svého druhu sekta."
Policista oklepl popel a naklonil se k němu:
Sám jste začal o Obnovitelích Slunce, ne já. Já vyslovil jen jméno vašeho přítele."
„Někdo ho udal?"
„Byla u něj šťára, na té chovné farmě… Obnovitelé Slunce. Já to taky pokládám za žvásty a spíš je mi to k smíchu. Ale v Transevropské takhle uvažujeme bezpochyby jen my dva, vážený. Všichni to jinak berou vážně. Je s nimi ještě ten vědec, vědecký odborník na ultrazvuky… Setkal jste se s ním?"
„Ani jsem nevěděl, že k té společnosti nějaký vědec patří."
„Říkejme tomu dál sekta, to se mi hodí… Ke zkoumám ledu někdy používáte ultrazvuku?"
„Jistě, ale používám pouze přístrojů, které sestrojili jiní. Moc se v nich nevyznám. Jestli se domníváte, že jsem v tom oboru specialista, tak jste na omylu."
Policista zavrtěl hlavou, vstal a prošel se po úzké kanceláři, zřízené v obyčejném umělohmotném modulu na kolech.
„Slyšel jste o tom Vaka mluvit?"
„Ne."
„Co vlastně přesně víte?"
„Nic, vůbec nic. Já jsem se příliš o tuhle záležitost nezajímal. Vak mi to ostatně zazlíval."
„Když mi ho pomůžete najít, dám vás propustit. Zajedeme si pro vás a pak budete moct jít, kam se vám zachce. To je

korektní nabídka, ne?“
„Myslím, že ano, ale nemám, co bych vám na oplátku nabídl. Nevěděl jsem, že je to tak důležité. Vak se tvářil spiklenecky s těmi svými Obnoviteli Slunce, bylo to spíš zábavné, ale nezajímavé. Nemůžu pro vás nic udělat.“
„Přemýšlejte o tom. Jinak v tom průhledném ledovém zvonu zařvete, protože já nejsem v stavu ten zdrhlý kmen Zrzavců najít. Museli už dojít daleko a tam už možnosti Bezpečnosti nesahají. Chcete ještě jeden doutník?“
Lien si vzal a strčil ho do kapsy. Pobočník mu hodil krabičku zápalek.
„Budete si ho moct vykouřit v tom vašem zvonu. Jak se ten zvláštní nápad nakonec obrátil proti vám, že? Dlouho nepřežijete, rybáři, kteří budou vzteky bez sebe, že se Zrzavci nevracejí, vás nechají klidné pojít.“
Vak mluvil o naplaveninách nějakého ztraceného jezera, že by Lémanského? A o řece, která dál protéká pod ledem… Proč se mu s tím vším svěřoval? Snad tušil, že by se tam v případě potíží mohl ukrýt. Ale tohle by Ladenovi neprozradil ani za nic.
„Hrál jsem s vámi čistou hru. Mohl jsem si najít vašeho syna, použít ho jako rukojmí a donutit vás promluvit.“
„O Vakovi nic nevím… Škoda, že jsem se o jeho vrtochy víc nezajímal. Mohl jsem vám teď na leccos odpovědět.“
„Nevíte, jestli se někde nestaví nějaký ultrazvukový generátor?“
Od Vaka se také dozvěděl, že Obnovitelé Slunce mají své příznivce i v jiných Společnostech. I tohle si nechá jen pro sebe.
„Pokud se znovu objeví Slunce, stoupne prudce teplota a rozpustí se led. Tentokrát by to byla skutečná katastrofa pro všechny. Těžké období tání. I vaši přátelé Zrzavci pojdou, protože nesnášejí horko. A zrovna tak váš syn Jdrien. Pomyslel jste na to?“
„Neměl jsem na to čas, ty lidi jsem pokládal za neškodné fantasty. Ale když o tom teď uvažuji, máte pravdu; prudký návrat slunce a tepla je nebezpečný. Jenže já vás bohužel na žádnou stopu nepřivedu.“
„Přijdu zase zítra,“ řekl policista a zamířil ke dveřím. Strávíte dalších čtyřiadvacet hodin v mrazu uvnitř zvonu. Nevím, jak budete vypadat zítra večer, ale třeba budete zase něco dalšího vědět?“
„Vaší povinností je mě zatknout a zavřít do vězeňského vagónu.“
„To je pravda, ale mou povinností je také nerozzuřit rybáře. Ránu harpunou nebo hákem na žraloky chytnete jedna dvě. Zdá se mi, že je moc nečistí, takže rány brzy zhnisají.“
„Jak chcete, abych něco věděl, když ani nepatřím k Obnovitelům Slunce? Neprozradili mi žádná tajemství, nebyl jsem zasvěcen. Vak by to byl určitě rád udělal, ale mně to nic neříkalo.“
„Hezký večer, Liene Ragu… Doufám, že přežijete dalších čtyřiadvacet hodin. My dva si ještě máme co říci.“

16

Dítě

Kalorie načerpané jídlem rychle spotřeboval a znovu se rozdrkotal zimou. Seděl zabalen do houní, stehna přitažené k břichu. Byla to podle něj nejlepší poloha, jak si uchránit co nejvíc tepla. Systém vyhřívající kombinézu byl samozřejmě zcela zničen, ale tam, kde látka zůstala nepoškozená, se udržovalo tělesné teplo. Měl ji roztrženou na prsou a ochrannou kuklu už taky neměl. Zapálil si červený doutník, který mu dal policista Laden a několikrát z něj potáhl, aby dosáhl euforizujícího účinku. Pak ho rozmáčkl o led a dal si ruce pod pokrývku. Bál se hlavně o ruce. Mohly by mu v noci omrznout a pak by se mu do nich bleskově dala gangréna. Musel zůstat vzhůru, zkusit zastrčit paže hluboko do kombinézy, kde se drželo příjemné teplo. Jenže v téhle poloze ho rozbolela záda a musel toho asi po deseti minutách nechat. Zkusil vstát a chodit. Vzduch byl vlhký, nasycený kysličníkem uhličitým. Zvon ho sice chránil, ale organismus postrádal kyslík. Za čas začne podřimovat, pak upadne do hlubokého spánku a zemře pomalým zadušením. V nejlepším případě mu omrzne tvář a ruce. Zkoušel myslet na Jdriena a Yeuze, aby svoji sklíčenou mysl trochu povzbudil. Kdyby tak věděl, že se dostali do bezpečí a nikdo je nevyslídil. Laden tvrdil, že po dítěti nevyhlásil pátrání. Buď nemá o existenci Yeuze vůbec ponětí, nebo svědecké výpovědi o herečce nebral v potaz. Začala ho však trápit Bejina smrt. Ubohá žena dokázala všechny ty fanatiky oklamat, jen aby zachránila život dítěti, které ani nebylo její. Víc než kdokoliv jiný na světě se toužila vrátit ke svému kmeni kdesi na severu a dožít život mezi svými.
Uprostřed noci zčistajasna procitl, určitě spal déle, než si umínil, ale otupělý a málo zásobovaný mozek vydával poplašné signály jen velmi nedbale. Musel si strčit bezvládné ruce až dolů do kombinézy a cítil, jak mu postupně rozmrzají. Ale nedokázal ve skrčené poloze vydržet, s bolestnou grimasou se narovnal, vstal a pokusil se o pár kroků, byl však příliš unaven. Aby vydržel, potřeboval alespoň dalších pět tisíc kalorií, ne-li víc. Jídlo, které dostal zvečera, nemělo ani dva tisíce a ty spálil už před drahnou dobou. Neměl na sobě žádné tukové zásoby.
Rozednívalo se beznadějně pomalu. Sledoval, jak se probouzí tábor. Zdálo se, že se o něj nikdo nestará. Rybáři si stavěli svoje přístřeší nad děrami a snažili se chytat ryby na udici a do menších sítí, jenže bez pomoci potápějících se Zrzavců nenalovili skoro nic, jen tolik, aby se najedli a něco málo dodali do Norv Station. Továrny na zasolování a uzení ryb nebyly v provozu a dělníci byli bez práce, takže i oni se vydávali s prapodivným rybářským náčiním na lov a pokoušeli se chytit nějaké sledě.
Přiběhlo pár kluků, už míň než dřív, házeli po něm ledem a zbytky ryb, ale nevšímal si jich. Když tudy procházeli dospělí, naznačoval jim, že má hlad, žízeň a že je mu zima, avšak krčili jen rameny.
V poledne se dostavila celá skupina. Byl tu Miga a šest dalších rybářů. V ledovém zvonu vydlabali úzký otvor, kterým by se neprotáhlo ani dítě a prostrčili tudy zateplený podnos. Pod poklicí objevil rybí vývar, moučné placky a vařící čaj. O něco později si vyhloubil podpatkem v ledu jamku, aby se vymočil. Všiml si, že tekutina bleskurychle zamrzá. Kluci, kteří ho při tom zvenčí pozorovali, se mu posmívali, ale bylo mu to jedno. Zdálo se, že mu mozek začal pracovat zcela

odlišně. Každé gesto, každá myšlenka byla dávkována s ohledem na přežití v nehostinném prostředí. Už víc nemyslel na Jdriena, Yeuze a Beju. Kontroloval každou vteřinu, každé zachvění, každý krok. Zkoumal teplotu a řídnutí vzduchu. Když rybáři vydlabali díru, vzduch se trochu obnovil, ale zároveň ochladil. Díru znovu zacpali a on přemítal, zda by ji nedokázal znovu prorazit a zvětšit, aby mohl uprchnout. Kolik času by mu zabralo, než by se ve svém zchátralém stavu dostal k první vytápěné budově. Byla jí právě udírna. Věděl, že její severní zeď vyzařovala příjemné teplo, když se o ni člověk opřel. Byla odtud daleko, takových čtyři sta metrů. Běh na čtyři sta metrů v minus padesáti. Nikdy by se mu to nepodařilo. I kdyby si zabalil obličej a trup do houní, zamrzal by mu dech nasycený vodní párou, všechno by na něm ztuhlo, takže by nemohl dýchat, upadl by, víc nevstal a během jedné minuty se proměnil v blok ledu.
Vtom spatřil muže v bílé kombinéze. V těchto krajích by byla namístě kombinéza spíš černá. Ale zahlédl černý kříž. Nějaký Neokatolík, kněz nebo misionář. Přes průhlednou kápi rozeznal tvář bratra Petra. Řeholník máchl rukou v rukavici a pomocí znaků mu vysvětlil, že se pokouší za něj u rybářů intervenovat. Lien se spokojil pokývnutím hlavy. Žádné velké naděje si nedělal. Kněz se nikdy nenamáhal pro nic za nic, snažil se proto najít důvod, proč je tady v Norv Station a proč se za něj přimlouvá. Nic z toho nebylo jen tak.
O hodinu později zastavila vedle ledového zvonu uzavřená drezína. Jeřáb zvon nadzvihl, takže Lien mohl vyjít ze svého vězení a vrhnout se do vyhřátého vozu. Uvnitř byl bratr Petr a podával mu čutoru s vodkou. Lien polkl dva doušky, slzy mu vrhkly do očí a čutoru vrátil.
„Dosáhl jsem toho, aby vám dali jídlo, které jsem přivezl. Maso a luštěniny; potřebujete kalorie. A také vitamíny, přivezl jsem i léky.“
„Co ode mne chcete?“ otázal se Lien.
„Jsem tu z křesťanské lásky k bližnímu.“
„Ale ne, jistě pro mne máte nějaký návrh. Naše cesty se často kříží.“
Petr zůstal na několik sekund bez pohnutí, pak se úlisně usmál:
„Dobrá… Naši přátelé Neokatolíci mě informovali o vašem zajetí, takže jsem hned přijel. Byl jsem v Chapel Station.“
„Vy jste tu vzdálenost urazil za jediný den? Tomu tedy říkám zázrak,“ pravil Lien posměvačně.
„Vlastním parní lokomotivu s černou skříňkou. Přijel jsem, abych se vám pokusil pomoci. Měl jsem v rukou veškeré materiály, týkající se všeho, co jste naposledy dělal. Církev je vševědoucí a vševidoucí. Nebudu vynášet moralistické úsudky o vašem konkubinátě s tou Zrzavou Samicí… Narození dítěte je odporným skandálem, o kterém se rovněž nehodlám bavit.“
„Tak co vlastně zbývá?“ vyhrkl Lien, který odpověď víceméně tušil.
„Nejdřív se najezte a pak mi odpovíte.“
Jak se ocitl u jídla, na všechno ostatní zapomněl a dosyta se nacpal. Třebaže ve skutečnosti teploměr ukazoval pouhých čtrnáct stupňů, měl pocit, že se mu tím nesnesitelným vedrem začíná vařit krev a roznáší mu po celém těle jehličky, bodající do žil, divže mu nepropíchaly kůži. Cítil bez ustání svědění a musel se i během hltání jídla škrábat po celém těle.
„Mohu dosáhnout vašeho osvobození, vzhledem k tomu, že mohu přesvědčit jeden kmen Zrzavých Lidí, aby sem přišli rybářům na pomoc.“
„Vím, že máte nad některými z nich moc,“ řekl Lien. „Dokonce jste si vedle někdejšího Vanernského jezera, největšího švédského jezera, vybudovali kolonii. Vím také, že používáte zcela autonomních vozidel, které mohou jezdit mimo železniční tratě a sítě Společnosti. Což je tolerováno pod podmínkou, že se to nerozkřikne.“
Misionář se zachvěl a pohlédl na něj o poznání méně laskavě.
„Vidím, že různé věci víte i vy na nás,“ odvětil nakonec. „Možná jsem vás podcenil. Z druhé strany však máte důkaz, že mohu rybářům poslat jiný, stejně zkušený kmen. Výměnou za vaši svobodu.“
„Co s tou mojí svobodou uděláte?“
„Prostě ji znovu dostanete…“
„Pod podmínkou?“
„Jste Obnovitelem Slunce?“
Lien potlačil bláznivý a nervózní smích a obrátil do sebe sklenku piva.
„Máte nejspíš díry v kartotéce, když se mě na to ptáte.“
„Stýkal jste se s členy této sekty.“
„Ano, ale já sám, jsem Obnovitelem?“
Misionáři uklouzl povzdech. Z úst obrostlých houštím tmavočerných vousů s modravým nádechem.
„To, pravda, nevíme, ale stýkal jste se s nimi. Přitahuje vás ta ďábelská sekta? Domníval jsem se, že máte kritického ducha a jste bezvěrec. Odmítáte Novou Církev, Nový Řím. Jak jste mohl přistoupit na hlouposti těch šarlatánů?“
„Že by inženýři a vědci byli šarlatáni? Nehrajte to na mě, bratře Petře. Právě se totiž otřásá celá vaše hierarchie. Pokud se znovu objeví Slunce, bude konec vlády Zla na Zemi a vaše přítomnost pozbude svých důvodů. Znovu zapadnete a ztratíte důležitost jako před dobou ledovou. Nejste schopen tuhle myšlenku snést a tím se připojujete k tvrzení Společnosti, všech Společností a také většiny lidí. Kdo by ještě, kromě těch, kteří se dívají na staré filmy, uvěřil, že Slunce skutečně svítilo na Zemi a ohřívalo ji. Je to jen pouhých dvě stě padesát a pár dalších let, co se všechno pokrylo ledem a lidský mozek už celý starý svět utopil v zapomnění. A co hůř, stává se postupně utopií, výmyslem sci-fi příběhů. Podle toho, co mi řekli, se v nejnovějších seriálech, které běží v televizi, klade důraz na potíže a nebezpečí, spojené se slunečním zářením. Ukazují tam popálené a otupělé lidi, pochmurné spálené krajiny. Je to dobrá politika.“
„Nemůžete přece horovat pro náhlé zmizení ledovců!“ vykřikl řeholník.
Lien vstal. Cítil se mnohem lépe, ale nejradši by se natáhl na lůžko a v teple se pořádně vyspal. Věděl, že ho znovu

odvedou na ono strašné místo, kde nakonec i pojde.
„Neunavujte se, velitel místní policie už na mě vytáhl stejné argumenty. I on mě chtěl zachránit… Odveďte mě zpátky pod zvon.“
„Jste blázen! Blázen! Zemřete kvůli nějakému Vakovi, kterého ani pořádně neznáte? Kvůli jednomu z těch osvícených šílenců, kteří chtějí všechno zničit? A co se stane se Zrzavci, nechcete mi to říct?“
„Zůstanou polární kraje a Slunce se navíc nevrátí okamžitě. Bude to po etapách, po desetiletích.“
„Takže vy o tom víte mnohem víc, než jste tvrdil?“ triumfoval misionář.
„Mýlíte se. To je všechno, co mi o tom Vak řekl…“
„Společnost, všechny Společnosti budou přísně kontrolovat výrobu optických přístrojů a ultrazvukových generátorů. Nepodaří se jim to. Rozpoutáme masovou propagandu proti starým časům.“
„Dosáhnete jen toho, že vzbudíte touhu po návratu. Už líčení pekelných muk skončilo kdysi tím, že se nejprve pár nechalo svést a pak sloužilo jako strašák pro pochybovačné duše.“
Když se znovu ocitl pod zvonem, zalitoval, že odmítl s takovou zpupností. Byl nenapravitelný hlupák. Mohl si svobodu pěkně zpeněžit. Tady riskoval, že příští noc zemře hlady. Jak se ubránit spánku, když mozek a celé tělo netoužilo po ničem jiném?
Uprostřed noci ho probudily vibrace. Zkoušel zjistit, co se venku děje. Pár světel dopadalo na loviště ryb, továrny, na nedalekou na atomovou elektrárnu a konečně i na město. Možná nějaký obří konvoj projížděl přes železniční uzel, nějaká obří námořní jednotka.
Pak si ale uvědomil, že vibrace přicházejí zespodu, a jeho mysl ztrápená mrazem a strachem usoudila, že snad sám Mořský Vlk, rybí božstvo Zrzavců, zaútočil na podlahu jeho vězení. Rozječel se a v kalném pološeru rozpoznal první trhlinku, pak další, a když náhle jako zátka vystřelilo do vzduchu padesáticentimetrové kolo ledu, přitiskl se ke kónické stěně zvonu a řval děsem. Cosi se vyhouplo do těsného prostoru. Lidská silueta, z níž crčela voda, se vztyčila na okraji díry.
„Jsem Gavalo, náčelník kmene, kterého jsi kdysi potkal na severu. Vzpomeň si.“
Lienovi znovu vytanul obraz Zrzavce, který nosil po boku pouzdro na revolver, fungující na střelný prach, a další, kde se karavana Zrzavců vzdalovala na saních, tažených prapodivnými soumarskými koňmi.
„Mám pro tebe kombinézu. Obleč si ji. Budeš muset zadržet na dost dlouhou dobu dech.“
„Nedokážu to,“ řekl Lien. „Jsem zesláblý.“
„Budeš muset.“
„Takže bude třeba co nejvíc vzduchu nabrat do kombinézy. Jak dlouho bych to měl vydržet?“
„Nevyznám se v čase. Poplavu pod vodou rychle, co nejrychleji, a budou tam další Zrzavci, aby nám pomohli.“
„Dobrá,“ řekl Lien.
Raději zemřít tímto způsobem a uprostřed oněch bytostí, které ho přišly zachránit. Nekladl si žádné otázky, ani o tom, kde se tu vzaly, ani o posledním modelu kombinézy.

17

Dítě
Když znovu nabyl vědomí, byl na korbě saní, které se řítily ledovým vzduchem po pobřežní kře. Byl zachumlán do kožešin a lačně vdechoval polární vzduch, pronikající k němu přes chlupy. Vzpomněl si, že se dostal až na samou hranici plicní výdrže. Musel zůstat pod ledem víc jak čtvrt hodiny. Gavalo ho napřed táhl, potom následovala štafeta Zrzavých Mužů, pak dušení a ztráta vědomí.
Trochu se nadzdvihl a spatřil, že Gavalo řídí spřežení koní s volskou hlavou. Cválali velkou rychlostí po ledu a jejich kopyta vystřelovala na osazenstvo saní ledové konfety. Lien dumal, jestli jsou okováni, a otázka mu připadala natolik důležitá, že ji chtěl položit svému spolujezdci. Ten však zahuhlal něco nesrozumitelného a cosi mu podal. Izotermickou čutoru! Plnou čaje s vodkou.
Nápoj ho rozjařil a mohl se i zvednout. Nevěděl, jakým jedou směrem. Po stranách saní hvízdal vítr, takže si znovu uzavřel kuklu kombinézy, kterou mu Zrzavci nechali otevřenou, aby mohl dýchat.
„Omdlel jsi, když už jsme tam téměř byli,“ řekl mu Gavalo. „Ne nadlouho, stačili jsme tě vytáhnout z díry.“
„Jak jsi to dokázal?“ zeptal se Lien.
„Nic jsem nedokázal. Řekli mi a já co nejrychleji přišel.“
„A co ten zvláštní skafandr…“
„Nerozumím… Chceš říci oděv do vody… Ano, dali mi ho…“
„Kam jedeme?“
„Budeme tam před svítáním,“ odpověděl stručně Gavalo.
Za nimi jely dvoje další saně, zřejmě s nákladem, ale byla příliš velká tma na to, aby bylo něco vidět. Zdálo se mu, že rozeznává dvě spřežení, jedno nalevo a druhé napravo, ale o něco vzadu.
Usnul v příjemné pohodě, kterou už dlouho nezažil. Když otevřel oči, koně pořád ještě běželi.
„Jsou podkovaní?“
Lien musel dlouho vysvětlovat, na co se vlastně ptá. Gavalo odvětil, že koně mají něco jako podkovy, které se přilepují silným lepidlem.
Gavalův kmen zaujímal místo na přechodu mezi primitivními kmeny, které oškrabovaly sníh na kopulích, jako v případě Jdrouiny tlupy, a těmi, kdo se snažili dosáhnout vytvoření země na východní frontě vytlačením Panameričanů a Transevropanů z území, situovaného přibližně nad někdejší Anglií. Kmen tvořil nezbytný spojovací článek. Byli

nositeli jiného způsobu života. Procházeli postupným vývojem, přes znalost vaření, některých nástrojů, lovu, koní a tažných saní. Byli také pomocníky Piráta Ledu Kurtse. Lien si náhle uvědomil, že to byl Kurts, kdo poslal Gavala.
„Proč?“
„Řekne ti to sám.“
„Kdy?“
Gavalo mu odvětil uklidňujícím gestem. Koně neumdlévali. Čím je vůbec krmili? Museli se nejspíš stát masožravci, protože tundra, kromě pár vzácných míst, už všude vymizela. Ale jaké maso žrali?
Lien pojednou ucítil známou vůni, vůni ozónu. Nedaleko odtud byla elektrifikovaná železniční trať, k níž se přibližovali. Koně ostatně začali zpomalovat. Náhle jako by letěl zleva doprava ohnivý šíp. Necelý kilometr odtud jel vlak. S vagóny zalitými světlem a s tažnou lokomotivou.
„Jsme tady,“ řekl Gavalo. „Teď už budeme jen čekat.“
Lien vystoupil a udělal pár kroků směrem ke kolejím. Rád by si je spočítal. Z jejich počtu by získal představu o celé trati. Domníval se, že se jedná o jednu z arktických železničních sítí, které vedly k někdejší Aljašce nebo Sibiři. Vrátil se k saním a přijal nabízený hlt z čutory. Proč si pirát dal tu práci a nechal ho Gavalovým kmenem vysvobodit? Nikdy se s ním neviděl, pouze s ním vyjednával o výměně několika rukojmí, včetně Floy, dcery guvernéra Sadona, za zlaté pruty. Za neuvěřitelné bohatství.
„Viděl jsi Kurtse?“ zeptal se Gavala.
„Jsem s ním ve spojení… Mám tohle.“
Vytáhl z hromady na saních malou vysílačku.
„Zavolá mě, já zavolám jemu…“
„Kde je v tuhle chvíli tvůj kmen?“
„Daleko, v Panamerické. Lovíme tuleně a lední medvědy na maso, tuk a kožešiny.“
Na saních tedy byly kůže z medvědů. Lien je vídával jen velmi zřídka. Měly velkou cenu.
„Abychom se dostali sem, cestovali jsme s Kurtsem. S koňmi by nám to trvalo celé dny a noci.“
Pirátovi byly lhostejné hranice mezi Společnostmi, války a elektronické sítě. Měl svoje techniky a obrovské prostředky k tomu, aby mu zátarasy a naprogramované zákazy mohly být k smíchu.
„Přijede pro nás až sem?“ zeptal se Lien. „Proč tu nepočkal?“
„Jel zaútočit na konvoj s pohonnými hmotami někam směrem na jih.“
Začalo neznatelně svítat a Lien si poprvé na nekonečných pláních všiml, že nebe ztrácelo svou černotu směrem od východu. Nemělo to nic společného s někdejší nádherou východu slunce. Ušmudlané šedivé třásničky oždibovaly obzor, dokud nezbělaly, a nebe se napájelo doušky zjeveného bledého světla jako nějaký piják.
Na každé straně bylo všehovšudy po půltuctu kolejnic, byla to jen menší železniční síť. Položeny na ledové kře, vyhřívané, aby se nezlomily jako kostka cukru, přenášely energii, zprávy, ale také útlak. Nervová vlákna Společnosti, která si je natáhla do všech čtyř stran koncese, aby ji pak sevřela pleteninou stažených oček. Jen Zrzavci zůstali volní, takoví, jako byl Gavalo. A samozřejmě Kurts.
„Je tady,“ řekl náčelník kmene.
Koně s volskou hlavou zneklidněli a bylo nutno je chytit za otěže. Lien se otáčel napravo nalevo, ale neviděl zhola nic. Pobřežní kra už se začala neznatelně zachvívat. A pak od jihu začala narůstat černá tečka. Jako skutečná dělová koule, vypálená šílenou rychlostí.
Olbřímí dvojitá lokomotiva, s centrální kabinou, postavenou mezi dvěma pancéřovanými kotli, podobající se zářivé měděné báni, kolem dokola opásaná okny se silným modrozeleným sklem. Obluda, která doslova naháněla hrůzu. Gejzíry páry tryskaly z ojnic a pístů, dva komíny chrlily černý dým, který se jako divoká hříva táhl po obou stranách stroje, řítícího se plnou rychlostí. Předek se záměrně podobal lidské lebce, díky zaoblení kotle a zubatému sněhovému pluhu. Velké žluté lucerny celý dojem ještě umocňovaly.
Když lokomotiva znehybněla na kolejích, koně se vzpínali na zadních a Zrzavci se je úporně snažili přidržet. Strojvůdce pustil páru opačným směrem a prudce ji zastavil, takže stroj klouzal dlouhým smykem a z kolejí sršely věnce ohnivých jisker.
Těsně pod kopulí se objevil otvor, z něhož vyklouzly šikmé palubní schůdky. Zrzavci táhli za sebou koně, které vyděsila už cesta sem. Lien vystoupal po schůdcích až nahoru, kde na něj čekal pirát Kurts, míšenec černocha a Zrzavého člověka. Ale bylo na něm i cosi asiatského a překvapeného Liena napadlo, že je to Nový člověk Ledového světa.